

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Muzea a galerie severního Plzeňska
v Mariánské Týnici
příspěvkové organizace

za rok 2025

Obsah

Úvod	3
Ohlédnutí za rokem 2025	4
Sbírkotvorná činnost / 7	
Správa sbírek / 8	
Depozitáře / 8	
Ochrana sbírek / 8	
Evidenze sbírek / 8	
Sbírkotvorná činnost – nové akvizice	9
Zápůjčky sbírek / 11	
Restaurování a konzervování sbírek / 12	
Inventarizace sbírek / 13	
Kulturní a prezentační činnost	14
Návštěvnost a vstupné / 14	
Expozice / 15	
Výstavy / 16	
Předmět měsíce / 19	
Vernisáže výstav / 19	
Komentované prohlídky k výstavám / 20	
Specializované prohlídky / 20	
Akce pro veřejnost / 21	
Koncerty / 23	
Bohoslužby a duchovní akce / 24	
Slavnostní setkání a zvláštní akce / 24	
Vzdělávací činnost muzea	25
Přednášková činnost / 25	
Za poznáním baroka / 25	
Za poznáním Keltů na českém západě / 25	
Přednášky pro veřejnost zajišťované pracovníky muzea / 26	
Edukační aktivity / 27	
Aktivity zaměřené na osoby se zdravotním znevýhodněním / 29	
Propagace, marketing, publicita	30
Publicita / 31	
Výběr z monitoringu medií / 32	
Oddělení historické – Centrum baroka	36
Činnost oddělení historického – Centra baroka / 36	
CISTERSCAPES – Cistercian landscapes connecting Europe / 36	
Prezentace baroka / 37	
Ediční a publikační činnost / 38	
Oddělení archeologie	39
Činnost oddělení archeologie / 39	
Archeologické léto / 39	
Archeologie pro děti / 39	

Publikační a odborná prezentační činnost / 39	
Výzkumné projekty / 39	
Archeologické výzkumy v roce 2025 / 39	
Oddělení historické – knihovna a služby	46
Muzejní knihovna / 46	
Služby badatelům / 47	
Ostatní služby / 47	
Dokumentační a vědeckovýzkumná činnost	48
Odborná činnost pro obce a další instituce / 49	
Konference, semináře a vzdělávání pracovníků / 49	
Účast pracovníků na konferencích a seminářích / 50	
Účast pracovníků na dalších odborných a tematických setkáních / 50	
Odborné exkurze pracovníků muzea / 51	
Ediční a publikační činnost	52
Spolupráce s jinými subjekty	54
Členství v odborných a oborových organizacích a týmech	55
Instituce / 55	
Pracovníci / 55	
Členství v komisích AMG / 55	
Rekonstrukce a údržba objektu	56
Činnost oddělení technického a výstavního / 56	
Investiční akce muzea / 56	
Stavební opravy a bezpečnost objektu / 57	
Péče o trvalou zeleň a květinová výzdoba / 58	
Spolupráce s dalšími odděleními / 58	
Výstavařská činnost / 58	
Ekonomika a provoz	61
Ekonomika organizace / 62	
Stav pracovníků / 63	
Organizační struktura zaměstnanců v roce 2025 / 64	
Závěr	65
Přílohy a obrazová část	66

Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici patří mezi přední paměťové a kulturní instituce Plzeňského kraje. Jeho působnost je primárně zaměřena na území okresu Plzeň-sever, s přirozenými přesahy vyplývajícími z historické provázanosti regionu. Činnost organizace spočívá zejména ve správě a odborné péči o muzejní sbírky a současně v péči o svěřený nemovitý majetek – národní kulturní památku Mariánská Týnice.

Poutní místo Mariánská Týnice představuje jeden z nejvýznamnějších barokních areálů západních Čech a vrcholné dílo architekta Jana Blažeje Santiniho–Aichela. Výstavba probíhala v letech 1711–1777; původní architektonický koncept byl v úplnosti završen až v roce 2021 realizací dostavby východního ambitového dvora. Tento mimořádný krok uzavřel kompoziční celek areálu podle Santiniho původní ideové koncepce. Návštěvníkům jsou zpřístupněny dva základní prohlídkové okruhy. Památkový okruh zahrnuje kostel Zvěstování Panně Marii, vystavěný na půdorysu řeckého kříže, a dva symetrické ambity s osmi mariánskými kaplemi s bohatou freskovou výzdobou. Jeho součástí je multimediální expozice Baroko a jeho svět, věnovaná odkazu J. B. Santiniho-Aichela, a výstava Století obnovy Mariánské Týnice instalovaná v novém východním ambitu. Muzejní okruh, umístěný v budově bývalého proboštství, představuje expozice zaměřené na kulturní a duchovní vývoj severního Plzeňska, život na venkově i ve městech. Dětským návštěvníkům je určena interaktivní trasa Muzeem všemi smysly. Bývalý refektář s freskovou výzdobou slouží jako prostor pro sezonní výstavy, koncerty a další kulturní programy.

Badatelům je k dispozici odborná muzejní knihovna a specializované databáze k regionální historii. Součástí organizační struktury je rovněž specializované pracoviště Centrum baroka. Instituce je oprávněnou organizací k provádění archeologických výzkumů na území okresu Plzeň-sever.

Muzeum současně plní roli významného kulturního centra regionu. V průběhu roku připravuje široké spektrum vzdělávacích a společenských akcí pro veřejnost; v areálu se konají koncerty, výroční a poutní bohoslužby i další kulturní události. Mariánská Týnice je rovněž vyhledávaným místem pro svatební obřady a společenská setkání. Veškeré expozice i prostory areálu jsou bezbariérově přístupné.

Areál poutního místa je citlivě zasazen do krajiny s řadou drobných sakrálních památek, historických hospodářských dvorů a dalších objektů spjatých s činností cisterciáckého kláštera v Plasích, který tuto část regionu po staletí systematicky kultivoval a utvářel její kulturní i hospodářskou identitu.

**Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici,
příspěvková organizace Plzeňského kraje
se sídlem Mariánský Týnec 1, 331 41 Kralovice
IČO: 00368563
Datová schránka: 23zjp9a
Email: info@marianskatynice.cz
Web: www.marianskatynice.cz**

Ohlédnutí za rokem 2025

Zatímco rok 2024 byl především ve znamení historické kulturní krajiny a završení procesu získání Označení Evropské dědictví (EHL), roku 2025 dominovaly mimořádné archeologické objevy spojené s dosud neznámou lokalitou s pozůstatky keltské kultury. Současně muzeum pokračovalo v systematické reflexi barokního odkazu a cisterciácké tradice, umocněné 880. výročím příchodu mnichů do Plas. Jubileum i mimořádné nálezy vytvořily osu programu, který – navzdory ztížené dopravním dostupností areálu – potvrdil roli muzea jako klíčového kulturního a badatelského centra severního Plzeňska. Téma ochrany a prezentace historické kulturní krajiny zůstalo i nadále prioritou. Muzeum aktivně rozvíjelo projekt CISTERSCAPES, v jehož rámci je plaská klášterní krajina součástí prestižní evropské sítě držitelů značky EHL. Kromě plnění závazků vyplývajících z držení tohoto označení, byl ze strany muzea soustředěn apel proti necitlivým zásahům do území, zejména v souvislosti s hrozbou výstavby větrných elektráren, které by zcela zásadně narušily autentický ráz kulturní krajiny. Muzeum se formou konzultační spolupráce zapojilo do příprav rozšíření ochranného pásma národní kulturní památky (zóna C) a jeho pracovníci význam a hodnotu zdejší krajiny aktivně prezentovali a ohajovali na veřejných projednáních.

Provoz muzea zásadně ovlivnila pětiměsíční uzavírka hlavní přístupové komunikace z důvodu opravy mostu (duben – srpen). Objízdné trasy komplikovaly příjezd zájezdovými skupinami i individuálními turistami z hlavních směrů. Přesto se podařilo udržet stabilní zájem veřejnosti a celková návštěvnost dosáhla 31 317 osob.

Program výstav byl v roce 2025 opět bohatý a zahrnoval dvanáct nových výstavních projektů. Vrcholem se stala výstava „Nejasná zpráva o Keltech na severním Plzeňsku“, která prezentovala výsledky výzkumu utajované lokality s nálezy stovek keltských mincí a šperků – jednoho z nejvýznamnějších archeologických objevů posledních desetiletí. Projekt doprovodila tisková konference a rozsáhlá mediální kampaň, jež téma „keltského zlata“ uvedla do celostátního povědomí. Druhým pilířem byl projekt k 80. výročí konce druhé světové války „Letecká válka nad severním Plzeňskem 1939–1945“, doprovázený vydáním výroční turistické známky a rozšířeným 3. vydáním knihy „Škoda lásky“. Muzeum nezapomnělo ani na regionální kulturní identitu: výstava „Do rytmu!“ mapovala historii tanečních a dechových kapel a byla doprovázena stejnojmennou publikací. Galerijní linii reprezentovala především retrospektiva malířky Dany Raunerové. Hlavní výstavní sezónu pak ovládl „Salon 2025“, autorsky bohatě zastoupené „penta-nále“ umělců z regionu.

Výjimečnou událostí byl mezinárodní alternativní festival „Zvuky prostoru“ – dvou-denní přehlídka experimentální a intuitivní hudby, využívající jedinečnou akustiku chrámu Zvěstování Panně Marii. Projekt navázal na stejnojmennou výstavu Martina Janička a symbolicky oživil tradici plaských symposií Hermit z 90. let. Podobně sugestivní atmosféru vytvořilo také alternativně laděné „Hledání Santiniho tónu“ v rámci Festivalu muzejních nocí. Loutkové představení Jana Kindla (doprovázené hudbou Ondřeje Smeykala) „Sen v Sargasovém moři“ s lampiony ve tvaru mořských živočichů i jeho světelné objekty v galerii Hospitium pak prozářily adventní a vánoční čas.

Meditativní vystoupení „Výprava 2025“ v kostele Zvěstování Panně Marii v Mariánské Týnici 12. 9. 2025.

Kromě toho areál Mariánské Týnice ožíval řadou „tradičních“ kulturních akcí. Barokní podvečer byl věnován historickým zvonům a kromě koncertu barokní hudby uvedl i jezuitské divadlo z roku 1656 v latinském jazyce. Silný ohlas měla také již tradiční Mariánská pěší pouť z Plas, doprovázená souborem Ritornello, která v předvečer poutní bohoslužby v Mariánské Týnici propojila duchovní tradici s intenzivním prožitkem krajiny.

Výročí 880 let od příchodu cisterciáckých mnichů do plaského údolí reflektovalo muzeum v několika akcích pro veřejnost, především však spoluprací na přípravě mezinárodní konference Plaský klášter v souvislostech, která se v polovině září uskutečnila v Plasích.

Základ činnosti nadále tvořila správa a rozvoj sbírkového fondu. Do evidence bylo zapísáno 503 nových předmětů. K nejvýznamnějším akvizicím patří vzácný tisk Mauritia Vogta „Das jetz-lebende Königreich Böhmen“ (1712) s unikátními vedutami mj. severoplzeňských lokalit. Sbírkou obohatily technické památky i řada výtvarných prací zakoupených po skončení výstavy Salon 2025. Restaurátorská dílna se věnovala ošetření nových přírůstků i preventivní péči o stálé expozice; konzervací prošlo mimo jiné unikátní „dělo“ používané při slavnostech Božího Těla v Plané.

Tisková konference k výstavě „Nejasná zpráva o Keltech na severním Plzeňsku“, 25. 9. 2025.

Nová nabídka edukačního programu pro školy „Selské bouře 1680: Za rebelií po mapě.“

Archeologické oddělení prožilo jeden z nejvytíženějších roků. Vedle řady záchranných výzkumů probíhala intenzivní spolupráce s Archeologickým ústavem AV ČR na výzkumu keltské lokality, završená zmíněnou výstavou. Tříletý projekt byl realizován v rámci programu Regionální spolupráce Akademie věd ČR a po ukončení získal nejvyšší hodnocení – „cíle splněny s vynikajícími výsledky“.

V rámci edukační činnosti došlo k rozšíření nabídky pro školy o nový program „Selské bouře 1680: Za rebelií po mapě“. Ten s využitím historických map přibližuje nevolnické povstání v našem regionu. Muzeum naplňovalo roli otevřené a nízkoprahové instituce: bezbariérový přístup, programy pro TyfloCentrum a sdružení EXODUS i pravidelné „pátky zdarma“ umožňovaly kontakt s kulturou širokému spektru návštěvníků. Rok 2025 byl rovněž obdobím významných publikačních počinů. Vyšel sborník studií kolegů a přátel emeritní ředitelky PhDr. Ireny Bukačové s názvem „Pod ochranou Panny Marie Týnecké“, věnovaný jejímu životnímu jubileu. Výstavou a doprovodnou publikací „Do rytmu“ byl završen několikaletý projekt mapující různé hudební směry na severním Plzeňsku. Třetího rozšířeného vydání se dočkala kniha „Škoda lásky“ dokumentující události druhé světové války v regionu. Pravidelně vycházel také Vlastivědný sborník jako klíčová platforma regionální historiografie.

Dále pokračovalo rovněž zvelebování svěřeného památkového areálu, a to především dokončením obnovy fasádního pláště kostela – jeho východní apsidy. K realizaci byla rovněž připravena konstrukce zvonohry, která je sama o sobě uměleckým výtvarným dílem. Její finalizace je plánována v roce 2026.

Činnost oddělení správy a prezentace sbírek

Činnost oddělení správy a prezentace sbírek představuje základní pilíř odborné práce muzea. Ve své podstatě naplňuje dvě vzájemně provázané roviny – rovinu sbírkotvornou a konzervační, opřenu o systematickou dokumentaci, odbornou evidenci, preventivní ochranu, konzervování a restaurování sbírkových předmětů, a rovinu interpretační, zahrnující vědeckou, publikační, výstavní, přednáškovou a vzdělávací činnost. Sbírkové předměty jako nositelé mnohvrstevných informací představují autentické doklady života společnosti v jeho historických, kulturních i sociálních souvislostech. Oddělení zajišťuje jejich odborné uložení a ochranu kompetentně, v souladu s platnou legislativou a s důrazem na dlouhodobou perspektivu jejich zachování.

Významnou součástí práce oddělení je systematické doplňování sbírkového fondu v souladu se schváleným sbírkotvorným programem, orientovaným především na region severního Plzeňska. Akviziční činnost vychází z odborného posouzení významu nabízených předmětů a jejich vazby k tematickému a územnímu zaměření instituce. Nedílnou součástí tohoto procesu je rovněž dokumentace provenience a odborné zpracování nově získaných sbírek.

Koncepce výstavní činnosti je dvouvrstvá. Galerijní linie se soustředí zejména na prezentaci současného českého výtvarného umění a vytváří prostor pro dialog mezi historickým prostředím areálu Mariánská Týnice a aktuálními uměleckými tendencemi. Muzejní linie je zaměřena na prezentaci vlastního sbírkového fondu a na zpřístupňování poznatků získaných badatelskou činností, zejména v oblasti regionálních ikonografických a písemných pramenů. Výstavní projekty jsou koncipovány s důrazem na odbornou kvalitu, srozumitelnost sdělení a edukativní přesah.

Součástí oddělení je rovněž průvodcovská služba, která je v přímém kontaktu s veřejností. Vedle zajišťování odborného výkladu monitoruje zájem návštěvníků o jednotlivé aktivity muzea a zprostředkovaně získává zpětnou vazbu o jejich hodnocení. Systematická a citlivá komunikace s návštěvníky přispívá k upevňování dlouhodobého vztahu veřejnosti k instituci a k posilování její role jako regionálního kulturního centra. Stálé místo v činnosti oddělení zaujímá muzejní knihovna, která slouží jak interním potřebám odborných pracovníků, tak badatelům z řad veřejnosti. Knihovní fond je průběžně doplňován a odborně zpracováván se zaměřením na regionální historii, dějiny umění, muzeologii a příbuzné obory.

Činnost oddělení správy a prezentace sbírek v roce 2025 probíhala v souladu s návrhem ročního plánu zpracovaného do celkového plánu činnosti muzea, a současně reagovala na aktuální požadavky vedení instituce, zřizovatele, místních samospráv, badatelů i dalších spolupracujících subjektů. Jednotlivé úkoly byly operativně projednávány na pravidelných pracovních poradách; z jejich průběhu byly pořizovány a archivovány zápisy, které slouží jako podklad pro další metodické řízení a vyhodnocování činnosti oddělení.

Správa sbírek

Správa sbírek se řídila obecně platnými normami – zákonem č. 122/2000 Sb., prováděcí vyhláškou č. 275/2000, zákonem č. 483/2004 Sb. – a byla řešena v souladu s vnitřními směrnici organizace – Režimem sbírky, Depozitárním řádem, Plánem inventarizací – i s Plánem činnosti muzea na rok 2025.

Depozitáře

U depozitářů a depozitárních prostor probíhal pravidelný monitoring klimatických podmínek a kontrola stavu předmětů podle interních předpisů muzea. Dlouhodobým problémem je výskyt plísní v části depozitářů v objektu v Mariánské Týnici. Po kontrole provedené v roce 2025 bylo rozhodnuto část sbírkového fondu z těchto depozitářů přesunout do klimaticky lépe vyhovujících externích depozitářů.

Ochrana sbírek

V průběhu roku byl v souladu s platným depozitárním řádem systematicky kontrolován fyzický stav sbírkového fondu. Prováděné revize potvrdily, že ve většině případů je stav sbírkových předmětů stabilizovaný a odpovídá podmínkám jejich dlouhodobého uložení. V ojedinělých případech, kdy bylo zjištěno napadení dřevokazným hmyzem či výskyt plísní, byla bezodkladně přijata odpovídající opatření. Dotčené předměty byly podrobeny odbornému ošetření v rámci konzervátorských a restaurátorských zásahů (viz kapitola Restaurování a konzervování sbírek) a část sbírkového fondu byla preventivně přemístěna do prostor s vhodnějšími mikroklimatickými podmínkami (viz výše). Tato opatření přispěla k zajištění dlouhodobé ochrany a stability sbírek.

Periodické revize na systému EZS a EPS proběhly 17. 2. 2025, 13. 8. 2025, 23. 9. 2025.

Evidence sbírek

Evidence sbírek probíhala podle obecně závazných norem a vnitřních předpisů muzea. Nové akvizice byly zapisovány do knihy chronologické evidence pod pořadovými čísly lomenými příslušným rokem (2025). V roce 2025 bylo zapsáno celkem 503 předmětů pod čísly 1/2025–451/2025, přičemž u některých souborů bylo využito tzv. hromadné evidence. U většiny sbírkových předmětů byl pořízen odborný popis a proveden zápis do systematické evidence.

Systematická evidence je prováděna v programu (databázi) DEMUS, z něhož jsou pořizovány tiskové výstupy – evidenční karty určené k trvalému uložení. V roce 2025 bylo zpracováno 371 záznamů systematické evidence.

Průběžně probíhala digitalizace a digitální fotodokumentace sbírkového fondu. Celkem bylo pořízeno 549 nových digitálních záznamů sbírkových předmětů.

Vyřazení sbírek nebylo realizováno, ze sbírkového fondu muzea zapsaného v CES nebyl v roce 2025 vyřazen žádný předmět.

Do Centrální evidence sbírek vedené Ministerstvem kultury (CES), kde je sbírka Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici zapsána pod číslem MSP/002-03-20/0057002, byla žádost o zápis nových přírůstků a dalších změn podle ustanovení zákona č. 122/2000 Sb. a souvisejících předpisů podána prostřednictvím CES-online 12. 2. 2025 a schválena MK ČR 23. 4. 2025.

V roce 2025 bylo do Centrální evidence sbírek nově zapsáno do podsbírký historické 56 inventárních čísel, etnografické 1 inv. č., numismatické 38 inv. č.; výtvarné umění 4 inv. č.; písemnosti a tisky 63 inv. č.; fotografie a filmy 11 inv. č.; pohlednice 6 inv. č. a do

podsbírky archeologické 159 př. č. a 1502 inv. č. Nově vytvořené evidenční záznamy byly autentizovány po zápisu do CESu.

Sbírkotvorná činnost – nové akvizice

Díky podpoře zřizovatele byly v roce 2025 realizovány nákupy 34 samostatných artefaktů za celkovou sumu 97 010 Kč. Tyto nové akvizice byly následně zařazeny do podsbírek výtvarné umění, fotografie, numismatická, etnografická a historická a knihy. Dále muzeum získalo 4 předměty darem a 465 předmětů (včetně archeologických nálezů z vlastního výzkumu) sběrem, výzkumem nebo bylo do sbírky zařazeno z dokumentačního fondu muzea.

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost zasedal v hodnoceném období celkem dvakrát. Řádné jednání se uskutečnilo dne 22. října 2025. Druhé jednání proběhlo formou per-rollam dne 26. listopadu 2025, a to z důvodu potřeby operativního rozhodnutí o nabízené akvizici – díle plaského cisterciáka Mauritia Vogta. V obou případech byl poradní sbor usnášeníschopný a navržené akvizice po odborném posouzení schválil.

Výběr z nových akvizic:

- Soubor tištěných pozvánek na plesy konané v Dolní Bělé a okolí (Kaznějov, Loza) z doby kolem roku 1900, které jsou jednak dokumentem o činnosti místních spolků, ale také ukázkou tiskařské techniky a „výrobní praxe“, kdy se do předtištěných vzorů doplňovaly – dotiskávaly potřebné údaje.
Např.: Pozvánka na věneček Spolku k podporování chudé školní mládeže Dolní Bělá 1906. Papírová karta s tiskem, obrazový motiv tištěn vícebarevným slepotiskem – ilustrace s motivy zemských znaků Čech, Moravy a Slezska doplněných lipovými ratoletmi a červenomodrobílou stuhou. Do tohoto obecně užívaného předtisku doplněn červeně text – anotace: Věneček Spolku ku podporování chudé školní mládeže v Bělé a okolí... 28. ledna 1906... v hostinci J. Drofy v Dolní Bělé... hudba Prachařů. Sign. Venta a spol. Praha C 402. / inv. č. 27250.
- Reklamní letáky a plakáty ze současné doby z regionu. Do sbírky byly zařazeny plakáty propagující zajímavé kulturní akce, např. Chříč, Čoubův mlýn, upozorňující na regionální festivaly, a zároveň jsou tištěny tiskařskou technikou. Jedná se o výběr materiálů, které pro muzeum průběžně shromažďuje Turistické informační centrum Kralovice a které jsou v muzeu roztrženy na část určenou pro sbírku a část (převážně tisky z PC tiskáren nebo kopírovacích strojů, u nichž neznáme časový horizont dochování) ukládanou do dokumentačního fondu.
V roce 2025 byl do sbírky např. zařazen Plakát na festival Čoubák fest 23. Arch bílého křídového papíru s černýma červeným textem – anotace: V záhlaví zkřížené banjo a kytara, Čoubák fest 23... seznam vystupujících kapel, 3. června 2023... / inv. č. 27260;
- Soubor pohlednic regionálního vydavatelství Jaroslav Sklenář. Sbírkota byla doplněna o exempláře, které v ní dosud nebyly zahrnuty, a to na základě vydavatelem amatérsky sestaveného vzorníku. Pohlednice jsou ukázkou tvorby od 90. let 20. století do současnosti. Např. Pohlednice místopisná reklamní Zdeslav, rekreační středisko. Pohlednice pěti obrázková. Barevné foto. Vlevo nahoře a vpravo dole záběr na ubytovací chatky, vlevo dole interiér restaurace, vpravo nahoře venkovní restaurace. Vprostřed v oválu foto koupajících se lidí v rybníce. Vlevo od něj na bílém pruhu nápis „Rekreační středisko“, vpravo od něj „Zdeslav“. Na rubu nahoře text (...). Srpen 2001. V dělicí čáře nápis: „Vydal: J. Sklenář, Čistá.“ / inv. č. 27489.
- Soubor materiálů, tiskovin vypovídajících o činnosti kralovického autoklubu Svazarmu. Součástí souboru je např. i sada tzv. členských známek, které se vylepovaly (nejen u Svazarmu) do členských legitimací jako doklad zaplacení příspěvků v organi-

zaci. Např. Známká členská Svazarm 1976. Aršík (neúplný) členských známek Svazarmu v hodnotě 10 Kčs na rok 1976. Jednotlivé známky vroubkované (obdobně jako poštovní známky), v červené ploše bílé část pěticípé hvězdy, symboly z emblému organizace, nápis Svazarm, při horním okraji letopočty 1951 1946 a při spodním okraji hodnota známky: 10 Kčs. / inv. č. 27408.

Jiným typem muzejního předmětu z tohoto souboru je Reklamní obkládačka, Svazarm Kralovice, 1976. Keramická obkládačka, čtvercová, na čelní straně glazovaná – na bílém stylizovaný obrazec v bílé, červené a modré barvě s číslicí 25 a pěticípou hvězdou, pod ním nápis SVAZARM lemovaný modrými lipovými ratolestmi. Při spodním okraji nápis: Věnuje OV Plzeň-sever. Výrobek Západočeských keramických závodů Horní Bríza (značeno na rubu). Vyrobena jako upomínkový předmět. / inv. č. 27401. Dalším dokumentačně velmi zajímavým materiálem z tohoto souboru jsou fotografie z činnosti autoklubu, např. Fotografie motocyklové závody Kralovice / dům čp. 265. Černobílá fotografie motocyklových závodů pořádaných pravděpodobně Svazarmem Kralovice. Na snímku motocykl s jezdcem na Markově – Plzeňské ulici v Kralovicích mezi domy čp. 157 a 265. Snímek je dokumentačně cenný podobou ulice s dlážděním žulovými kostkami a domu čp. 265 se zděnou ohradní zdí a bránou s dřevěnými vraty. Jiný snímek v muzejní sbírce nebo fotoarchivu dům čp. 265 takto detailně od východu nezachycuje. 50.– 60. léta 20. století. / inv. č. 27445.

- Muzeum ve své sbírce dokumentuje turistické pochody konané v regionu severního Plzeňska. K tradičním patří „Gympl na cestách“ (Plasy), „Hornobělská 30“ nebo „Třešňovská 50“.

V roce 2025 byla sbírka muzea obohacena o Pamětní list turistického pochodu Gympl na cestách. Arch křídového papíru s plnobarevným tiskem, na žlutém podkladě v horní části puzzle s fotografiemi z pochodu (uplynulých ročníků) a ve spodní části předtištěný text doplněný popisovačem (jméno, délka trasy a číslo ročníku = předtisk je určen pro více ročníků). Anotace textu: Pamětní list ... za absolvování trasy ... turistického pochodu... Plasy. Logo pochodu Gympl na cestách. 6. 4. 2024. / inv. č. 27293;

Plaketa upomínková TOM Horní Bělá, Hornobělská třicítka. Dřevěná trojúhelníková dřevěná plaketa turistického pochodu Hornobělská třicítka. Na dřevě vypalované motivy: v trojúhelníku silueta pochodujícího skřítka a nad ním číslice 30, na druhé straně motiv květiny a text TOM [turistický oddíl mládeže] H. BĚLÁ. / inv. č. 27298.

- Galerijní činnost instituce je spojena především s pořádáním krátkodobých výstav, z nichž jsou podle výběru kurátora a po dohodě s autory vybírána díla pro zařazení do muzejní sbírky. Tradičně se galerie zaměřuje na výstavy Salon (severního Plzeňska), konané v pětiletém cyklu a prezentující aktuální tvorbu autorů spojených s regionem. V roce 2025 byly z této výstavy do sbírky získány: Karel Švuger – Mrazivé ráno, olej na plátně 2025, 120 x 100 cm, inv. č. 27549. Stanislava Tučková – soubor dekorativních hrnečků a dekorativní talíř, keramika, inv. č. 27556 a 27557. Jana Slezáková – Ve dvou se to lépe táhne, olej na plátně 2009, 60 x 90 cm, inv. č. 27559. Karel Hajný – Artista, Ponočný, dřevorezby 2019, v. 35 a 37 cm, inv. č. 27560 a 27561. Zdeněk Struhovský – Za Borkem, olej na plátně 2021, 80 x 80 cm, inv. č. 27565. Jaroslav Zenk – Cesta v lese u Kralovic na Volesku, olej na sololitu 2011, 40 x 30 cm, inv. č. 27563.
- K zajímavým solitérním předmětům získaným do sbírky v roce 2025 patří Kinoprojektor Meopton. Promítací přístroj, železný podstavec, na něm je přimontován vlastní projekční přístroj pro vedení filmového pásu: v horní části vrchní zásobník pro nasazení filmového kotouče na hřídel, pod ním hlava s vodicím mechanismem tvořeným válečky, ozubenými válečky a ližinami, přes něž se filmový pás vine do spodního zásobníku, kam se osazuje navíjecí kotouč. Osazen objektiv. Na projekční část navazuje lampová skříň, Xenolux 2500 M ve velké kvádrové schránce. Přístroj byl používán v kině Sokolovna Kozlany. Výrobek firmy Meopta Přerov, podle výrobního štítku z roku 1959, číslo 86302. / inv. č. 27335.

- Expozice muzea byla obohacena o Obuvnický šicí stroj Dürkopp. Obuvnický šicí stroj s nehybnou lodičkou a otáčivým přepravcem. Železná konstrukce doplněná šlapadlem spojeným s poháněcím kolem, mezi postranními stojinami železná výztuha se znakem. Nad ní deska, na jejíž pravé části je umístěno těleso vlastního stroje. Je zdobeno rozvilinovými ornamenty, na rameni je nápis Dürkopp // D. R. G. M. 132482. Do něj se vsazuje jehla a vřetena s nitěmi (návod je v informační brožurce). Mezi desku železné konstrukce a rameno stroje je ještě vložena dřevěná pracovní deska. Stroj pochází od ševce Josefa Kočky z Hodyně čp. 36. / inv. č. 27543.
- Ke kuriózním předmětům patří „Dělo“ pro střelení o Slavnosti Těla a Krve Páně tzv. Boží Tělo v Plané (nade Mží). Bednářsky zhotovený předmět tvaru úzkého dlouhého konicky se zužujícího válce. Dřevěné dužiny jsou stažené železnými obručemi. Na užším konci je nádoba utěsněná špuntem s malým otvorem pro prostrčení hlavně pušky. Podle informace dárce se ke střelení používala brokovnice vložená do „děla“ na užší straně a rána se při použití „děla“ daleko více rozléhala. Předmět byl mnoho let umístěn v podstřeší usedlosti čp. 2 v Plané. / inv. č. 27535.
- Dokladem kulturní činnosti 50. let 20. století je např. Putovní váza Okresního domu osvěty v Plasích. Váza keramická soudkovitá s nízkým hrdlem, bíle glazovaná keramika s malbou pestrobarevných květů a motivem tanečních párů v lidových krojích. Na dně nápis: Putovní váza Okresního domu osvěty v Plasích. Pravděpodobně určena pro přehlídky národopisných souborů a zřejmě ji nakonec získal kralovický národopisný soubor, od něj putovala do Lidového domu a odtud do sbírky muzea. / inv. č. 27312.
- Významnou akvizicí roku 2025 je dílo cisterciáckého mnicha plaského kláštera, který v roce 1730 svůj život zakončil v probošství v Mariánské Týnici: Mauritius Vogt, Das jetz-lebende Königreich Böhmen... vyd. Johann Ziegern, Frankfurt, Leipzig 1712. Starý tisk má 143 stran, 43 nečíslovaných mědirytin s vedutami a plány měst, hradů, klášterů a panství, chybí jedna veduta Prahy. Kožená vazba. Dílo ve velmi dobrém stavu zachovalosti obsahuje mj. rytiny řady lokalit, včetně severního Plzeňska (např. Rabštejn, Plasy, Kaceřov), které jsou cenným ikonografickým pramenem. / př. knihovny 17 510, inv. č. K 1661.
- Archeologická podsbírka je doplňována o nálezy získané na základě výzkumů muzea (podrobněji viz činnost archeologického oddělení) a zhodnocené jako předměty k trvalému uchování jako muzejní předměty. V roce 2025 tak byl např. do muzejní sbírky zařazen kolečkovitý závěsek. Bronzový závěsek tvaru kolečka s paprsky. Na základě typologie archeoložky Ulrike Wels-Weyrauch jde o typ E: závěsek se čtyřmi paprsky tvořícími jednoduchý paprskovitý kříž s vnitřním prstencem. Kolečkovité závěsky se používaly jako nášivky nebo závěsky, jakési amulety. Nález pochází z těsné blízkosti archeologické lokality, kde bylo objeveno v roce 1865 mohylové pohřebiště. / inv. č. 27522.
- Na základě archeologického výzkumu byla do sbírky muzea zařazeno 129 předmětů – nálezů (převážně mince a dále zlomky drahých kovů, náramek, náušnice) získaných z naleziště podrobně zkoumaného od roku 2022 (viz archeologické oddělení a výstavy), př. č. 344–451/2025.

Zápůjčky sbírek

Zápůjčky sbírek jiným subjektům byly realizovány podle zákona č. 122/2000 Sb. a metodického pokynu zřizovatele.

Dlouhodobých zápůjček pro organizace je 12: Národní památkový ústav – objekty kláštera Plasy (7 předmětů) a zámek Manětín (51 předmětů), Město Kozlany – expozice muzea Kozlany (176 předmětů), Muzeum Čistecka (9 předmětů), Krajský úřad Plzeňského kraje (1 předmět), Město Kralovice – knihovna (21 předmětů), Obec Nečtiny – re-

gionální muzeum (182 předmětů), Federace židovských obcí (3 předměty), Obec Břežany – muzeum (24 předmětů), Galerie výtvarného umění Cheb (12 předmětů), Slezské zemské muzeum (1 model pomníku), Město Kdyně (1 předmět). V roce 2025 byla přepracována smlouva s Městskou knihovnou Kralovice.

Celkem bylo jiným institucím v roce 2025 zapůjčeno 488 předmětů.

Restaurování a konzervování sbírek

V hodnoceném období byly konzervátorsky ošetřeny předměty identifikované jako poškozené při pravidelných kontrolách depozitářů, dále soubor exponátů zjištěných při generální kontrole části stálé expozice – národopis (celkem 27 předmětů) – a rovněž předměty nově získané akviziční činností.

U všech ošetřených předmětů bylo provedeno mechanické očištění. Dřevěné části byly stabilizovány ochranným nátěrem (Solakryl), kovové prvky byly podrobeny fosfatizaci a následně opatřeny konzervačním přípravkem Revax. Konkrétní stav jednotlivých předmětů, rozsah poškození i zvolený konzervátorský postup jsou podrobně zaznamenány na konzervačních kartách, které tvoří součást sbírkové dokumentace. Operativně byly řešeny zejména případy výskytu povrchové plísně, jež je u některých předmětů zjišťována v rámci pravidelného monitoringu depozitářních prostor. V těchto případech byla přijata bezodkladná opatření směřující k odstranění biologického napadení a k eliminaci rizikových faktorů v depozitářním prostředí.

Větší konzervátorské zásahy byly provedeny u následujících předmětů:

- Sekretář z (předmět z nové akvizice), napadeno dřevokazným hmyzem, chybí části, povrchové poškození, některé části nepůvodní, provedena částečná demontáž, ošetřeno protiplišňovým přípravkem a Solakrylem, chybějící části doplněny, kompletováno, povrchová úprava, inv. č. 27564.
- Obuvnický šicí stroj Dürkopp (předmět z nové akvizice – viz výběr z nových akvizic), především poškozeno starými oleji, prach, mechanické poškození, stojan očištěn lihem, mechanické části opraveny a stroj zprovozněn, povrchová úprava, dřevěná část ošetřena Lignofixem, inv. č. 27543.
- Kinoprojektor Meopton (předmět z nové akvizice – viz výběr z nových akvizic), předmět byl před transportem do muzea demontován, povrchové poškození. Jednotlivé díly očištěny, ošetřeny a provedena kompletace, inv. č. 27335.
- Podstavec kostelní lampy inv. č. 15622 a šestiboká lucerna inv. č. 9067, oba předměty nekompletní, koroze, prach, odstraněny nepůvodní nátěry, doplněny chybějící ozdoby, nově patinováno a sestaveno
- Trojsedadlo z biografu z Úterý (předmět z nové akvizice), mechanické poškození, dokonpletováno, natřeno mořidlem, lakováno, inv. č. 27456.
- Pekařská díže na těsto (předmět z nové akvizice), poškozeno korozí, mechanické poškození, očištěno kartáčem, fosfatizováno a natřeno Revaxem, zprovozněno, inv. č. 27562.
- Kolářské vrtáky, poškozeno korozí, očištěno kartáčem, tanátováno, natřeno Revaxem s grafitem, inv. č. 27512, 27511, 27510.
- „Dělo k Božímu Tělu“ (předmět z nové akvizice – viz výběr z nových akvizic), bednářsky zhotovená nádoba napadena dřevokazným hmyzem, prach, omytí tlakovou vodou, očištění, ošetřeno Lignofixem, natřeno Revaxem s grafitem, inv. č. 27535.
- Oborovádo (předmět z nové akvizice), ne zcela kompletní předmět byl poškozen především korozí. Provedeno očištění, fosfatováno, ošetřeno Revaxem, inv. č. 27536.
- Soubor cínových předmětů umístěných částečně v expozici a částečně přesunutých do klimaticky vhodnějšího depozitáře z důvodů začínající oxidace, celkem 28 před-

mětů.

- Soubor předmětů umístěných v expozici národopisu, které byly částečně napadeny dřevokazným hmyzem, částečně poškozeny prachem, u další části bylo provedeno preventivní ošetření Lignofixem, celkem 27 předmětů.

Konzervační karty jsou přikládány k záznamům systematické evidence sbírek.

Inventarizace sbírek

Inventarizace sbírek proběhla podle §12 zákona č. 122/2000 Sb. a §3 prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu a podle dlouhodobého plánu inventarizace sbírek muzea na období let 2024–2033. Výsledek inventarizace byl oznámen datovou schránkou prostřednictvím formuláře Ministerstva kultury ČR a v kopii poslán zřizovatelskému odboru Plzeňského kraje.

Celkem bylo za rok 2025 inventováno 2 365 sbírkových předmětů nebo jejich souborů.

Kulturní a prezentační činnost

Návštěvnost a vstupné

Návštěvníkový provoz muzea byl po důležitou část roku 2025 (od počátku dubna do konce srpna) negativně ovlivněn uzavírkou hlavní přístupové komunikace k areálu v důsledku opravy silničního mostu. Tato dopravní omezení významně zkomplikovala dostupnost památky zejména pro individuální návštěvníky i zájezdové skupiny přijíždějící především od Kralovic, respektive ze směru Praha, Rakovník a Žatec. Stanovené objízdné trasy znamenaly značné prodloužení dojezdové vzdálenosti. Navzdory tomu zaznamenala celková roční návštěvnost ve srovnání s předchozím rokem pouze mírný pokles. Tento výsledek svědčí o stabilním zájmu veřejnosti o nabízené expozice i aktuální programy.

Expozici, výstavy a další kulturní a vzdělávací akce pro veřejnost pořádané muzeem v roce 2025 navštívilo celkem 31 317 návštěvníků, z toho:

- okruh 1 (kostel a ambity): 11 564 návštěvníků
- okruh 2 (muzeum): 9 051 návštěvníků
- počet návštěvníků akcí: 10 702

Volně přístupnou zahradu (arboretum) navštívilo více než 20 tisíc osob (kvalifikovaný odhad).

Vstupné bylo oproti předchozímu roku mírně navýšeno, současně však přistoupeno k úpravě jeho struktury ve snaze podpořit návštěvnost druhého (muzejního) okruhu. Cena vstupného na tento okruh zůstala zachována na úrovni roku 2025, aby byla pro návštěvníky motivující. Naopak památkový (první) okruh, který je dlouhodobě návštěvníky více vyhledávaný, byl nabízen za cenu odpovídající výši vstupného do celého areálu v předchozím roce. Při zakoupení vstupenky na oba okruhy pak byla návštěvníkovi poskytnuta výrazná sleva.

- Základní vstupné na 1. návštěvníkový okruh (památkový) činilo 120,- Kč | 2. návštěvníkový okruh (muzejní) 80,- Kč | na oba okruhy 160,- Kč
- Snížené (děti do 15 let, studující do 26 let, senioři od 60 let, ZTP) na 1. návštěvníkový okruh činilo 90,- Kč | 2. návštěvníkový okruh 60,- Kč | na oba okruhy 120,- Kč
- Rodinné (rodiče s dětmi do 15 let, max. 5 osob, z nich max. 2 dospělí) na 1. návštěvníkový okruh činilo 290,- Kč | 2. návštěvníkový okruh 200,- Kč | na oba okruhy 390,- Kč
- Školní (min. 5 žáků/studentů ZŠ, SŠ nebo VŠ, 2 osoby pedagogického doprovodu vstup zdarma) na jeden okruh bez průvodce 30,- Kč | na oba 40,- Kč, s průvodcem na jeden okruh 40,- Kč | na oba 50,- Kč,
- Vstup zdarma: děti do 6 let, držitelé průkazů AMG, ICOM, Svaz muzeí na Slovensku, Uměleckohistorická společnost, ZTP/P

Meditativní vystoupení Výprava 2025 se uskutečnilo v kostele v Mariánské Týnici 12. 9. 2025.

Expozice

Expozice muzea byly po celý rok pro veřejnost přístupné bez omezení. Vybrané části byly doplněny o další interaktivní prvky s cílem posílit jejich edukativní potenciál a zvýšit atraktivitu návštěvnického zážitku.

Po celý rok byl návštěvníky hojně využíván haptický model Mariánské Týnice, jehož realizace byla na sklonku předchozího roku podpořena grantovým programem Ministerstva kultury. Tento dotykový exponát současně nabízí možnost prezentace podoby památky návštěvníkům (nejen dětským) se zdravotním hendikepem smyslového vnímání, zejména slabozrakým. Umístění modelu k expozici Baroko a jeho svět, zaměřené především na architekturu a na osobnost J. B. Santiniho-Aichela, zajistilo ještě větší zaatraktivnění této části muzejní prezentace a skvěle doplnilo stávající nabídku edukačních programů „Santini“ a „Mariánská Týnice: Cesta staletími“. Pozitivní ohlas napříč věkovými skupinami dokládají i četné kreativní „stavební realizace“ návštěvníků, jejichž fotodokumentace byla v průběhu roku sdílena prostřednictvím sociálních sítí. Další oblíbenou aktivitou se staly nové sady dřevěných puzzle zobrazujících areál Mariánské Týnice ve dvou časových rovinách – v historické podobě před zřícením kopule a v jeho současném stavu. Obě vyobrazení jsou pořízena ze shodného stanoviště, což umožňuje vzájemné kombinování jednotlivých dílků a podporuje vnímání proměny památky v čase. Skládačky s názvem Století proměny Mariánské Týnice byly pořízeny s podporou grantového programu „Drobotina“ MAS Světovina a návštěvníkům byly po celý rok k dispozici v odpočinkové zóně muzea.

Se zahájením hlavní turistické sezony byly dále pořízeny dřevěné puzzle s motivem Panny Marie Týnecké, určené k oživení části expozice Galerie světců. Tyto edukační pomůcky byly současně využity v rámci jarní oživé prohlídky s tematikou 880 let od příchodu cisterciáků do Plas, zaměřené na přiblížení každodenního života řeholníků a duchovního významu klášterní komunity pro region.

Zahájení výstavy Salon 2025 v refektáři 25. 6. 2025.

Výstavy

Ve výstavním programu byla zastoupena jak galerijní, tak muzejní složka činnosti organizace. Výběr témat odrážel aktuální výročí i očekávané kulturně-společenské události. V průběhu roku bylo uspořádáno 12 nových výstav.

Dokončení výstav z roku 2024

do 10. 1. 2025 **Retro Vánoce** | Refektář

do 10. 1. 2025 **Alice Marková: Propojení** | Hospitium

do 31. 12. 2025 **Zvony pro zvonohru v Mariánské Týnici** / kostel Zvěstování Panně Marii

Adéla Bouchnerová: Doteky přírody / obrazy a kresby

14. 1. – 9. 4. 2025, malá galerie Hospitium (kurátor V. Podestát)

Výstava obrazů mladé autorky. Nejčastějšími náměty jejích obrazů je fauna a flóra, prostřednictvím kterých výtvarnou zkratkou transformuje své pocity a životní události. Obrazy nových krajin se tak stávají estetickým objektem.

Zrození místa. Benefiční výstava UVU Plzeň pro komunitní centrum v Dolní Bělé

15. 1. – 23. 2. 2025, výstavní sál Refektář (kurátoři P. Kodera, V. Podestát, P. Kutek)

Smyslem výstavy byla podpora aktivit spolku „V DOBĚ, z. s.“ směřujících zejména k adaptaci bývalého kina v Dolní Bělé na nové komunitní centrum. Projekt komunitního centra je úzce navázán na aktivity misionářů oblátů (OMI), jejichž kněžské komunitě je svěřena správa rozsáhlých farností severního Plzeňska.

Jubilanti Hollaru 2025

4. 3. – 6. 4. 2025, výstavní sál Refektář (kurátor V. Podestát)

Výstava nabídla bohatou škálu výtvarného projevu, poskytla přehledku děl jubilačních umělců z nejrůznějších uměleckých hledisek, pojetí, námětů, zpracování i technik, které odpovídají temperamentu, výtvarným zkušenostem, životní filosofii i naturelu jednotlivých tvůrčích osobností.

Dana Raunerová: obrazy a kresby

8. 4. – 22. 6. 2025, výstavní sál Refektář (kurátoři V. Podestát, D. Raunerová)

Obrazy Dany Raunerové, životem i tvorbou spjaté s regionem Plzeňska, se vyznačují

Pohled do instalace výstavy „Do rytmu! Taneční a dechové kapely severního Plzeňska ve 2. polovině 20. století“, 10. 9. 2025.

introspektivním pohledem na každodenní realitu, cílí na vnitřní svět současného člověka. Retrospektivní výstava představila také autorské knihy a ilustrace pro děti, je zároveň připomínkou životního jubilea malířky.

Letecká válka nad severním Plzeňskem 1939–1945

29. 4. – 31. 8. 2025, malá galerie Hospitium (kurátor J. Kříž, autorský tým Karel Foud, Jan Vladař a kol.)

80. výročí konce druhé světové války reflektoval projekt představující letecké události, které se v posledních letech válečného konfliktu odehrály nad naším regionem.

Svět zvonů severního Plzeňska

7. 6. – 1. 11. 2025 (prodlouženo do 31. 5. 2026), západní ambit (autor P. Beneš)

Venkovní výstava přibližuje jedinečný svět zvonů, specifických hudebních nástrojů, jejichž hlas doprovází lidstvo již od předkřesťanských dob. Zaměřuje se na historické zvony severního Plzeňska v kontextu zvonářských dílen a novodobých obnov.

Martin Janíček – Zvuky prostoru

11. 6. – 31. 8. 2025 (prodlouženo do 1. 11. 2025), kostel Zvěstování Panně Marii, ambity (kurátor P. Kodera)

Výstava interaktivních zvukových objektů z různých materiálů, vlastních hudebních nástrojů a instalací zvukového umělce, sochaře a hudebníka Martina Janíčka. Site-specific projekt byl poctou zdejší barokní architektuře i ohlédnutím za sympozii Hermit, jichž se autor v Plasích aktivně účastnil.

Salon 2025

25. 6. – 7. 9. 2025, výstavní sál Refektář (kurátor V. Podestát)

Výstava amatérských i profesionálních výtvarníků spjatých s regionem severního Plzeňska. Obrazy, grafiky, kresby, objekty, fotografie, plastiky, sochy, šperk, kovolitecké a kovářské práce nabízí vždy v pětiletém odstupu pestrou škálu děl.

Nejasná zpráva o Keltech na severním Plzeňsku

3. 9. – 30. 11. 2025, malá galerie Hospitium (autoři D. Stráník, D. Daněček a kol.)

Část vystavených archeologických nálezů ze života Keltů.

Archeologické nálezy ze života Keltů poukazují na řemeslnou dovednost a dobovou kulturu osídlení v době halštatské a laténské, na dva a půl tisíciletí staré nálezy ozdobných i každodenních předmětů. Řadí se mezi nejvýznamnější objevy učiněné na území Plzeňského kraje za několik posledních desetiletí.

Do rytmu! Taneční a dechové kapely severního Plzeňska ve 2. polovině 20. století

10. 9. – 1. 11. 2025 (prodlouženo do 6. 12. 2025), výstavní sál Refektář (autoři J. Dienstpierová, J. Kříž)

Hudební kapely pro poslech i k tanci mají různě dlouhou dobu svého působení i složení interpretů. Historie zasutá, stejně tak současná, styly, obsazení a repertoár v muzejním badatelském projektu. K výstavě byla vydána publikace.

Jan Kindl: Lapače světla

6. 12. 2025 – 23. 1. 2026, malá galerie Hospitium (kurátor P. Kodera)

Výstava světelných objektů výtvarníka a loutkaře Jana Kindla. Autor vytváří poetické situace, v nichž se světlo stává tématem a živým prvkem prostoru. Vznikají tak křehké vizuální hry, kde se intuice prolíná s meditativní citlivostí.

Přemysl Otakar II. • král, rytíř, zakladatel

15. 12. 2025 – 13. 3. 2026, výstavní sál Refektář (kurátor J. Fák)

Putovní výstava představuje život, vládu a odkaz jednoho z nejvýznamnějších panovníků českých dějin – pátého českého krále Přemysla Otakara II. (1233–1278). Prostřednictvím historických artefaktů, kopií listin, map výstava přibližuje dobu, kdy se české království stalo významnou mocností střední Evropy.

K jednotlivým výstavám byly pořízeny krátké textové a obrazové katalogy (uloženy společně s pozvánkami a plakáty v archivu výstav muzea). Akce byly fotograficky dokumentovány, fotodokumentace uložena v archivu kulturních akcí muzea.

Putovní výstavy

O některé výstavy připravené Muzeem a galerií severního Plzeňska v Mariánské Týnici projevil zájem i další instituce. Osvědčil se zejména snadno transportovatelný rámový systém určený k zavěšení výstavních posterů vytištěných na odolné tkanině (Architektura J. B. Santiniho, Apologie cisterciácké krajiny), ale rovněž koncept výstav zpracovaných formou posterů určených k instalaci do ráků standardizovaného formátu se setkal se zájmem dalších vystavovatelů. Díky těmto flexibilním instalačním řešením se daří témata zpracovaná muzeem představovat i v dalších částech regionu, případně i za jeho hranicemi.

Architektura Jana Blažeje Santiniho-Aichela v západních Čechách

- zámek Bušovice, 18. 10. 2025
- kostel sv. Jiří v Kostelci u Nadryb., 21. 6.–30. 9. 2025

Dej Bůh štětí! Dějiny piva na severním Plzeňsku

- Pivovarské muzeum v Plzni, 13. 11. 2024 – 5. 10. 2025 (prodlouženo do 30. 6. 2026)

Apologie cisterciácké krajiny

- Klášter Plasy, 5. 4. – 31. 5. 2025
- barokní hospodářský dvůr Kalec, 20. 9. 2025

Znamení draka. Dvůr Kalec a svaté Markéta

- kostel sv. Markéty v Břežanech, 7. 6. – 31. 8. 2026
- barokní hospodářský dvůr Kalec, od 27. 4. 2025 (stálá výstava)

Předmět měsíce

Součástí výstavního plánu byly krátkodobé prezentace jednotlivých sbírkových předmětů – tzv. předmět měsíce. K jednotlivým prezentacím jsou zpracovávány katalogy, které jsou návštěvníkům volně k dispozici. Výtisky archivuje knihovna muzea.

- leden – březen 2025: Z nových muzejních sbírek roku 2024 / Jiří Fák
- duben 2025: Učitel, muzikant a skladatel z Horní Brízy Jan Rajšl 1908–1957 / Jiří Kříž
- květen 2025: Bojová vozidla druhé světové války na fotografiích ze sbírek Muzea v Mariánské Týnici / Adéla Kožíšková
- červen 2025: Cínové nádoby / Pavel Beneš
- červenec 2025: Ozubené loukoťové kolečko z Mariánské Týnice / Daniel Stráník
- srpen 2025: Tiskařské štočky s motivy lokalit severního Plzeňska / Václav Podestát
- září 2025: Dokumenty k historii Lidové školy umění v Kralovicích / Jana Dienstpieřová
- říjen 2025: Peníze v Československu v letech 1945–1953 / Jiří Fák
- listopad 2025: Kronika jezdeckého oddílu z Hubenova / Hana Tupá

Vernisáže výstav

- 14. 1. Adéla Bouchnerová: Doteky přírody / obrazy a kresby | hospitium
- 4. 3. Jubilanti Hollaru 2025 | refektář
- 8. 4. Dana Raunerová: obrazy a kresby | refektář
- 29. 4. Letecká válka nad severním Plzeňskem 1939–1945 | hospitium
- 7. 6. Svět zvonů severního Plzeňska | západní ambit
- 11. 6. Martin Janíček – Zvuky prostoru | kostel, ambity
- 25. 6. Salon 2025 | refektář
- 3. 9. Nejasná zpráva o Keltech na severním Plzeňsku | hospitium
- 10. 9. Do rytmu! Taneční a dechové kapely severního Plzeňska ve 2. polovině 20. století

Komentované prohlídky k výstavám

- 29. 3. Apologie cisterciácké krajiny (P. Beneš)
- 18. 4. Apologie cisterciácké krajiny / Klášter Plasy (P. Beneš)
- 29. 4. Dana Raunerová: obrazy a kresby (autorská prohlídka)
- 6. 5. Dana Raunerová: obrazy a kresby (autorská prohlídka)
- 15. 5. Dana Raunerová: obrazy a kresby (autorská prohlídka)
- 20. 5. Dana Raunerová: obrazy a kresby (autorská prohlídka)
- 27. 5. Dana Raunerová: obrazy a kresby (autorská prohlídka)
- 7. 6. Znamení draka. Dvůr Kalec a svatá Markéta / Břežany (P. Kodera)
- 7. 6. Svět zvonů severního Plzeňska (P. Beneš)
- 11. 6. Martin Janíček – Zvuky prostoru (autorská prohlídka)
- 14. 6. Svět zvonů severního Plzeňska (P. Beneš)
- 17. 6. Dana Raunerová: obrazy a kresby (autorská prohlídka)
- 18. 7. Letecká válka nad severním Plzeňskem 1939–1945 (K. Foud)
- 29. 8. Martin Janíček – Zvuky prostoru (autorská prohlídka)
- 29. 8. Letecká válka nad severním Plzeňskem 1939–1945 (J. Vladař)
- 30. 8. Svět zvonů severního Plzeňska (P. Beneš)
- 30. 8. Martin Janíček – Zvuky prostoru (autorská prohlídka)
- 20. 9. Apologie cisterciácké krajiny / hospodářský dvůr Kalec (P. Beneš)
- 18. 10. Architektura Jana Blažeje Santiniho-Aichela v západních Čechách / zámek Bušovice (P. Beneš)
- 1. 11. Do rytmu! Taneční a dechové kapely severního Plzeňska ve 2. polovině 20. století (J. Kříž)
- 13. 11. Nejasná zpráva o Keltech na severním Plzeňsku (D. Stráník)
- 30. 11. Nejasná zpráva o Keltech na severním Plzeňsku (D. Stráník)

Specializované prohlídky

Odborný výklad pro studenty VŠ, akademické pracovníky a tematicky zaměřené návštěvníky v kontextu barokní architektury, ikonografie a díla architekta Santiniho zajišťovalo především oddělení historické – Centrum baroka (P. Beneš).

- 23. 5. Exkurse starostů z oblasti Domažlicka (P. Kodera)
- 30. 5. Specializovaná exkurse kastelánů NPÚ (P. Kodera, P. Beneš)
- 4. 6. Exkurse v rámci výjezdního setkání vedoucích odborů péče o památkový fond s GR NPÚ (P. Kodera)

Odborné cizojazyčné prohlídky:

- 3. 7. Exkurse správní rady spolku, který se věnuje zachování barokní sýpky v německém Öttershausenu (P. Beneš)

Speciální komentované prohlídky pro veřejnost (P. Beneš):

- 10. 5. Putování cisterciáckou krajinou
- 23. 5. Noc kostelů
- 7. 6. Barokní podvečer
- 14. 6. Putování cisterciáckou krajinou
- 13. 9. exkurse v rámci konference Plaský klášter v souvislostech
- 4. 10. Den architektury: Mariánská Týnice – Santiniho dílo dokonalé symetrie
- 8. 11. press trip pro novináře v rámci projektu Cisterscapes

8. 11. Cisterciácké stopy v krajině

Akce pro veřejnost

Soubor tradičních akcí doplnila v roce 2025 celá řada dalších aktivit pro veřejnost. Mezi akce, které se s železnou pravidelností každoročně opakují, náleží především Májový den uměleckých řemesel a divadla konaný většinou třetí květnovou sobotu, stejně jako tzv. oživlé prohlídky na začátku a na konci návštěvnické sezóny. Téma oživlých prohlídek je odvozováno od tématu aktuálních výstav, roční doby nebo příležitostných událostí.

V první polovině června se pak konal Barokní podvečer v Mariánské Týnici, který je součástí Letního barokního festivalu Plzeňského kraje (Zažijte baroko!). Minulý ročník byl věnován tématu historických zvonů severního Plzeňska v kontextu zvonařských dílen a novodobých obnov a zahrnoval jednak vernisáž výstavy Svět zvonů severního Plzeňska, ale především představení barokního divadla z roku 1656 *COSTIS SIVE CATHARIS PARTHENO-MARTYR ALEXANDRINA* v provedení divadelního souboru Lauriger a klášterní a zámeckou barokní hudbu v interpretaci skladeb Mauritia Vogta, Josefa Antonína Plánického či Alberika Mazáka v podání souboru Societas Litteratorum.

Mezi tradiční akce náleží rovněž Noci v muzeu ozvláštňené divadelními prohlídkami s famózním ochotnickým souborem Tyl z Čisté. V setmělém areálu muzea měli návštěvníci příležitost prožít formou divadelního narativu příběh čisteckých ochotníků, který se píše už 180 let a stále pokračuje. Postavy, které psaly dějiny ochotnické scény v Čisté, ožívaly doslova na každém kroku. První adventní sobotu se návštěvníci mohli těšit na oblíbenou akci Advent v muzeu, při níž program zaměřený zejména na dětské návštěvníky doplňuje možnost nakoupit drobné vánoční dárky a sladkosti od budoucích cukrářů studujících na spolupracující střední škole v Jesenici.

Muzeum se zapojilo rovněž do celostátních akcí, jakými jsou Mezinárodní den muzeí, Festival muzejních nocí, Noc kostelů, Dny evropského dědictví (EHD), Den architektury, Den krajů. U příležitosti 25 let krajů se uskutečnila akce určená široké veřejnosti. Návštěvníkům byl nabídnut pestrý program výstav doplněný o prohlídky stálých expozic. Akce se setkala s pozitivním ohlasem a přispěla k posílení povědomí o roli krajské samosprávy.

Pro velký zájem veřejnosti byla zopakována série komentovaných exkursí Centra baroka, tentokrát na téma plaská klášterní krajina. Putování cisterciáckou krajinou aneb konvoj za poznáním plaské krajiny nabídl možnost navštívit nejen Mariánskou Týnici – duchovní střed plaské krajiny, nebo hospodářské dvory, které navazovaly na tradici středověkých grangií, ale také drobnější stavby, sochy či křížky, které jsou němými svědky historie regionu.

Podobně byla zopakována i velmi působivá Mariánská pěší pouť po Staré plaské cestě z Plas do Mariánské Týnice, konaná v předvečer hlavní mariánské poutě za doprovodu hudebního souboru Ritornello a duchovního slova P. Günthera Eckelbauera.

Kromě tradiční orientace na barokní kulturu zaujímal v uplynulém roce v areálu Mariánské Týnice výrazné místo také alternativní umělecké žánry. Pro Festival muzejních nocí byl připraven site-specific hudebně-výtvarný program nazvaný Hledání Santiniho tónu. Zazněly v něm šansony i umělecké skladby Sboru hudby, doplněné výtvarnou performancí a video projekcí. Program vyvrcholil působivým performativním světelným vystoupením výtvarníka Petra Nikla za hudebního doprovodu Mikoláše Chadimy a dalších známých hudebníků.

Do oblasti alternativního umění lze zařadit rovněž výstavu Martina Janíčka *Zvuky prostoru*, která byla zahájena autorskou performancí na vystavené netradiční hudební

nástroje i koncertem Ondřeje Smeykala, profesionálního hráče a průkopníka hry na australský domorodý nástroj didgeridoo. Zcela výjimečnou událostí pak byl Mezinárodní alternativní festival Zvuky prostoru 2025. Po dva dny rezonovala prostorem kostela s dokonalou architekturou a mimořádnou akustikou experimentální hudba – od intuitivní improvizace přes meditativní vibrace až k novým dimenzím hudby a práce se zvukem. V průběhu festivalových večerů bylo odehráno devět koncertních vystoupení, na nichž se představila řada umělců z Evropy i ze zámoří.

Další obdobná akce na sebe nenechala dlouho čekat a s projektem Výprava 2025 se o několik týdnů později do Mariánské Týnice vrátil Ondřej Smeykal. Jeho didgeridoo tentokrát rozeznělo prostor chrámu společně s monumentálními symfonickými gongy (2,2 m) velšského hudebníka Bear LOVE.

V netradičním duchu se odehrálo také divadelní přestavení v rámci již zmíněné akce Advent v muzeu. Výtvarník a loutkař Jan Kindl oživil prostor chrámu světelnými loutkami – lampióny ve tvaru ryb a mořských koníků – při nonverbálním pocitovém představení „Sen v Sargasovém moři“, jehož magickou atmosféru i tentokrát podpořil hudební doprovod Ondřeje Smeykala.

Mimo pravidelné akce se ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR podařilo realizovat mimořádný projekt „Keltové na severním Plzeňsku, preventivní ochrana archeologického dědictví“. K němu byla uspořádána tisková konference, na které byl zástupcům celostátních medií i regionálním novinářů představen výzkum výjimečné lokality a prezentovány významné nálezy. Výstupem byla nejen hojně navštěvovaná výstava Nejasná zpráva o Keltech na severním Plzeňsku, ale rovněž přednáškový cyklus „Za poznáním Keltů na českém západě“, komentované prohlídky, „Podvečer s keltským zlatem“, či divadelní hra „Jak to bylo doopravdy s pokladem“ ochotnického DS Kozlík z Kozlan.

Akce na závěr výstavy – dernisáže – v našem muzeu neměly tradici prakticky žádnou. Nicméně pomalu ale jistě se stávají součástí našeho programu. V roce 2025 jsme jimi oživilí dění muzea v měsících mimo hlavní turistickou sezonu. Únorová dernisáž výstavy Zrození místa byla spojená s dražbou uměleckých děl pro podporu aktivit spolku V DOBĚ, z. s., k ukončení výstavy Martina Janíčka Zvuky prostoru byl naplánován stejnojmenný mezinárodní festival a na ukončení výstavy Do rytmu připadla podzimní oživlá prohlídka (obě úspěšné výstavy se nicméně podařilo prodloužit); listopadová dernisáž Nejasné zprávy o Keltech na severním Plzeňsku pak důstojně uzavřela celý výstavní projekt, který se během svého trvání setkal s výrazným zájmem veřejnosti.

23. 2. Dražba děl a dernisáž výstavy Zrození místa. Benefiční výstava UVU Plzeň pro komunitní centrum v Dolní Bělé
29. 3. Jarní oživlá prohlídka: 880 let od příchodu Cisterciáků do Plas aneb život mnichů v klášteře | zahájení sezóny
29. 4. Křest 3. rozšířeného vydání Knížky o zvířatech 2 Dany Raunerové s vystoupením žáků ze ZŠ Pernarec
6. 5. Program z Knížek o zvířatech D. Raunerové s vystoupením žáků ZŠ Kozojedy
10. 5. Putování cisterciáckou krajinou aneb konvoj za poznáním plaské krajiny I.
13. 5. Kde domov můj? | Divadelní vystoupení Ateliéru Divadla Paměti národa při ZŠ Pivoňka ve Chříci
15. 5. Program z Knížek o zvířatech D. Raunerové s vystoupením žáků ZŠ Čistá
17. 5. Májový den uměleckých řemesel a divadla
18. 5. Den muzeí
20. 5. Program z Knížek o zvířatech D. Raunerové s vystoupením žáků ZŠ Marie Uchytlové Kralovice
23. 5. Noc kostelů
27. 5. Program z Knížek o zvířatech D. Raunerové s vystoupením žáků ZŠ Třemošná

- 31. 5. Hledání Santiniho tónu | Festival muzejních nocí
- 7. 6. Barokní podvečer v Mariánské Týnici
- 13.–15. 6. 25 let krajů
- 14. 6. Putování cisterciáckou krajinou aneb konvoj za poznáním plaské krajiny II.
- 17. 6. Program z Knížek o zvířatech D. Raunerové s vystoupením žáků ZŠ Horní Bříza
- 9. 8. Archeologické léto 2025: Mladotice – Podzemní velitelství z období studené války
- 29.–30. 8. Mezinárodní alternativní hudební festival Zvuky prostoru 2025
- 6. 9. Mariánská pěší pouť z Plas do Mariánské Týnice v duchu baroka
- 7. 9. Dny evropského dědictví (EHD)
- 19.–20. 9. Noc v muzeu: Z kroniky na scénu... | Divadelní spolek Tyl z Čisté
- 4. 10. Den architektury: Mariánská Týnice – Santiniho dílo dokonalé symetrie
- 28. 10. Den krajů
- 1. 11. Podzimní oživlá prohlídka: Do rytmu! | ukončení sezóny
- 8. 11. Cisterciácké stopy v krajině: 240 let od zrušení plaského kláštera
- 13. 11. Podvečer s keltským zlatem: Jak to bylo doopravdy s pokladem (DS Kozlák z Kozlan)
- 30. 11. Dernisáž výstavy Nejasná zpráva o Keltech na severním Plzeňsku
- 6. 12. Advent v muzeu
- 6. 12. Sen v Sargasovém moři | Divadlo loutek Karlovy Vary

Koncerty

Muzeum se zapojilo do dvou koncertních cyklů, a to jednak do 69. (2024/25) a 70. (2025/2026) sezóny koncertů Kruhu přátel hudby (KPH) při ZUŠ Kralovice, tak do projektů Radost v baroku a S hudbou za památkami Plzeňského kraje pořádaných Spolkem Koncerty Plzeňsko. Některá koncertní hudební vystoupení byla součástí programu vernisáží výstav nebo navazovala na jiné akce pro veřejnost. Prostory Mariánské Týnice byly rovněž poskytnuty pro veřejná vystoupení žáků ZUŠ i konzervatoristů.

- 14. 1. Hana Bartošová – flétna
- 22. 1. Ozvěny Concertino Praga 2021 (KPH)
- 23. 1. Žákovský koncert žáků ZUŠ Kralovice
- 12. 2. PBtet – Prague Brass Quintet (KPH)
- 19. 3. Barocco eroico! (KPH)
- 29. 3. Gutta musica – soubor středověké hudby
- 16. 4. S akordeonem kolem světa (KPH)
- 31. 5. Sbor hudby – experimental music
- 7. 6. Societas Literatorum – Barokní zámecká a klášterní hudba mistrů z okruhu Mariánské Týnice
- 11. 6. Ondřej Smeykal – didgeridoo a gong
- 15. 6. Putování s romantiky – T. Podlipská (zpěv), E. Sutnarová (housle), M. Kořánek (klavír)
- 19. 6. Absolventský koncert ZUŠ Kralovice
- 20. 6. Absolventský koncert ZUŠ Kralovice
- 5. 7. Jítro v barokním zpěvu | Radost v baroku
- 23. 8. Viento Marero – flétna a kytara v hudbě 17.–18. století | Radost v baroku
- 3. 9. Poitín – keltská hudba
- 6. 9. Ritornello – komorní soubor barokní hudby
- 10. 9. Kralovanka hraje Do rytmu!
- 12. 9. Výprava 2025 – Bear LOVE (gongy), O. Smeykal (didgeridoo)
- 19. 10. Koncert duchovní hudby žáků ZUŠ Klatovy
- 1. 11. Do rytmu! – Václav Žákovec & Anna Volínová, ZUŠ Kralovice

- 6. 12. Ondřej Smeykal – didgeridoo
- 17. 12. Kryštof Marek: Tichá cesta noci (KPH)
- 21. 12. Vánoční koncert – T. Podlipská (zpěv), E. Sutnarová (housle), M. Kořánek (klavír)

Bohoslužby a duchovní akce

Také v loňském roce nadále probíhala spolupráce muzea a kralovické římsko-katolické farnosti. Ta je od roku 2024 součástí Pastorační oblasti Severní Plzeňsko, jejíž duchovní správa byla svěřena řeholnímu společenství misionářů oblátů.

18. 5. Společná nedělní eucharistie Pastorační oblasti severní Plzeňsko

7. 9. Poutní mariánská mše

31. 12. Silvestrovská modlitba

Další akce

23. 5. Slavnostní předání maturitních vysvědčení studentům SŠ Kralovice

4. 6. Slavnostní zakončení projektu Badatel Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání ORP Kralovice IV.

19. 6. Slavnostní předání výučnicích listů žákům SŠ Kralovice

1. 7. Historickým motoráčkem na výlet do Mariánské Týnice

8. 7. Historickým motoráčkem na výlet do Mariánské Týnice

15. 7. Historickým motoráčkem na výlet do Mariánské Týnice

22. 7. Historickým motoráčkem na výlet do Mariánské Týnice

29. 7. Historickým motoráčkem na výlet do Mariánské Týnice

5. 8. Historickým motoráčkem na výlet do Mariánské Týnice

12. 8. Historickým motoráčkem na výlet do Mariánské Týnice

19. 8. Historickým motoráčkem na výlet do Mariánské Týnice

26. 8. Historickým motoráčkem na výlet do Mariánské Týnice

1. 11. Pochod podél nesjízdné železniční trati Kralovice – Mladotice

17. 12. Vánoční spirála – ZŠ Pivoňka Chříč

Slavnostní setkání a zvláštní akce

29. 5. Výjezdní zasedání Výboru pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Plzeňského kraje do Mariánské Týnice

27. 6. Slavnostní setkání spojené s předáním jubilejního sborníku „Pod ochranou Panny Marie Týnecké“ PhDr. Ireně Bukačové

Přednášková činnost

Za poznáním baroka

VIII. ročník tematických přednášek se ve svém jarním cyklu věnoval tématům z oblasti barokního umění, kultury a každodennosti a navázal tak na předchozí ročníky. Přednáškový cyklus byl připraven v rámci činnosti Centra baroka Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, přednášky se konaly z důvodu lepší dostupnosti konány již tradičně v přednáškovém sále Státního okresního archivu Plzeň-sever se sídlem v Plasích.

- 28. dubna 2025 | Žánrové náměty tance na bálech a na jevištích raného novověku | prof. Mgr. Helena Kazárová, Ph.D. (Hudební a taneční fakulta AMU, Ústav taneční vědy, Praha)
- 5. května 2025 | Ikonografie Panny Marie Svatohorské – fenomén zalánská madona | Mgr. Rudolf Šimek (Podbrdské muzeum, Rožmitál pod Třemšínem)
- 19. května 2025 | Baroko v zahradním umění IV. aneb barokní oranžerie a jejich rostliny | Ing. Lenka Křesadlová, Ph.D. (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Kroměříži, Metodické centrum zahradní kultury)
- 26. května 2025 | Mojmír Horyna a umění baroka (věnováno nedožitému jubileu předního českého historika umění) | prof. Ing. PhDr. Jan Royt, Ph.D., DrSc. (Ústav pro dějiny umění FF UK, Ústav dějin křesťanského umění KTF UK, Praha)

Za poznáním Keltů na českém západě

Přednáškový cyklus nahradil podzimní turnus „tradičních“ přednášek „Za poznáním baroka“, a to v návaznosti na aktuálně realizovaný výzkumný archeologický projekt i na probíhající výstavu. Také tyto přednášky se konaly v přednáškovém sále plaského archivu a setkaly se s mimořádně vysokým zájmem veřejnosti. Připraveny byly Archeologickým oddělení muzea.

- 1. října 2025 | Keltové na severním Plzeňsku | Mgr. David Daneček (Archeologický ústav AV ČR Praha) a Mgr. Daniel Stráník (Muzeum a galerie severního Plzeňska v M. Týnici)
- 22. října 2025 | Nálezy keltských mincí v západních Čechách | doc. PhDr. Jiří Militký, Ph.D., DSc. (Národní muzeum)
- 12. listopadu 2025 | Keltské náboženství, druidové a kult hlavy | PhDr. Jitka Vlčková
- 24. listopadu 2025 | Podmokelský poklad | Mgr. Milan Metlička (Západočeské muzeum v Plzni)
- 19. prosince | Nová archeologická lokalita zásadního významu | Mgr. et Mgr. Zdeněk Šámal, (Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur Národního muzea v Praze) a Bc. Maxmilián Šámal. Přednáška proběhla na Obecním úřadě v Holovousích.

Přednášky pro veřejnost zajišťované pracovníky muzea:

- 4. března Centrum baroka Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, p. o. | pro seminář PhDr. Jitky Bílkové, Ph.D. KFI/ PRHN (Praxe/ projekt) ZČU | Pavel Beneš
- 4. března Od masopustu do Velikonoc | DSP Chrást | Hana Fryčková
- 1. dubna V Kralovicích z nádraží na hřbitov | komentovaná prohlídka pro spolek Gryspek a knihovnu Kralovice | Jiří Fák
- 15. dubna V Kralovicích z nádraží na hřbitov | komentovaná prohlídka pro spolek Gryspek a knihovnu Kralovice | Jiří Fák (repríza)
- 8. dubna Cisterciácká klášterní krajina na Plasku | Fakulta architektury ČVUT v Praze | Pavel Beneš
- 12. dubna Velikonoční zvyky | obec Čivice | Jana Dienstpierová
- 17. dubna Od masopustu do Velikonoc | DSP Kralovice | Hana Fryčková
- 13. května Lidoví muzikanti na Plasku v první polovině 20. století. Od dud přes křídlovku k saxofonu | přednáška v rámci projektu „Plaský oudolí (plaské folklorní zastavení)“ jako součást 27. ročníku Mezinárodního folklorního festivalu CIOFF® Plzeň | Jiří Kříž
- 21. října Kralovice město okresní | přednáška pořádaná spolkem Gryspek a Městskou knihovnou Kralovice | Jiří Fák
- 22. října Kronikáři & Fotografie jako důkaz a svědectví. Přednáška pro kronikáře | Státní oblastní archiv v Plzni, SOKA Domažlice – Horšovský Týn | Václav Podestát
- 8. listopadu Stopy v cisterciácké krajině | Mariánská Týnice | Pavel Beneš (společně s Mgr. Radkou Ranochovou, Ph.D.)
- 14. listopadu Z historie plaského kláštera | přednáška pro obce Slatina | Jiří Fák
- 2. prosince Od adventu do Tří králů | DSP Chrást | Hana Fryčková
- 14. prosince Vánoční zvyky | obec Dobříč | Jana Dienstpierová

Další vystoupení pracovníků muzea na odborných a vědeckých konferencích jsou uvedena dále v kapitole Konference, semináře a vzdělávání pracovníků.

Přednáška pro kronikáře, SOKA Domažlice – Horšovský Týn, 22. 10. 2025.

Archeologické dílny pro žáky základních škol pokračovaly i v roce 2025.

Edukační aktivity

V rámci edukačních aktivit byly v muzeu realizovány programy muzejní pedagogiky zaměřené na školní a dětské skupiny. Nově byl pro různé věkové kategorie žáků vytvořen program „Selské bouře 1680: Za rebelií po mapě“, který doplňuje nabídku o další historické téma, a to nevolnické vzpoury v roce 1680. S podporou grantu „Drobotina“ MAS Světovina byly pořízeny historické mapy severního Plzeňska a další hravé pomůcky, které program muzejní pedagogiky oživí a doplní stávající vzdělávací program „Santini“ o další rovinu z období baroka.

Program k výstavě Doteky přírody

- 18. 2. Základní škola Marie Uchytlové Kralovice 8. A
- 6. 3. Základní škola Marie Uchytlové Kralovice 8. B

Archeologická dílna

- 1. 4. Základní škola Marie Uchytlové Kralovice 6. A, 6. B

Archeologie pro děti

- 27. 5. ZŠ Blatnice
- 23. 10. SŠ a ZŠ Jesenice

Muzeem po svém

- 1. 4. Základní škola Marie Uchytlové Kralovice 6. A, 6. B
- 29. 5. Masarykova ZŠ a MŠ v Žihli 9. tř.
- 18. 9. Gymnázium T. G. Masaryka, Litvínov
- 11. 12. Masarykova základní škola Horní Bříza 3. tř

Od masopustu do Velikonoc

- 9. 4. Základní škola Marie Uchytlové Kralovice 1. B
- 10. 4. Základní škola Marie Uchytlové Kralovice 1. A
- 16. 4. MŠ Kralovice

Program Od masopustu do Velikonoc mimo muzeum:

- 4. 4. Mezigenerační projekt pro předškoláky MŠ Chrást a klienty DSP Chrást
- 11. 4. Družina ZŠ Plasy
- 16. 4. Družina Základní škola Marie Uchytlové Kralovice

Jidáše – Zvykoslovné pečivo

- 9. 4. Základní škola Marie Uchytlové Kralovice 1. B
- 10. 4. Základní škola Marie Uchytlové Kralovice 1. A

Muzeem všemi smysly

- 27. 5. TyfloCentrum Plzeň o.p.s.
- 29. 5. Masarykova ZŠ a MŠ v Žihli
- 10. 6. ZŠ Bílina 8. tř.
- 12. 6. ZŠ Třemošná 6. tř.
- 19. 6. ZŠ a MŠ Jesenice 5. tř.
- 8. 7. Sdružení občanů EXODUS
- 6. 9. DSP Kralovice
- 15. 10. Sdružení občanů EXODUS
- 23. 10. SŠ a ZŠ Jesenice
- 9. 12. ZŠ a MŠ Líně 4. a 5. tř
- 17. 12. ZŠ Kožlany

Santini

- 19. 6. Gymnázium Omská
- 16. 7. Dětský Tábor Doly Bílina
- 20. 8. Dětský Tábor Doly Bílina
- 4. 9. Střední pedagogická škola Beroun
- 10. 9. Vysoká škola uměleckoprůmyslová Praha
- 18. 9. Gymnázium T. G. Masaryka, Litvínov
- 14. 10. ZŠ Kožlany
- 4. 12. Gymnázium Zikmunda Wintra
- 12. 12. ZŠ Pivoňka – Chříč

Cesta za pokladem

- 28. 5. ZŠ Plasy 2. tř.
- 15. 12. ZŠ a MŠ Líně 1. A, 1 B, 2. A, 3. B

Mariánská Týnice: Cesta staletími

- 12. 6. ZŠ Třemošná 8. tř.

Od adventu do Tří králů

- 9. 12. ZŠ a MŠ Líně 4. a 5. tř
- 11. 12. Masarykova základní škola Horní Bříza 3. tř
- 15. 12. ZŠ a MŠ Líně 1. A, 1 B, 2. A, 3. B

Program Od adventu do Tří králů mimo muzeum:

- 17. 12. Družina Základní škola Marie Uchytlové Kralovice

Aktivity zaměřené na osoby se zdravotním znevýhodněním

Přístup do muzea i do jednotlivých expozic je zajištěn bezbariérově. V objektu probíhá instalována hydraulická plošina pro bezbariérový vstup do prvního patra, využívaná jak návštěvníky expozic, tak účastníky koncertů a dalších muzejních akcí. Ze sociálního hlediska je nízkoprahovost přístupnosti muzea zajištěna sníženým vstupným pro osoby se zdravotním postižením (držitelé průkazu ZTP) a bezplatným vstupem pro jejich doprovod (ZTP/P). Zcela zdarma je pak možné areál navštívit každý první pátek v měsíci, stejně jako při mnoha akcích pořádaných muzeem (vernisáže, Noc kostelů, bohoslužby atd.).

Muzejní expozice jsou vybaveny vícejazyčnými audioprůvodci (čeština, angličtina, němčina, francouzština), od roku 2023 nově s využitím vlastních mobilních zařízení návštěvníků a aplikací pro operační platformu Android i iPhone.

Muzeum připravuje speciální programy individuálně upravené pro osoby se zdravotním znevýhodněním. Obsahem vychází z edukačních programů pro školy. V roce 2025 byl pro skupiny osob vyžadujících individuální péči realizován program Muzeem všemi smysly pro skupiny osob se zrakovým postižením, s mentálním postižením a různým zdravotním nebo sociálním znevýhodněním:

- 27. 5. TyfloCentrum Plzeň o.p.s.
- 8. 7. Sdružení občanů EXODUS
- 6. 9. DSP Kralovice
- 15. 10. Sdružení občanů EXODUS
- 23. 10. SŠ a ZŠ Jesenice

Prohlídková muzejní trasa „**Muzeem všemi smysly**“ byla vytvořena s podporou dotačního programu Ministerstva kultury v letech 2023–2024. Jedná se o soubor exponátů a s nimi souvisejících aktivit zaměřených na různé stránky smyslového vnímání – hmat, čich, zrak a sluch. V uplynulém roce byl program doplněn o haptický model Mariánské Týnice. Nové interaktivní prvky jsou k dispozici pro muzejní edukaci i pro běžné návštěvníky, nicméně většina z těchto exponátů jak haptických, tak akustických nebo čichových, je dobře využitelná rovněž pro návštěvníky (nejen dětské) se zdravotním hendikepem smyslového vnímání. Zejména nevidomým a slabozrakým zprostředkovává z návštěvy muzea intenzivní smyslový zážitek.

Propagace, marketing, publicita

Značný mediální ohlas v průběhu roku vzbudil projekt „Keltové na severním Plzeňsku, preventivní ochrana archeologického dědictví“ podpořený programem Regionální spolupráce Akademie věd ČR a Plzeňským krajem, za odborné účasti Národního muzea. Byla uspořádána tisková konference, na které byl zástupcům médií představen výzkum mimořádné lokality a prezentovány významné nálezy. Výstupem byla nejen hojně navštěvovaná výstava Nejasná zpráva o Keltech na severním Plzeňsku, ale rovněž přednáškový cyklus Za poznáním Keltů na českém západě, komentované prohlídky, Podvečer s keltským zlatem či dernisáž výstavy. Součástí mediální prezentace pak byly reportáže odvysílané v České televizi v pořadu Události v regionech, v Českém rozhlasu Plzeň a články v tisku.

Historická krajina v okolí plaského kláštera je držitelem prestižního „Označení Evropské dědictví“ (European Heritage Label – EHL). Na dokumentaci a prezentaci klášterní krajiny v okolí Plas se podílejí mimo Muzea a galerii severního Plzeňska v Mariánské Týnici především MAS Světovina a Klášter Plasy (NPÚ) a Národní technické muzeum – Centrum stavitelského dědictví Plasy. Cílem aktivit je zvýšení povědomí o plaské klášterní krajině v evropském kontextu a potvrzení jejího kulturního významu v rámci České republiky.

Muzeum se, mj. ve spolupráci se spolkem Místní dráha Rakovník Mladotice, z. s., zasazuje o obnovu železniční tratě z Kralovic do Mariánské Týnice. Tato iniciativa oživuje historický význam a poskytuje nové možnosti dopravy pro místní obyvatele i turisty, představuje důležitý krok pro zachování kulturního dědictví a podporu turismu v oblasti. Obnova této železniční tratě, která je součástí dráhy Rakovník – Mladotice se dostala do pozornosti médií (zejména reportáž České televize v pořadu Události v regionech). V průběhu roku jsme na podporu znovuotevření opuštěné vlakové tratě spolupracovali na akcích:

- Zvláštním vlakem do Kralovic
- Motoráčkem do Kralovic a Mariánské Týnice
- Pochod podél nesjízdné trati Kralovice – Mladotice

U výrobce Turistické známky se podařilo realizovat nový atraktivní suvenýr, a to výroční turistickou známku ze speciální edice k 80. výročí od konce II. sv. války. Do prodeje byla uvedena při slavnostním zahájení výstavy „Letecká válka nad severním Plzeňskem 1939–1945“ a po celý rok se těšila velkému zájmu u sběratelů.

Dalším počinem je vydání nové dvouvrstvé dřevěné turistické magnetky s obrázkem Mariánské Týnice. Magnetky se vyrábí v chráněné dílně AMADEA, která dává příležitost lidem se zdravotním znevýhodněním.

Pro účely efektivnější publicity využíváme nový typ jednoduchého propagačního letáku (jeden list DLL) se základními informacemi o Mariánské Týnici. Tyto tiskoviny byly distribuovány v rámci veletrhů cestovního ruchu a jsou dodávány na turistická informační centra, do spolupracujících muzeí a dalších institucí.

Muzeum se rovněž zapojilo do 8. ročníku motivačního programu pro návštěvníky ne-

státních památek, který zajišťuje Asociace nestátních otevřených památek (ANOPA) a projektová platforma Objevuj památky. Tento projekt slouží pro informovanost široké veřejnosti a pro plánování výletů za poznáním i zábavou. Zároveň má podpořit zapojené památky navýšením povědomí o jejich jedinečnosti, potenciálu nebo aktuální turistické nabídce a tím pádem napomoci k růstu návštěvnosti. V roce 2025 měli návštěvníci muzea k dispozici tematické číslo atraktivního cestovatelského magazínu z edice Dovolena s nápadem, který je významným výstupem projektu. Představuje především místa spolupracující v rámci platformy nestátních památkových objektů Objevuj památky a Mariánské Týnici zde byl věnován nemalý prostor. Časopis byl v průběhu roku k zakoupení i na pokladně muzea.

Nově se muzeum zapojilo do projektu společnosti CoolPass, spol. s r.o. (dříve Prague Card), který je určený pro provozovatele v domácím cestovním ruchu, využití volného času a zábavy a jejich návštěvníky a zákazníky. Uživatelům jsme nabídli hlavní formu nabídky, a to 2 za 1. Účast v projektu CoolPass.cz podporuje agentura CzechTourism. Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici je od roku 2024 rovněž aktivním členem Destinační společnosti Postřelí, z. s., která má za cíl podporovat spolupráci v oblasti cestovního ruchu v našem regionu. Ve dnech 23.–25. 10. 2025 se konal v areálu TJ Lokomotiva Plzeň veletrh cestovního ruchu ITEP Plzeň, na němž zaměstnanci muzea (P. Kodera, J. Fák, P. Beneš) aktivně prezentovali v rámci veletržního stánku společnosti Postřelí i Mariánskou Týnici jako turistický cíl.

Na sklonku roku byl do recepce muzea pořízen velký LCD monitor, na kterém ve smyčce běží tzv. teaser. Tato krátká dynamická prezentace stálých expozic, aktuálních výstav a akcí má návštěvníky povzbudit k návštěvě celého muzejního areálu.

Publicita

Propagace zaměřená na sociální média, virtuální prohlídku a stále se rozšiřující obsah na webových stránkách přinesla zvýšený zájem o naše expozice. Díky pravidelným aktualizacím na sociálních sítích udržujeme stálou komunikaci s našim publikem. Návštěvnost na webových stránkách, FB, IG má stále vzrůstající tendenci.

Aktuální informace o výstavách a programech pořádaných muzeem či spolupracujícími organizacemi jsou průběžně prezentovány na webu muzea:

(www.marianskatynice.cz),

facebookovém profilu (<https://www.facebook.com/marianskatynice>)

a Instagramu (<https://www.instagram.com/marianskatynice/>).

Aktuality byly zveřejňovány i na dalších internetových stránkách jako např. Region Plzeň, Artmap.cz, www.webtrziste.cz, Do muzea!, Kudy z nudy, AMG kalendárium akcí a výstav, Bbkult.net.

Tiskové zprávy jsou pravidelně zasílány jak redaktorům regionálního tisku (Kralovický obzor, Manětínský zpravodaj, Kozojedský zpravodaj, měsíčník Plzeňský kraj), tak celorepublikového (Deník, Dnes, Lidové noviny, Vítaný host, Chvilka pro tebe...). Dále také do rozhlasových vysílání (Český rozhlas – Radiožurnál, Plzeň a Dvojka, Blaník, Rádio Relax, Rock Radio, Kiss Proton). Úzká spolupráce s místními médii nám umožňuje získat širší mediální pokrytí a pozornost. Články a rozhovory se staly nezbytnou součástí našich prezentačních aktivit.

Důležitým informačním kanálem publicity organizace je news-letter, který je zájemcům zasílán do e-mailové schránky, touto formou jsou o aktivitách muzea informováni rovněž školy, obce a další instituce severního Plzeňska.

Klíčovou součástí propagace muzea je rovněž Vlastivědný sborník – čtvrtletník pro regionální dějiny severního Plzeňska. Kromě prezentace badatelských výzkumů a vý-

stupů je sborník rovněž platformou pro informování veřejnosti o chystaných i proběhnutých akcích muzea, o nových publikacích, výstavách, zajímavých sbírkových předmětech atd.

Plakáty, pozvánky a další informace jsou poskytovány také do turistických informačních center v okolí. Plakáty k aktuálním výstavám a akcím konaným v muzeu jsou pravidelně prezentovány ve stálých informačních vitrinách v Kralovicích a zveřejňovány na vývěsních tabulích v okolních obcích. Další propagační materiály jsou turistům k dispozici v TIC, cukrárnách a restauracích v Kralovicích a okolních obcích.

Propagační banner muzea je umístěn na soukromém plotu u křižovatky I/27 a Plzeňské třídy, reklamní cedule pak na kralovickém náměstí. K propagaci muzejních aktivit byla rovněž využita rámová konstrukce instalovaná na parkovišti u Mariánské Týnice; byly pro ni vyrobeny speciální podlouhlé bannery k propagaci hlavních sezónních výstav i klášterní krajiny.

Veškeré materiály (pozvánky, plakáty, katalogy, videa) sloužící k propagaci muzea jsou průběžně ukládány do digitálního úložiště na muzejním datovém serveru (sekce Public Relations).

Web muzea www.marianskatynice.cz zaznamenal 163 291 návštěv (tj. o 51 607 více než v předchozím roce).

Profil na Facebook/Meta www.facebook.com/marianskatynice k 31. 12. 2025 měl přes 1100 sledujících. Dosah je 369,1 tis. zobrazení (jedná se o počet lidí, kteří si prohlédli obsah na fb. stránce, např. příspěvky, příběhy, reklamy, sociální kontext od lidí, kteří na naší stránku reagovali apod.).

Profil muzea na Instagramu (www.instagram.com/marianskatynice/) byl vytvořen v květnu 2023 a dosud si získal téměř 300 sledujících.

Muzejní profil na Googlu má 974 recenzí s celkovým hodnocením 4.8 z 5 hvězdiček. Ve vyhledávací Google muzejní profil za poslední čtvrtletí (srpen 2025 – leden 2026) měl 1793 interakcí. V tomto období si jej prohlédlo 15 685 lidí a bylo uskutečněno 9 638 vyhledávání, která spustila zobrazení firemního profilu na Googlu ve výsledcích vyhledávání. Nejčastější vyhledávací dotazy, které spustily zobrazení profilu ve výsledcích, jsou: mariánská týnice – 5159 vyhledání, museums – 966 vyhledání, marianska tydice – 616 vyhledání, art museums + art galleries - 364 vyhledání, mariánská týnice otevírací doba - 361 vyhledání. Z tohoto profilu bylo za poslední čtvrtletí uskutečněno 28 telefonních hovorů, 1177 dotazů na zjištění trasy do našeho muzea a 588 prokliků na muzejní web.

Ve spolupráci s oddělením cestovního ruchu Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Plzeňského kraje se 8. 11. 2025 uskutečnil tzv. press trip, speciální prohlídka Mariánské Týnice pro novináře. Od účastníků této prohlídky bylo následně možné na webu a sociálních sítích zaznamenat velmi pozitivní odezvy.

Výběr z monitoringu medií

Televize

Česká televize

- 7. 1. 2025 – Události v regionech: reportáž o znovuotevření opuštěné vlakové tratě vedoucí do Mariánské Týnice (redaktorka D. Tunklová).
<https://www.ceskatelevize.cz/.../2254110001.../cast/1088524/>
- 25. 09. 2025 – Události v regionech: reportáž o keltské lokalitě (redaktor J. Krebs)
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/15334114383-udalosti-v-regionech-jih-a-zapad/225411000180925/cast/1140269/>
- 25. 09. 2025 – Události: čtená zpráva se záběry z výstavy „Nejasná zpráva o Keltech na severním Plzeňsku“ <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328->

udalosti/225411000100925/cast/1140326/

- 25. 09. 2025 – web ČT24: Zlato a stovky keltských mincí. Archeologové našli na Plzeňsku historický poklad (T. Karlík)
<https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/veda/zlato-a-stovky-keltskych-minci-archeologove-nasli-na-plzensku-historicky-poklad-365423>

Rozhlas

Český rozhlas Plzeň

- 29. 3. 2025 – Zprávy pro Plzeňský kraj | Jarní oživlá prohlídka: 880 let od příchodu Cisterciáků do Plas aneb život mnichů v klášteře
<https://program.rozhlas.cz/zaznamy#/plzen/2025-03-29>
- 08. 04. 2025 – Zprávy pro Plzeňský kraj | Cisterciácká klášterní krajina na Plasku v sobotu 12. 4. Vltava pořad o naší krajině s autorem výstavy Mgr. et Mgr. Pavlem Benešem.
- 18. – 21. 4. 2025 – Zprávy pro Plzeňský kraj | Pozvánka na prohlídku expozic o Velikonocích
- 29. 4. 2025 – 8:23 – Zprávy pro Plzeňský kraj | pořad Dobré ráno – pozvání na výstavu Letecká válka (J. Vladař)
- 17. 05. 2025 – Zprávy pro Plzeňský kraj | Májový den uměleckých řemesel a divadla
- 23. 5. 2024 Zprávy pro Plzeňský kraj | Noc kostelů
- 7. 6. 2025 Zprávy pro Plzeňský | Barokní podvečer v Mariánské Týnici
- 11. 6. 2025 Zprávy pro Plzeňský | Vernisáž výstavy Martin Janíček – Zvuky prostoru s hudebním vystoupením Martina Janíčka a koncert Ondřeje Smeykala
- 14. 8. 2025 – Náš host: rozhovor s J. Křížem o chystaných akcích v Mariánské Týnici
<https://plzen.rozhlas.cz/neobvykle-naleziste-keltskych-artefaktu-na-severnim-plzensku-bude-mit-svoji-9533752>
- 3. 9. 2025 – 8:20 – pořad Dobré ráno – pozvání na výstavu Nejasná zpráva (P. Koderou)

Český rozhlas Vltava

- 4. 10. 2025 (9:35:20 až 10:15) – Nejasná zpráva o Keltech (redaktorka T. Salcmanová – mj. rozhovor s D. Stráníkem, P. Koderou, J. Maříkem, D. Daněčkem ad.)
<https://program.rozhlas.cz/zaznamy#/vltava/8/2025-10-04>

Český rozhlas Dvojka

- 8. 9. 2025 (15:20) – Odpolední dvojka | rozhovor s P. Koderou o výstavě Nejasná zpráva

Radio Prague International

- 29. 09. 2026 – Archaeologists uncover hundreds of Celtic coins and jewellery in western Bohemia
<https://english.radio.cz/archaeologists-uncover-hundreds-celtic-coins-and-jewellery-western-bohemia-8864129>

Rádio 1

- 25. 8. 2025 – rozhlasová soutěž o vstupenky na festival Zvuky prostoru
<https://radio1.cz/zvuky-prostoru-2025-v-marianske-tynici/>

Tištěná media

MF Dnes

- 20. 6. 2025 – Valentýna Bílá: Když se nebe zatemnilo aneb Příběh letecké války (s. 10)
- 26. 9. 2025 – Jitka Kubíková Šrámková: „Tajné“ pole vydalo stovky keltských mincí (příloha Západní Čechy)

- 19. 12. 2025 – „Tajné“ pole vydalo stovky keltských mincí (speciál Rok v kraji)
- 20. 12. 2025 – Zbyněk Petráček: Silvestr s Přemyslem II. (příloha Lidové noviny)

Ostatní média

Novinky.cz

- 26. 9. 2025 – Naleziště Keltských artefaktů Filip Šára, ČTK
<https://www.novinky.cz/clanek/veda-skoly-tajne-naleziste-na-plzensku-vydalo-stovky-zlatych-a-stibrnych-keltskych-minci-40540748>

Médium

- 25. 9. 2025 – Na severním Plzeňsku našli archeologové poklad. Přísně utajované naleziště stovek mincí má pár záhad
https://medium.seznam.cz/clanek/tereza-braun-na-severnim-plzensku-nasli-archeologove-poklad-prisne-utajovane-naleziste-stovek-minci-ma-par-zahad-192993?utm_campaign=abtest291_sirsi_tt_varA&utm_medium=z-boxiku&utm_source=www.seznam.cz#dop_ab_variant=0&dop_source_zone_name=blogy.sznhp.box&dop_vert_ab=&dop_vert_id=&source=hp&seq_no=1
- 22. 4. 2025 – Znovuzrozená Santiniho Mariánská Týnice – Médium.cz
https://medium.seznam.cz/clanek/daniel-stirsky-znovuzrozena-santiniho-marianska-tynice-139035#dop_ab_variant=0&dop_source_zone_name=blogy.sznhp.box&dop_vert_ab=&dop_vert_id=&source=hp&seq_no=4

Lovec pokladů

- 13. 10. 2025 – Na utajeném místě objeveno pětset zlatých a stříbrných mincí
https://www.lovecpokladu.cz/home/bezprecedentni-objev-na-plzensku-pres-500-zlatych-a-stibrnych-keltskych-minci-10229?fbclid=IwY2xjawNlZXJleHRuA2FlbQIxMAABHl0tdDVkbDSb-DtKgtHWTT1LHvAWvkcEpH64nwMi_fK_MIMd6h-ZSsxXiqd8_aem_nQnAu4snMR_I1T1q_CEOZA

Blesk.cz

- 25. 9. 2025 – zprávy blesk.cz, keltský poklad utajené místo
<https://www.blesk.cz/clanek/regiony-plzen/822853/obri-keltsky-poklad-utajene-misto-na-plzensku-vydalo-stovky-minci-a-sperku.html>

Plzeňský deník

- 25. 6. 2025 – Zprávy plzeňského deníku | Salon 2025
<https://plzensky.denik.cz/volny-cas/tip-deniku-marianska-tynice-zve-na-salon-20200708.html>
- 23. 7. 2025 – Zprávy plzeňského deníku | Za barokem se do Plas a Mariánské Týnice můžete svézt Bardotkou i Karos
https://plzensky.denik.cz/zpravy_region/lokomotiva-plzen-plasy-bardotka-autobus-baroko-marianska-tynice-zabava.html?_gl=1*q377wi*_gcl_au*NDAwMjQ0MTIuMTc2ODI5Mzk2NQ..*_ga*MTY2NTA3MDE5NS4xNzI2OTE1OTUy*_ga_964J8J74CQ*czE3NjgyOTk1MTQkbzckZzEkdDE3NjgyOTk3ODAkajM5JGwwJGgxNTY2NjU5MzI5
- 05. 9. 2025 – Výstava představuje unikátní nálezy z neznámé keltské lokality na Plzeňsku
https://plzensky.denik.cz/zpravy_region/marianska-tynice-keltska-lokalita-unikatni-nalezky-plzensko-vystava-archeologie.html
- 26. 9. 2025 – Zlaté mince i vzácné šperky. Utajená lokalita možná skrývá další poklady
https://plzensky.denik.cz/zpravy_region/mince-plzen-archeologie-poklad-marianska-tynice-sperky-zlato-historie-artefakt.html

iDnes.cz

- 25. 9. 2025 – Unikátní naleziště vydalo stovky keltských mincí, lokalitu archeologové tají
<https://www.idnes.cz/plzen/zpravy/plzensko-marianska-tynice-nalez-keltove-mince->

muzeum.A250925_120015_plzen-zpravy_vb

Plzeňská drbna

- 06. 01. 2025 – Plzeňský kraj chce prodloužit trať k památce Mariánská Týnice, Správa železnic zadává projekt
<https://plzenska.drbna.cz/zpravy/16779-plzensky-kraj-chce-prodlouzit-trat-k-pamatce-marianska-tynice-sprava-zeleznic-zadava-projekt.html>
- 22. 05. 2025 – Historickou Singrovkou na Noc kostelů, dráhy vypraví do Mariánské Týnice speciální spoj
<https://plzenska.drbna.cz/zpravy/17836-historickou-singrovkou-na-noc-kostelu-drahy-vypravi-do-marianske-tynice-specialni-spoj.html>

Ostatní

- 28. 10. 2025 – Zprávy pro Plzeňský kraj | Den krajů v Mariánské Týnici
<https://www.plzensky-kraj.cz/uzijte-si-28-rijen-v-plzenskem-kraji-za-symbolick>
https://www.krsy.cz/aktualne/kalendar-akci/den-kraju-marianska-tynice-28102025-9-17-hodin-667_236cs.html
- 17. 6. 2025 Program z Knížek o zvířatech s vystoupením žáků základních škol s Danou Raunerovou
<https://www.zstremosna.cz/2025/06/02/vystoupeni-v-muzeu-a-galerii-severniho-plzenska/>
<https://www.zsmcista.cz/zakladni-skola/fotogalerie/2024-2025/basnicky-v-tynici-3394cs.html>

Oddělení historické – Centrum baroka

Činnost oddělení historického – Centra baroka

- Odborná a populárně naučná prezentace barokního uměleckého a kulturního dědictví
- Ediční a publikační činnost, zpracování pramenů, rešerše
- Příprava tematických výstav a prezentací
- Zajištění akcí k prezentaci baroka (Letní barokní festival, přednáškový cyklus Za poznáním baroka ad., prezentace Mariánské Týnice pro odbornou veřejnost atd.)
- Účast v mezinárodním projektu CISTERSCAPES
- Spolupráce s Nadačním fondem Mariánská Týnice a spolky (Putování za Santinim, Stará plaská cesta, Husova cesta, Ulteia)
- Obsah a správa digitálního úložiště „Centrum baroka“

V roce 2025 činnost Centra baroka pokračovala v kontinuální agendě, navazovala zpracováním původních programů a postupovala v součinnosti s muzejními úkoly včetně přípravy publikací a speciálních akcí, zároveň se věnovala novým tématům. Stěžejním odborným zájmem je interpretace významu ochrany, obrany a rehabilitace plaské klášterní krajiny (viz Výroční zpráva za rok 2024). Díky mezinárodnímu projektu CISTERSCAPES se daří téma krajiny prezentovat na nadnárodní platformě. Prostřednictvím ocenění EHL se pak otevírají možnosti širší spolupráce v rámci zapojených klášterních krajin v Čechách (Velehrad, Vyšší Brod, Žďár n. Sázavou), v roce 2025 tak konkrétně s projektem EHL.cz. Centrum baroka dále reprízovalo putovní výstavu „Apologie cisterciácké krajiny aneb obrana plaské krajiny, jak ji známe“ vyjadřující zásadní hodnoty krajiny a apel proti plánované výstavbě větrných elektráren v této lokalitě. Přednášky a workshopy představily širší veřejnosti význam a historii klášterní krajiny.

V návaznosti na přípravu zvonohry do východního ambitu započal výzkumný projekt „Zvony severního Plzeňska“, v rámci něhož se ve spolupráci se zvoníky zaměřujeme na zmapování zvonového fondu regionu a kampanologických památek. V roce 2025 vznikla panelová putovní výstava, která představuje průřez historií konkrétních zvonů a dílen, které na severním Plzeňsku působily či sem dodávaly své zvony.

CISTERSCAPES – Cistercian landscapes connecting Europe

Projekt mezinárodní spolupráce jednotlivých klášterních krajin (Francie, Německo, Rakousko, Polsko, Slovinsko, Česká republika), mezi nimiž je významně zastoupena také krajina plaského kláštera, zaštiťuje nadnárodní koordinátor Landkreis Bamberg (Německo). V roce 2025 pokračovala etapa projektu, v níž bude ze strany Evropské komise monitorována činnost a plnění závazků jednotlivých krajin oceněných Označením Evropské dědictví. Centrum baroka se podílelo na řadě prezentací projektu a historické krajiny veřejnosti. Byl zpracován informační newsletter pro veřejnost, průběžně probíhaly porady projektového týmu ve spolupráci s koordinátorkou projektu Mgr. Radkou

Prezentace v rámci akce „Cisterciácké stopy v krajině“ 8. 11. 2025.

Ranochovou, Ph.D. ad. Na financování projektových aktivit se podílí zejména Plzeňský kraj prostřednictvím MAS Světovina.

Prezentace baroka

Slavnostní Barokní podvečer v Mariánské Týnici (7. června 2025), již tradiční formát události Letního barokního festivalu, byl věnován programovému pásmu divadla, hudby a tematické výstavy s kostýmovanou komentovanou prohlídkou. Divadelní soubor Lauriger uvedl zkrácenou verzi hry jezuita Arnolda Engela „Kateřina, dcera krále Costa, panenská mučednice alexandrijská“ z roku 1656. Poučená interpretace latinského náboženského divadla s uplatněním dobového jevištního projevu přiblížila divákům příběh světice. Koncert barokní zámecké a klášterní hudby v podání souboru Societas litteratorum uvedl skladby mistrů z okruhu Mariánské Týnice Alberika Mazáka, Josefa Antonína Plánického či Mauritia Vogta. Slavnostní zahájení výstavy Svět zvonů severního Plzeňska, která představila významné kampanologické památky včetně barokních, bylo třetím bodem programu spolu s následnou komentovanou prohlídkou výstavy.

Pouť po Staré plaské cestě v duchu baroka s již tradičním hudebním doprovodem skupiny Ritornello a duchovním slovem P. Eckelbauera, OMI vedla po trase Staré poutní cestě z Plas již po obnoveném úseku mezi lokalitou U sv. Jána a dvorem Sechutice do Mariánské Týnice (6. září 2025).

VIII. ročník tematických přednášek Za poznáním baroka proběhl na jaře 2025 (přehled viz výše kap. Vzdělávací činnost muzea.).

Putování cisterciáckou krajinou anebo konvoj za poznáním plaské krajiny byla uskutečněna v návaznosti na úspěšný formát exkurzí pro veřejnost. První putování se zaměřilo na drobné památky, kostely v Žebnici a Oboře, dvůr Býkov, Hromnické jezírko (10. května 2025). Druhé proběhlo s doprovodnou komentovanou prohlídkou výstavy Svět zvonů severního Plzeňska a dvorů Hubenov a Kalec (14. června 2025).

Centrum baroka připravilo tematickou výstavu:

- „Svět zvonů severního Plzeňska“, autor Pavel Beneš, výstava koncipována jako putovní.

Ve spolupráci s obcemi jako odborný garant:

- Zpracování stálé expozice „Věž“ ve Velečíně (probíhalo v letech 2024–2025), autor Pavel Beneš
- Panel ke kostelu sv. Mikuláše v Kozojedech, autor Pavel Beneš

Ediční a publikační činnost

U příležitosti významného životního jubilea emeritní ředitelky muzea PhDr. Ireny Bukačové byl redakčně zpracován sborník Pod ochranou Panny Marie Týnecké, jehož nakladatelem byl Nadační fond Mariánská Týnice (revizor P. Beneš, členka správní rady I. Bukačová), který využil žádost v programu Podpory literární tvorby Plzeňského kraje (redakční spolupráce P. Beneš).

V rámci ediční činnosti oddělení pokračovaly práce na přípravě vydání kroniky „Breve Teinicense“ a bylo pracováno na tématu „Diarium Rabštejn“.

Irena Bukačová věnovala pozornost přípravě a zpracování III. vydání publikace „Škoda lásky Druhá světová válka na severním Plzeňsku. Kralovicko 1936–1946“, včetně doplněných rejstříků.

Pracovníci oddělení rovněž spolupracovali na přípravě filmu k výročí kláštera v Oseku, konkrétně na problematice plaské knihovny jako součásti osecké klášterní knihovny. Podrobněji k jednotlivým tématům viz dále kap. dokumentační, vědeckovýzkumná a ediční činnost.

Oddělení archeologie

Činnost oddělení archeologie

Oddělení archeologie zajišťuje archeologické dohledy na stavbách v rámci regionu a provádění archeologických výzkumů včetně laboratorního zpracování podle zákona o památkové péči a na základě licence udělené MK ČR. Na konci roku 2022 byla tato licence prodloužena na další období 5 let. Podmínky provádění archeologických výzkumů jsou definovány v Dohodě o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů uzavřené s akademií věd české republiky v lednu 2023 na dobu 5 let. Nálezové zprávy zpracované k jednotlivým akcím jsou uloženy v muzeu.

Archeologické léto

Muzejní archeolog se podílel na zajištění akce „Archeologické léto 2025“, která je tradičně organizována archeologickým ústavem AV ČR. Prezentace v terénu realizované v rámci programu této akce se opět setkaly s velkým zájmem veřejnosti. Byla připravena jedna prezentovaná lokalita: Podzemní velitelství z období studené války Ondřejov. Na průvodcovském zajištění prohlídek v podzemním velitelském stanovišti se zásadním měrou podílela Ladislava Hrabovská, autorka publikace „Stále tajné aneb jak jsem sloužil v Mladoticích.“ Vzhledem ke kapacitním možnostem lokality byly v termínu uskutečněny 3 prohlídky pro objednané menší skupiny o max. 15 účastnících. Přehled jednotlivých termínů viz výše kapitola Kulturní a prezentační činnost.

Archeologie pro děti

V třech termínech byl uskutečněn edukační program „Archeologie pro děti“ (viz výše podkapitola Vzdělávací činnost muzea).

Publikační a odborná prezentační činnost

Průběžně archeolog přispívá krátkými zprávami o odevzdaných detektorových nálezech ve sbírkách muzea do časopisu Detektor revue, rubrika zachraňme historii (bibliografický přehled viz dále podkapitola Ediční a publikační činnost).

Výzkumné projekty

Ve spolupráci s archeologickým ústavem AV ČR, Praha, v. v. i. byla letos realizována třetí etapa víceletého společného projektu v rámci podpory regionální spolupráce AV ČR zaměřeného na preventivní ochranu archeologického dědictví v oblasti severního Plzeňska (k tomu viz dále).

Archeologické výzkumy v roce 2025

Počet realizovaných záchranných archeologických výzkumů je závislý nejen na napřímo uzavřených dohodách s investory, ale i na vysoutěžených zakázkách. Některé z výzkumů jsou naplánovány na více let, jedná se zejména o rekonstrukce komunikací v in-

travilánech obcí. Výzkumy ukončené v minulých letech se průběžně zpracovávají do nálezových zpráv společně s movitým materiálem. Sbírkotvorné archeologické movité nálezy jsou průběžně zapisovány do muzejní evidence.

- **AR 12/2023** | Kanalizace a ČOV Kaceřov – archeologický dohled [13. 9. 2023–2025]: Archeologický výzkum vyvolala výstavba kanalizace a ČOV v obci Kaceřov. V průběhu stavby nedošlo k narušení archeologických pramenů.

- **AR 18/2023** | Manětín, městský dům čp. 7 – Terénní úpravy a napojení na městskou kanalizaci [5. 9. 2023–2026?]: Archeologický výzkum vyvolaly terénní úpravy okolí barokního domu čp. 7 a jeho napojení na městskou kanalizaci. Před městským domem čp. 7 se po skrývce navážky z 20.–21. století objevila starší úprava povrchu před domem tvořená říčními oblázky. Vydlážděné bylo pravděpodobně celé prostranství mezi stávající komunikací k brodu a domem. Část této plochy byla v roce 2019 archeologicky zkoumána při výstavbě městské kanalizace a jejích přípojek. Oblázková dlažba se nacházela v hloubce cca 10–20 cm od stávajícího povrchu a její značná část byla v minulosti poškozena výstavbou různých inženýrských sítí. Záměrem investora je dochovanou dlažbu zachovat a doplnit chybějící kameny. V jihozápadním rohu prostranství před domem čp. 7 se ještě nacházela novověká obdélná cihlovo-betonová jímka překrytá betonovou deskou nebo panelem.

- **AR 1/2024** | Rekonstrukce a oprava koželužny v Úterý, etapa přístavba ve dvoře objektu a přípojek inž. sítí – archeologický dohled [11. 1. 2024–2026?]: Archeologický výzkum vyvolala přestavba a oprava stávajícího objektu bývalé koželužny v Úterý na penzion s bistro a restaurací. Stavba by měla probíhat ve dvou etapách. V první fázi, v roce 2024 probíhaly zemní práce spojené s připojením objektu na inženýrské sítě a byla realizována malá přístavba ve dvoře. V průběhu poklady rozvodů odpadů v přízemních interiérech objektu došlo k objevení „původní“ oblázkové dlažby, která bude repasována. Nad dlažbou se nacházela vrstva stavební suti, která vznikla dlouhodobým chátráním objektu. V rámci odborného archeologického dohledu byly sledovány výkopy rekonstruovaného objektu s cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. Výsledek byl zatím kromě objevu dlažby v přízemí z archeologického hlediska negativní.

- **AR 5/2024** | Jarov – oprava roubené stodoly, II. etapa – archeologický dohled [11. 3. 2024–2025]: Archeologický výzkum vyvolala oprava roubené stodoly v obci Jarov. Stavební činnost byla rozložena do více etap. V době příjezdu na stavbu byly do podloží vyhloubeny základové pasy rekonstruované části stodoly. V rámci odborného archeologického dohledu byly sledovány příčné a podélné profily výkopů základových pasů cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. Výsledek byl z archeologického hlediska negativní.

- **AR 7/2024** | III/203 3 Vochov – průtah [8. 4. 2024 – 30. 11. 2025]: Archeologický výzkum vyvolala oprava stávající komunikace v průtahu obcí Vochov, která byla v porušeném stavu. Vzhledem k charakteru stavby bylo použito metody odborného dohledu za plynulého souběhu s průběhem výkopových prací. V rámci odborného archeologického dohledu byly sledovány příčné a podélné profily výkopů s cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. Výsledek byl z archeologického hlediska negativní.

- **AR 8/2024** | Holovousy, detektorový průzkum [5. 8. 2024–2026?]: Archeologický výzkum metodou detektorového průzkumu a povrchových sběrů se soustředil na polohy, které byly vytipovány na mapových podkladech. V rámci průzkumu byly získány pravěké až

novověké nálezy.

- **AR 15/2024** | Tlucná – odkanalizování – archeologický dohled [15. 10. 2024–2026?]: Archeologický dohled vyvolalo odkanalizování obce Tlucná. Vzhledem k charakteru stavby bylo použito metody odborného dohledu za plynulého souběhu s průběhem výkopových prací. V rámci odborného archeologického dohledu jsou sledovány výkopy s cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. V průběhu stavby nedošlo zatím k narušení archeologických pramenů.

- **AR 16/2024** | Nové Mladotice – výstavba dopravní a technické infrastruktury v intravilánu obce Mladotice [16. 10. 2024–2026?]: Archeologický dohled vyvolala výstavba nové obytné čtvrti včetně dopravní a technické infrastruktury v intravilánu obce Mladotice severně od železniční stanice Mladotice. Vzhledem k charakteru stavby bylo použito metody odborného dohledu za plynulého souběhu s průběhem výkopových prací. V rámci odborného archeologického dohledu jsou sledovány skryvky a výkopy s cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. V průběhu stavby nedošlo zatím k narušení archeologických pramenů

- **AR 19/2024** | Kralovice – přístavba výtahu radnice Markova 2, Kralovice – archeologický dohled [17. 12. 2024 – 4. 7. 2025]: V průběhu zemních prací došlo k odstranění reliktní zdemolovaného komína radnice. Výkop při patě radnice odkryl její základy a pozůstatky základů zdemolovaného komína. Ve výkopu se nacházely inženýrské sítě, jejichž výkopy v minulosti porušily okolní terén. Ve výkopu byla místy patrná stratigrafie související se stavebními úpravami (inženýrskými přípojkami) v průběhu 20. století. Zemní práce nenarušily žádné významné archeologické prameny, které by šlo datovat před 20. století.

- **AR 24/2024** | Bohy, stabilizace a konzervace hradu Krašova – I. Etapa [1. 4. 2024–2026?]: Archeologický výzkum metodou odborného dohledu za plynulého souběhu s průběhem výkopových prací byl vyvolán stabilizací zdiva a výstavbou podlahy nad cisternou v prostoru renesanční kuchyně, která byla předmětem archeologického výzkumu v letech 1972–1973. V rámci odborného archeologického dohledu jsou sledovány výkopy s cílem zachytit a zdokumentovat pozitivní archeologické situace. V roce 2025 byly odstraněny nepůvodní dožilé vyzdívky v jihozápadní části tzv. Kuchyně.

- **AR 26/2024** | Černíkovice – detektorový průzkum [1. 1. 2024–2026?]: Archeologický výzkum metodou detektorového průzkumu a povrchových sběrů se soustředí na polohy, které byly vytipované na mapových podkladech. V rámci průzkumu byly získány pravěké až novověké nálezy.

- **AR 1/2025** | Kralovice – Červená hora, vodojem [10. 1. 2025 – 7. 7. 2025]: Archeologický výzkum vyvolala výstavba nového vodojemu v těsné blízkosti stávajícího. Zemní práce nenarušily žádné významné archeologické prameny, které by šlo datovat před 20. století. Výkopem bylo částečně odhalené základové zdivo stávajícího vodojemu. Terénní situace byla dokumentována pomocí fotografií.

- **AR 2/2025** | Most ev.č. 2042-4 před obcí Bažantnice – přestavba na propustek [1. 4. 2025 – 1. 11. 2025]: Archeologický výzkum byl vyvolán přestavbou trvalého silničního mostu ev. č. 2042-4 na propustek. Most převáděl silnici III/2042 přes potok Vesku před obcí Bažantnice v extravilánu, katastrální území je Dražeň. V místě stávajícího mostu byla provedena propust ze železobetonových trub DN 2000, které převádí pod silnicí potok Vesku. Most ev. č. 2042-4 přemostující potok Veska byl postavený v roce 1913,

v roce 2006 proběhla jeho oprava. Nosnou konstrukci mostu tvořila polokruhová klenba betonová, čelní zdi byly z kamenného zdiva opatřené omítkou s imitací spárování. Křídla a opěry byly kamenné s omítkou. Pod úrovní dna v mostním objektu bylo provedeno zatrubnění DN 800. Starý most byl odstraněn včetně základů a zatrubnění pod mostem. Archeologický výzkum probíhal formou dohledu nad zemními pracemi.

• **AR 3/2025** | Most č. ev. 2056-1 přes potok za statkem Lomany [20. 5. 2025–2026 ?]: Archeologický výzkum vyvolala přestavba respektive demolice stávajícího mostu č. ev. 2056-1. Stávající most převádí silnici III/2056 přes Dražeňský potok. Most se nachází v extravilánu obce Lomnička, části města Plasy, v katastrálním území Lomnička u Plas. Stávající deskový most o jednom poli, bez chodníků, byl v nevyhovujícím stavebně-technickém stavu, s narušenou nosnou konstrukcí i spodní stavbou, s nevyhovující zatížitelností. Demolice bude provedena až po vybudování a zprovoznění nového mostu. Budou rovněž odstraněny kompletní konstrukční vrstvy stávající vozovky a část násypového tělesa stávající silnice v rušeném úseku, mezi body napojení nové trasy na stávající stav. Archeologický výzkum probíhá formou dohledu nad zemními pracemi.

• **AR 4/2025** | Všeruby, kostel sv. Ducha – záchranný archeologický výzkum [4. 6. 2025 – 31. 7. 2025]: Záchranný archeologický výzkum v interiéru kostela sv. Ducha ve Všerubech vyvolala rekonstrukce podlahy. Po snesení zvlněné novodobé kachličkové dlažby byla objevena starší plošně dochovaná dlažba tvořená čtvercovými cihlovým dlaždicemi s „opravami“ z klasických cihel. Odkrytá část byla zdokumentována pomocí fotogrammetrie a byl vytvořený její ortofotosnímek. Vzhledem ke skutečnosti, že i tato cihlová dlažba byla značně zvlněná s velkými propady, bylo rozhodnuto o jejím plošném odstranění s tím, že použitelné části budou repasovány do nové dlažby. Následný archeologický výzkum probíhal metodou plošného odkryvu s ponechanými kontrolními bloky. V průběhu výzkumu nedošlo k objevení primárních hrobových situací ani nedošlo k odkryvu základových spár kostelního zdiva. Pod stávajícím vítězným obloukem na rozhraní stávající lodi kostela a presbytáře, bylo v cihlové dlažbě dochované rozhraní dlažeb, které pravděpodobně souviselo s předlážděním lodě kostela s ponecháním „původní“ dlažby v presbytáři. Pod vítězným obloukem u jeho severní paty došlo k objevení starší zděné částečně dochované konstrukce, u které nelze vyloučit, že se jedná o pozůstatek po starší stavební etapě kostela nebo o stabilizaci terénu před výstavbou vítězného oblouku. Severozápadní roh lodě kostela je částečně založený na kulturní vrstvě, chybí rozšířený předzáklad, který se nachází jinak podél celé severní kostelní obvodové zdi.

• **AR 5/2025** | Ostrovec – Obnova západní fasády kostela sv. Jana Křtitele, záchranný archeologický výzkum [2. 6. 2025–2025]: Archeologický výzkum vyvolala obnova západní fasády kostela. V průběhu zemních prací došlo k odkrytí stávajících drnů a k odstranění záspy tvořeného degradovanou omítkou při patě kostela. Vzhledem k charakteru a rozsahu zemních prací byl archeologický dohled ukončený fotografickou dokumentací zemních prací. V prostoru mezi západní stranou kostela a hřbitovní zdi došlo v průběhu stavby k odstranění novodobé vrstvy tvořené hřbitovním materiálem nacházející se podél hřbitovní zdi.

• **AR 6/2025** | Mladotice – výměna vodovodního řadu v úseku pod tratí [18. 6. 2025 – 4. 11. 2025]: Archeologický výzkum zahájený v červnu 2025 byl vyvolaný výměnou cca 200 metrů stávajícího litinového vodovodního řadu v Mladoticích v úseku pod tratí, který pochází ze 70. let 20. století. Výkopy byly vyhloubeny ve stávající komunikaci a kopírovaly průběh stávajícího vodovodního řadu. Ve výkopu byly patrné starší inženýrské sítě a kanalizace. V průběhu zemních prací nedošlo k narušení žádných archeologických pramenů. Archeologický výzkum byl ukončený po provedení základní fotografické do-

Všeruby, kostel sv. Ducha, plošný odkryv podlahy a provedené sondy, 5. 7. 2025.

kumentace otevřeného výkopu.

- **AR 7/2025** | III/205 1 Všeruby – opěrná zeď, záchranný archeologický výzkum [26. 6. 2025 – 5. 12. 2025]: Archeologický výzkum byl vyvolaný stavební úpravou komunikace III/2051 ve Všerubech. Stavba se realizovala na pozemcích stávající komunikace a sousedních ploch. Trasa komunikace a niveleta se nemění. Zájmové území stavby zahrnuje komunikaci 3. třídy – III/2051 – procházející obcí Všeruby a plochy přiléhající ke komunikaci. Území stavby se nachází v husté jednostranné zástavbě obce. V průběhu zemních prací nedošlo k narušení archeologických pramenů.
- **AR 8/2025** | Chrást – rekonstrukce silnice II/233 v úseku okružní křižovatka – Lidový dům, záchranný archeologický výzkum [30. 6. 2025–2026?]: Archeologický výzkum byl vyvolaný rekonstrukcí okružní křižovatky u Lidového domu silnice II/233. Archeologický výzkum probíhá formou dohledu nad zemními pracemi.
- **AR 9/2025** | Mariánská Týnice – předaný nález bronzového loukoťového kolečka [1. 7. 2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byl odevzdán nález učiněný pomocí detektoru kovů v blízkosti archeologické lokality Červená hora u Mariánské Týnice na katastrálním území Kralovice u Rakovníka. Na základě typologie vypracované archeoložkou Ulrike Wels-Weyrauch lze u Červené hory nalezené ozubené loukoťové kolečko přiřadit k typu E. Tento typ se vyznačuje čtyřmi paprsky tvořícími jednoduchý paprskovitý kříž s vnitřním prstencem.
- **AR 10/2025** | Babina – předání fragmentů keramiky z čp. 30, nalezené při výměně podlah v přízemí objektu [6. 6. 2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byla odevzdán soubor fragmentů keramiky nalezený při rekonstrukci podlah domu čp. 30 v Babině.
- **AR 11/2025** | Chříč – předaný nález závěsu bronzové nádoby [17. 7. 2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byl odevzdán závěs bronzové nádoby, pravděpodobně etruské situly vyrobené v helénské střední Itálii v průběhu 4. nebo 3. století př. n. l. Nálež byl proveden pomocí detektoru kovů.
- **AR 12/2025** | Výstavba objektu OOP Třemošná– Revoluční ulice, záchranný archeolo-

gický výzkum [2026?]: Archeologický výzkum bude zahájený za předpokladu, že naše muzeum vyhrálo výběrové řízení.

- **AR 13/2025** | Žebnice – předaný nález pečetidla [22. 7. 2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici bylo odevzdáno novověké pečetidlo nalezené pomocí detektoru kovů na katastru Žebnice.

- **AR 14/2025** | Stvolny – detektorový průzkum [28. 7. 2025–2026?]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byly odevzdány nálezy z katastrálního území obce Stvolny učiněné pomocí detektoru kovů. Nejstarším bezpečně určeným odevzdaným nálezem je fragment lučíku římské spony.

- **AR 15/2025** | Všehrady – předaný nález antropomorfní sošky [28. 8. 2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byl odevzdán nález zatím blíže neurčené bronzové antropomorfní sošky učiněný pomocí detektoru kovů na katastru Všehrady.

- **AR 16/2025** | Obora u Kaznějova – výstavba RD [8. 10. 2025]: Archeologický výzkum výstavba RD na katastru Obora u Kaznějova. Zemní práce nenarušily žádné archeologické prameny.

- **AR 17/2025** | Stvolny – předaný nález 1/3 statéru, nákončí a spony? [21. 9. 2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byly odevzdány nálezy z katastrálního území obce Stvolny učiněné pomocí detektoru kovů. Nejstarším odevzdaným nálezem je 1/3 statéru typu Athéna Alkidemos.

- **AR 18/2025** | Hedčany – stavební úpravy bývalé obecné školy s kaplí, Hedčany čp. 27 [2026?]: Zatím nezahájený výzkum je vyvolaný stavebními úpravami bývalé obecní školy s kaplí na katastru Hedčany.

- **AR 19/2025** | Úterý – revitalizace čp. 7 [nerealizováno]

- **AR 20/2025** | Předaný soubor nálezů ze severního Plzeňska [29. 12. 2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byl odevzdán soubor nálezů pocházející ze severního Plzeňska. Z katastrálního území obce Potvorov pochází nálezy dvou pravděpodobně laténských bronzových náramků s „vývalky“ a pravděpodobně dvou patek spon nebo náušnic – ze stříbritého kovu. Z katastrálního území obce Řemešín pochází nález bronzového liciho kanálku. Z katastrálního území obce Stvolny pochází nález vábníčky v barevného kovu. Z území obce Rabštejn nad Střelou pochází nález olověné obdélné „pečetě – plomby“ se znakem českého lva a s opisem OBECNÍ ÚŘAD a nerozluštěným názvem obce, nález bronzové „kuří nohy“ se třemi prsty. Z Rabštejna nad Střelou pochází také zatím blíže neurčený nález litého barevného kovu trojúhelníkovitého tvaru, „nákončí“ s vnitřním závitem, kovová ozdoba s vyobrazením větrného mlýnu, a hlaveň modelu malého děla. V souboru se nachází také dva nálezy (madonka ze škapulíře a soška andělíčka) pocházející z katastru obce Žlutice v Karlovarském kraji.

- **AR 21/2025** | Obora u Kaznějova – předaný nález 1/8 statéru, ostruhy, bronzového nákončí a železné šipky [29. 12. 2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byly odevzdány nálezy z katastrálního území Obora u Kaznějova nalezené pomocí detektoru kovů.

- **AR 22/2025** | Dřevcevec – předaný nález římské olovnice [2025]: Do Muzea a galerie se-

verního Plzeňska v Mariánské Týnici byla odevzdána římská olovnice nalezená na katastru obce Dřevce.

- **AR 23/2025** | Hedčany – předaný nález římské spony [2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byla odevzdána římská spona nalezená na katastru obce Hedčany.

- **AR 24/2025** | Trojany u Mladotic – předaný nález střely a nábojnic z kulometu Browning M2 [2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byla odevzdána střela z kulometu Browning M2 nalezená na Ovčí louce, a soubor čtyř nábojnic z kulometu Browning M2 nalezený v okolí zaniklé vlakové zastávky Trojany u Mladotic.

- **AR 25/2025** | Kožlany – předané bronzové ozdoby mušle hřebenatky a olovený křížek [31. 12. 2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byly odevzdány tři bronzové „poutní odznaky Svatojakubské cesty“ a olovený křížek, vše nalezené pomocí detektoru kovů na poli jihovýchodně od pískovny na katastru obce Kožlany.

- **AR 26/2025** | Kožlany – předaná bronzová průvlačka, bronzová ozdoba mušle hřebenatky a olovené plomby [31. 12. 2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byly odevzdány nálezy, bronzová průvlačka, bronzový „poutní odznak Svatojakubské cesty“ a olovené plomby nalezené pomocí detektoru kovů jihovýchodně od pískovny na katastru obce Kožlany.

- **AR 27/2025** | Hrádek u Malšína – předaný soubor keramiky [3. 4. 2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byl odevzdán soubor keramiky z katastrálního území Úněšov. Jedná se o soubor keramiky sesbíraný ve vývratech na zaniklém hradě Malšín na vrcholu Malého Špičáku asi 1 km jihovýchodně od osady Čbán.

- **AR 28/2025** | Bohy – povrchový průzkum [2025]: Povrchovými sběry na vytipovaných polohách byl získán malý soubor keramiky z katastrálního území Bohy.

- **AR 29/2025** | Dolany u Plzně – detektorový průzkum [2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byl odevzdán soubor nálezů získaných při průzkumu detektorem kovů.

- **AR 30/2025** | Druztová u Plzně – detektorový průzkum [2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byl odevzdán soubor nálezů získaných při průzkumu detektorem kovů.

- **AR 31/2025** | Kožlany – olovené plomby [2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byl odevzdán soubor olovených plomb nalezených na poli pomocí detektoru kovů na katastrálním území obce Kožlany.

- **AR 32/2025** | Kozojedy – detektorový průzkum [20. 7. 2025]: Do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici byla odevzdána „objímka hodinek cibulovek a fragment opaskové bronzové přezky nalezené pomocí detektoru kovů na katastru obce Kozojedy.

Keltové na severním Plzeňsku, preventivní ochrana archeologického dědictví – společný projekt Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v. v. i. a Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici; garant D. Stráník; tříletý projekt podpořený Programem regionální spolupráce AV ČR.

Oddělení historické – knihovna a služby

Muzejní knihovna

Knihovna muzea je zaregistrována pod č. 3836/2003 jako veřejná knihovna a plní služby vyplývající z této registrace. Její činnost se řídí jednak obecně platnými předpisy (zejména zákon č. 257/2001 Sb. o knihovnách, vyhláška č. 88/2002 Sb. k provedení zákona č. 257/2001 Sb., dále zákon č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy, zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském a zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů), jednak vnitřním předpisem – Knihovní řád Knihovny Muzea a galerie severního Plzeňska Mariánská Týnice.

Knihovna po celý rok poskytovala výpůjční a rešeršní služby čtenářům ze strany odborné veřejnosti, studentů i odborných pracovníků muzea. Knihovní fond je zpracováván automatizovaným systémem Verbis. Pro čtenáře a badatele je přehledný katalog Portaro přístupný také z internetových stránek muzea. Badatelé mohou využívat volný přístup k internetu prostřednictvím Wi-Fi a místního počítače.

Od roku 2024 poskytujeme vstup do databáze DNNT na základě smlouvy s Národní knihovnou v Praze.

Akvizice nových titulů monografií a periodik do knihovny muzea se v uplynulém roce realizovaly podle potřeb odborných pracovníků a zájmu i požadavků badatelů. Do knihovní databáze bylo zapsáno 264 knihovních jednotek, které byly získány nákupem, a především výměnou s ostatními paměťovými institucemi. Knihovna se každoročně zapojuje do projektu Česká knihovna, ze kterého jsme získali 17 publikací v hodnotě 9 292 Kč.

Knihovna odebírala 27 odborných periodik a 26 informačních periodik – místních zpravodajů. Knihovna odebírala jeden denní tisk – Plzeňský deník.

V roce 2025 knihovna zapůjčila 37 čtenářům celkem 598 knih a dokumentů. 28 výpůjček bylo realizováno elektronicky. Knihovna zajišťuje meziknihovní výpůjční služby – dokumenty z jiných knihoven v ČR. Pro odborné pracovníky a badatele, bylo zapůjčeno prostřednictvím MVS 32 knih, kladně vyřízeno 16 požadavků od jiných knihoven. Knihovna nadále pokračuje v digitalizaci dokumentů. Ukládání probíhá v knihovním systému Verbis a na muzejním úložišti „digitální knihovna“. Součástí knihovnické práce je tvorba databáze regionálních osobností, která je průběžně aktualizována a doplňována. Výstupem jsou mj. texty do nové rubriky Vlastivědného sborníku „Kalendárium osobností severního Plzeňska“.

Knihovna má zastoupení v knihovnické komisi AMG.

Veduta plaského kláštera z nově zakoupené akvizice historické knihy, i. č. 17510.

Služby badatelům

Muzeum je pro badatele otevřeno především v otevírací době knihovny (pondělí a středa 9:00–15:00), badatelské návštěvy mimo tyto hodiny jsou možné po předchozí domluvě, informace je zveřejněna na webových stránkách muzea v sekci „pro badatele“. Služby badatelům předně poskytuje knihovna muzea, která je také badateli nejvíce využívána. Konzultace dále poskytují odborní pracovníci a kurátoři sbírek. Služby jsou poskytovány na základě Badatelského řádu. V roce 2025 využilo služeb muzea celkem 101 badatelů včetně mailových badatelských dotazů. Vedle knihovního fondu bylo pro badatelské účely nejvíce využito dokumentačních fondů – fotografie, kartotéka obcí a osobností a ze sbírkových fondů fotografie a tiskoviny. Badatelé dále využívají on-line katalog knihovny umístěný na internetových stránkách muzea.

Ostatní služby

Muzeum dále poskytuje své odborné služby především úřadům místních samospráv a dále spolkům a organizacím.

Dokumentační a vědeckovýzkumná činnost

V rámci dokumentační a vědeckovýzkumné činnosti spolupracovalo muzeum na projektech a tématech souvisejících s historií a památkami regionu severního Plzeňska. Jednalo se zejména o následující témata:

- **Keltové na severním Plzeňsku, preventivní ochrana archeologického dědictví** – společný projekt Archeologického ústavu Akademie věd ČR Praha, v. v. i. a Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici; garant D. Stráník; tříletý projekt podpořený programem Regionální spolupráce AV ČR.
- **Paměť krajiny** – projekt dokumentace drobných památek (kaple, sochy, kříž, pomníky...) v rámci okresu Plzeň-sever a místech s historickými vazbami k tomuto regionu; garanti: J. Fák, I. Bukačová; dokumentace zahrnuje vyhledání památek v terénu, jejich zachycení v historických mapách a získání informací v pramenech a literatuře; v roce 2025 byla započata revize památek prezentovaných v publikaci „Paměť krajiny III. Soupis drobných památek Plaska“ v souvislosti s jejím možným 2. vydáním.
- **Biografie na severním Plzeňsku** – dokumentační projekt muzea; garant: H. Tupá; pokračoval sběr materiálů a fotodokumentace stávajícího stavu budov biografů nebo budov, v nichž byly filmy promítány.
- **Václav Kopta** – projekt ke 180. výročí narození, završený výstavou v Muzeu Kozlany
- **Dechové a taneční kapely na severním Plzeňsku** – dokumentační projekt muzea; garant: J. Dienstpieřová, J. Kříž; dokončení třetí etapy projektu ukončeného výstavou a knihou.
- **Kronika Breve Teinicense** – dlouhodobý ediční projekt vydání rukopisu barokní kroniky; garant: I. Bukačová; historické rešerše, revize textů, kontrola opisů, přepis německy, latinsky, česky a v kurentu psaných textů a jejich kolace s ostatními klášterními rukopisy (Tilia Plassensis, Lapis Sepulchralis), návrhy rejstříků pro zpracování pramenů, odborná literatura k poznámkám, interpretace dokumentů z kroniky, místní a jmenný rejstřík, zpracování topografie, identifikace menších desek zemských k hraničnímu sporu a evidence hraničních mezníků k roku 1613.
- **Sborník odborných historických textů kolegů a přátel PhDr. Ireny Bukačové k jejímu životnímu jubileu** – garanti: Pavel Kodera, Pavel Beneš (externí spolupracovník doc. PhDr. Zdeněk Hojda, CSc.); odborná publikace byla koncipována jako soubor studií vztahujících se k tématům badatelského zájmu jubilantky – historičky, publicistky, překladatelky, emeritní ředitelky Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, která převážně regionu severního Plzeňska zasvětila svůj profesní život. Součástí bylo rovněž zpracování kompletní bibliografie I. Bukačové.

Průběžně byla doplňována elektronická i papírová kartotéka lokalit o nové informace a fotodokumentaci. Doplňována byla kartotéka osobností regionu.

Odborná činnost pro obce a další instituce

- Plasy – výstava Tradice folkloru na Plasku, 12. 5. 2026 –13. 5. 2025, Kulturní dům v Plasích (kurátor J. Kříž) Výstava v rámci projektu „Plaský oudolí (plaské folklorní zastavení)“ v rámci 27. ročníku Mezinárodního folklorního festivalu CIOFF® Plzeň.
- Kozojedy – zpracování panelu ke kostelu sv. Mikuláše (2025, tisk 2026, Pavel Beneš)
- Velečín – realizace historické expozice do kostelní věže (P. Beneš)
- Nebřeziny – spolupráce s NOS z.s. na přípravě publikace věnované dějinám obce, rešerše podkladů a příprava autorských textů (P. Beneš, J. Kříž)
- Dolní Bělá – spolupráce na přípravě publikace „Hrad a zámek Bělá: kapitoly z dějin panského sídla v Dolní Bělé“ (P. Kodera)
- Břežany – poskytnutí výstavy do kostela, nově převzatého do vlastnictví obce (P. Kodera)
- Kronikářský aktiv ve spolupráci s archivem v Horšovském Týně 22. 10. 2025 (J. Dienstpierová, V. Podestát)
- Během roku byla poskytována metodická pomoc kronikářům obcí Žilov, Nekmíř, Bučí, Kralovice, Kyšice

Konference, semináře a vzdělávání pracovníků

Ve spolupráci s Národním památkovým ústavem se muzeum v loňském roce významně podílelo na přípravě mezinárodní vědecké konference uspořádané k 880. výročí založení kláštera v Plasích. Na třídní konferenci s názvem Plaský klášter v souvislostech vystoupilo více než 30 přednášejících, včetně účastníků z Německa, aktivní zastoupení v programu měli rovněž pracovníci muzea (prezentací odborných příspěvků a řízením jednání). Muzeum je rovněž garantem připravovaného konferenčního sborníku.

Účast pracovníků na konferencích a seminářích

- Fenomén zalánská madona, kolokvium, Podbrdské muzeum, Rožmitál pod Třemšínem, 21. ledna 2025 (Pavel Beneš, Pavel Kodera)
- Dějiny staveb, mezinárodní konference zaměřená na prezentaci výsledků výzkumu v oblasti stavební historie a stavební kultury, CSD NTM Plasy, 25.–26. dubna 2025 (Pavel Kodera)
- Plaský klášter v souvislostech (1145–2025), mezinárodní konference, Klášter Plasy, 11.–13. září 2025 (Pavel Beneš, Jiří Fák, Pavel Kodera)
 - Pavel Beneš: *Plaská klášterní krajina jako součást mezinárodního projektu Cisterscapes* (společně s Mgr. Radkou Ranochovou, Ph.D.)
 - Pavel Kodera: *Klášterní fraterie? Příspěvek k odmlčené diskusi o plaské grangii* (společně s Ing. Janem Anderlem)
 - Irena Bukačová: *Probošství plaského kláštera v rukopise Breve Teinicense*
- Kulturní dědictví regionu, interdisciplinární konference, Muzeum jižního Plzeňska v Blovicích, 7. listopadu 2025, (Pavel Beneš)
 - Pavel Beneš: *Expozice „Věž“ ve Velečíně – historie kostela v kontextu kulturních a společenských změn regionu* (využití 3D tisku pro modelovou rekonstrukci architektonické podoby zbořeného kostela)
- Jarní seminář Etnografické komise AMG 2025, Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech, 1. 4. 2025 – 2. 4. 2025 (Jiří Kříž)
- Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci IX. / Potenciál spolupráce, Jiho-moravské muzeum ve Znojmě, 29. 9. – 1. 10. 2025 (Hana Fryčková)
- Podzimní seminář Etnografické komise AMG 2025, Vzdělávací centrum Planeta Hlinsko, 7. 10. 2025 – 8. 10. 2025 (Jiří Kříž)
 - Jiří Kříž: *Dokumentace hudebních souborů na severním Plzeňsku v letech 1964–1994*
- Ochrana audiovizuálních dokumentů a fotografií II, Národní archiv Praha, 19. října 2025 (Adéla Kožíšková)
- Jan Muk. Osobnost lidská a vědecká (1935–1994), konference, Národní technické muzeum, 5. listopadu 2025 (Pavel Kodera)
- Muzea a právo, kolokvium AMG, Národní muzeum 5. - 6. listopadu 2025 (Pavel Kodera)

Účast pracovníků na dalších odborných a tematických setkáních

- Jednání správní rady a členská schůze DS Postřelí, Státní zámek Valeč, 24. ledna 2025, (Pavel Beneš, Jiří Fák, Pavel Kodera)
 - Pavel Beneš, prezentace projektu Cisterscapes
- Prezentace evidenčního programu MUSEION v ZČM v Plzni 31. března (Pavel Kodera, Jiří Fák)
- Setkání Sítě zemědělských muzeí, Národní zemědělské muzeum v Praze 25. března 2025 (Jiří Fák)
- Valná hromada spolku Putování za Santinim, setkání členů a partnerů v prostorách Opatství VENIO - Klášter benediktinek na Bílé Hoře v Praze, 26. března 2025 (Pavel Beneš)
- Jazyková animace pro průvodce s lektorem v rámci projektu Cisterscapes, kláštera Plasy, 28. března 2025 (Věra Volínová)
- Valná hromada Sdružení pro SHP, Národní technické muzeum, Praha, 3. dubna 2025 (Pavel Kodera)
- Jednání pracovních skupin Strategie rozvoje kulturních a kreativních odvětví Plzeňského kraje, Krajský úřad PK, Plzeň, 23. dubna 2025 (+ 28. května 2025 konference

- on-line) (Pavel Kodera)
- Porada regionálních knihovníků, Městská knihovna Kralovice, 28. dubna 2025 (Hana Tupá)
- Plenární zasedání Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku, Městské muzeum a galerie Polička, 9. června 2025 (Hana Fryčková)
- Setkání k plánované studii zlepšení infrastruktury na vodních tocích Plzeňského kraje, kemp Kobylka, 10. června 2025 (Pavel Kodera)
- Schůze členů Plzeňské krajské sekce AMG, Muzeum jižního Plzeňska v Blovicích, 24. června 2025 (Jiří Fák)
- 1. Setkání průvodců na nestátních památkách, Zámek Žinkovy, 9. září 2025 (Hana Fryčková)
- Jednání správní rady DS Postřelí a workshop k tvorbě strategie cestovního ruchu, Úterý. 2. října 2025 (Pavel Kodera)
- Museum Update – Plzeňský kraj (prezentace Cabinet of Wonders), Západočeské muzeum v Plzni 3. října 2025 (Hana Fryčková, Jiří Fák)
- Setkání u příležitosti představení nového čísla periodika NPÚ Památky – západní Čechy, Valeč, 4. listopadu 2025 (Pavel Kodera)
- Setkání regionálních knihovníků, Městská knihovna Kralovice, 10. listopadu 2025 (Hana Tupá)
- Využití AI v knihovnách, Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje, 9. prosince 2025 (Hana Tupá)
- 1. společná porada odborných pracovníků muzeí Plzeňského kraje, kteří se zabývají etnografickou problematikou, Západočeské muzeum v Plzni, 9. prosince 2025 (Jiří Kříž)
- Schůze členů Plzeňské krajské sekce AMG, Západočeské muzeum v Plzni, 10. prosince (Pavel Kodera, Jiří Fák)
- Webinar – Jak vyhledávat v digitálních knihovnách, 7. dubna 2025 (Hana Tupá)
- Společné odborné exkurze pracovníků muzea

Odborné exkurze pracovníků muzea

- Kaznějov – Horní Bříza – Tatiná: exkurze v kaolinovém lomu a továrně na zpracování kaolinu (námět na muzejní výstavu), prohlídka muzea v Horní Bříze, návštěva soukromého muzea elektroniky v Tatiné, 7. dubna 2025 (viz fotografie níže).

Ediční a publikační činnost

Muzeum v roce 2025 vydalo tři samostatné knižní publikace:

- **Pod ochranou Panny Marie Týnecké. Sborník příspěvků přátel a kolegů PhDr. Ireny Bukačové k životnímu jubileu.** Mariánská Týnice: Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, p. o. nákladem Nadačního fondu Mariánská Týnice za finanční podpory Plzeňského kraje, 2025; 1. vydání, 215 stran, ilustrace (převážně barevné) mapy, portréty, plány, faksimile, ISBN 978-80-87185-34-6. Náklad 500 ks. Uspořádali: Zdeněk Hojda a Pavel Kodera, redakční spolupráce Pavel Beneš.
- **Jana Dienstpierová – Jiří Kříž – Jan Kvídera: Do rytmu. Historie dechových, tanečních a bigbeatových kapel severního Plzeňska.** Mariánská Týnice: Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, p. o. 2025, 1. vydání, 160 stran, ilustrace (některé barevné), portréty, noty, faksimile, ISBN 978-80-87185-35-3. Náklad 500 ks.
- **Irena Bukačová – Miroslav Hus – Karel Rom: Škoda lásky. Druhá světová válka na severním Plzeňsku, Kralovicko 1936–1946.** Mariánská Týnice Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, p. o. 2025, 375 stran, náklad 700 kusů. 3. doplněné a rozšířené vydání, ISBN 978-80-87185-36-0, barevné a černobílé fotografie.

Pokračovalo vydávání **Vlastivědného sborníku – čtvrtletníku pro regionální dějiny severního Plzeňska**, XXXV. ročník, 4 sešity formátu A5, 32 stran, barevné ilustrace, výkonný redaktor Václav Podestát. Sborník byl vydáván v nákladu 400 ks a je registrován Ministerstvem kultury ČR (registrační číslo E 12301), ISSN 1801-0032.

Grafické úpravy předchozího ročníku zaznamenaly mezi čtenáři pozitivní ohlas a získaly muzeu nové předplatitele. Obsahem jednotlivých čísel sborníku byly aktuální informace o dění v regionu, rozsáhlé statě na pokračování mapující historii a prezentující stavebněhistorický průzkum vybraných lokalit, stejně jako zprávy o muzejních sbírkách. Autory příspěvků jsou jak muzejní pracovníci, tak další badatelé a externí spolupracovníci.

Príspevky pracovníků muzea v 35. ročníku:

Beneš, Pavel

- *Velečín má novou expozici „Věž“.* 2025/2, s. 11–13.
- *O plaské klášterní krajině s krajinářskou architektkou Klárou Salzmann.* 2025/3, s. 14–17.

Bukačová, Irena

- *Magen David aneb holocaust v Kralovicích – k 80. výročí osvobození koncentračního tábora v Osvětimi.* 2025/1, s. 13–17.
- *Mariánská Týnice a okolí v roce 1613, I. a II.* 2025/2, s. 18–22 a 2025/3, s. 17–21.
- *Mojmír Horyna (*1945 – † 2011), historik umění.* 2025/2, s. 27–29.
- *Prísaha v hrobě / Příspěvek k cisterciácké krajině.* 2025/4, s. 11–14.

Dienstpierová, Jana

- *K historii Lidové školy umění v Kralovicích*. 2025/3, s. 11–13.
- *Vzpomínka na Zdeňka Bláhu (1929–2025)*. 2025/4, s. 28.

Kodera, Pavel

- *Vrchnostenský dvůr Vřesovec. Neúspěšný projekt barokního hospodaření nedaleko Trnové*. 2025/1, s. 8–12.
- *Z pokladů západočeských archivů*. 2025/2, s. 10.
- *Pod ochranou Panny Marie Týnecké*. 2025/3, s. 6–8
- *Od dechovky k bigbeatu: hudební příběhy regionu*. 2025/4, s. 10.

Kožíšková, Adéla

- *Zaniklé obce I–III*. 2025/4, s. 6–7.

Podestát, Václav

- *Vážení čtenáři* [editorialy]. 2025/1, 2, 3, 4.
- *Bořivoj Rak (1932–2025), akad. sochař a restaurátor*. 2025/4, s. 24–27.

Stráník, Daniel

- *Pravěké osídlení Chřčska*. 2025/2, s. 23–26.
- *Nález ozubeného kolečkovitého závěsku*. 2025/4, s. 15–16.

Tupá, Hana

- *Václav Kočka 1875–1951 regionální historik*. 2025/3, s. 28–29.

Další publikační činnost pracovníků muzea:

Beneš, Pavel

- *Plaské klášterní slavnosti ve světle barokních pramenů*. In: Z. Hojda – P. Kodera (eds.), *Pod ochranou Panny Marie Týnecké*. Sborník příspěvků přátel a kolegů PhDr. Ireny Bukačové k životnímu jubileu, Mariánská Týnice 2025, s. 18–28.
- *Plaská klášterní krajina jako součást mezinárodního projektu Cisterscapes* (společně s Radkou Ranochovou). In: J. Fák (ed.), *Plaský klášter v souvislostech (1145–2025)*, Mariánská Týnice 2026, v tisku.

Bukačová, Irena

- *Proboštství plaského kláštera v rukopise Breve Teinicense*. In: J. Fák (ed.), *Plaský klášter v souvislostech (1145–2025)*, Mariánská Týnice 2026, v tisku.

Fák, Jiří

- *Četnická stanice ve Chřčci*. In: Z. Hojda – P. Kodera (eds.), *Pod ochranou Panny Marie Týnecké*. Sborník příspěvků přátel a kolegů PhDr. Ireny Bukačové k životnímu jubileu, Mariánská Týnice 2025, s. 178–183.
- *Panna Maria Týnecká – část I, II a III*. Kralovický obzor, leden 2025 / únor 2025/ březen 2025
- *Stopy architekta Zápala v Kralovicích*. Kralovický obzor, duben 2025
- *Květen 1945: Dny odvahy, napětí i naděje*. Kralovický obzor, květen 2025
- *Z historie kralovické slévárny*. Kralovický obzor, červen 2025
- *Z historie cihelen v našem městě I a II*. Kralovický obzor, červenec 2025/ a srpen 2025/
- *Peníze, anebo co kolik kdy stálo? I, II. a III*. Kralovický obzor, září 2025 / říjen 2025 / listopad 2025
- *Ochotnický spolek Kolár*. Kralovický obzor, prosinec 2025
- *Putování kolem Javornice*. Vítaný host 1/2025
- *Kolem mlýnů na Starém a Manětínském potoce*. Vítaný host 2/2025
- *Podél Mladotického potoka k naučným stezkám a povodni*. Vítaný host 3/2025
- *Podél Třemošné z Třemošné*. Vítaný host 4/2025

Kodera, Pavel

- *Krajina Dolnobělska na mapách F. X. Preitsche z poloviny 18. století*. In: Z. Hojda – P. Kodera (eds.), *Pod ochranou Panny Marie Týnecké*. Sborník příspěvků přátel a kolegů PhDr. Ireny Bukačové k životnímu jubileu, Muzeum a galerie severního Pl-

zeňska v Mariánské Týnici, 2025, s. 139–158.

- *10 sezón Centra stavitelského dědictví NTM v Plasích*. Reburber. Zpravodaj Národního technického muzea, 18/2025, 66 s. (příprava tematického čísla, společně s K. Koderovou); ISSN 1805-4773.
- *Klášterní fraterie? Příspěvek k odmlčené diskusi o plaské grangii* (společně s Janem Anderlem). In: J. Fák (ed.), *Plaský klášter v souvislostech (1145–2025)*, Mariánská Týnice 2026, v tisku.

Stráník, Daniel

- krátké zprávy o odevzdaných detektorových nálezích ve sbírkách muzea v magazínu *Detektor revue* v pravidelné rubrice *zachraňme historii: Lodkovitá náušnice* (1/2025, s. 32), *Nůž lužické kultury* (2/2025, s. 12), *Laténské loukoťové kolečko* (5/2025, s. 13).

Spolupráce s jinými subjekty

V roce 2025 pokračovala spolupráce s Archeologickým ústavem AV ČR Praha, v. v. i. při řešení společného projektu Keltové na severním Plzeňsku, preventivní ochrana archeologického dědictví, a to v rámci programu Regionální spolupráce Akademie věd ČR. Muzeum se rovněž zapojilo do prezentačních aktivit „Archeologického léta“ koordinovaných Archeologickým ústavem AV ČR.

V návaznosti na řešené badatelské úkoly pokračovala spolupráce mezi muzeem a Západočeskou univerzitou v Plzni (partnerská smlouva mezi oběma subjekty směřující zejména k rozvoji vzájemné spolupráce v oblasti vzdělávací, výzkumné a vývojové a umělecké byla uzavřena v roce 2022).

V souvislosti s přípravou rozšíření ochranného pásma národní kulturní památky Mariánská Týnice a návrhem krajinné památkové zóny spolupracovalo muzeum s Národním památkovým ústavem na vymezení těchto území zvýšené ochrany kulturního dědictví.

V marketingové oblasti muzeum dlouhodobě spolupracuje s Národním technickým muzeem – Centrem stavitelského dědictví Plasy, a to zejména vzájemnou propagací a poskytováním slevy na vstupném pro návštěvníky obou institucí. V loňském roce byla podobná spolupráce navázána rovněž se spolkem Gryspek, jehož činnost je zaměřena především na prezentaci kralovického kostela sv. Petra a Pavla spolu s tamní kryptou. Ve stejné oblasti pokračovala spolupráce v rámci projektu prezentace nestátních památek „Objevuj památky“ (k tomu podrobněji v kap. Propagace, marketing, publicita).

Ve spolupráci s Českými drahami ČD Nostalgie se v devíti letních termínech uskutečnila akce „Historickým motoráčkem na výlet do Mariánské Týnice“. Jejím účastníkem, kteří využili svezení historickým motorovým vozem ze sbírky ČD, byla poskytnuta sleva na vstupném do expozic muzea.

Muzeum dlouhodobě spolupracuje se spolkem Místní dráha Rakovník – Mladotice na propagaci historie této lokální trati. V loňském roce se pak jednalo především o spolupráci na akci „Pochod podél nesjízdné železniční trati Kralovice – Mladotice“ (1. 11. 2025).

Rovněž pokračovala již tradiční dlouholetá spolupráce s Kruhem přátel hudby při ZUŠ Kralovice na pořádání koncertních cyklů v Mariánské Týnici (69. a 70. sezóna).

Členství v odborných a oborových organizacích a týmech

Instituce

- Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s.
- CISTERSCAPES – Cistercian Landscapes Connecting Europe
- Místní akční skupina (MAS) Světovina
- Destinační společnost Postřelí, z. s.
- Síť zemědělských muzeí při NZM v Praze

Pracovníci

- Destinační společnost Postřelí, z. s. (P. Kodera, člen správní rady)
- Místní akční skupina (MAS) Světovina (J. Kříž, předseda kontrolního výboru, L. Rysicová, člen dozorčí rady)
- Nadační fond Mariánská Týnice (J. Kovařík, I. Bukačová členové správní rady, P. Beneš revizor)
- Sdružení pro stavebně historický průzkum, z. s. (P. Kodera)
- Putování za Santinim, z. s. (P. Beneš, I. Bukačová)
- Stará cesta, z. s. (P. Beneš, P. Kodera, I. Bukačová)
- Klub Augusta Sedláčka, z. s. (J. Fák)
- Česká archeologická společnost (J. Fák)
- Komise pro sbírkotvornou činnost UPM Západočeského muzea v Plzni (I. Bukačová)
- Komise pro sbírkotvornou činnost Národopisné muzea Plzeňska ZČM v Plzni (J. Kříž)
- Komise pro výběrové a dotační řízení vyhlašované Ministerstvem kultury – program Kulturní aktivity v památkové péči (I. Bukačová)
- Komise pro zápis nemateriálních statků do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Plzeňského kraje (J. Kříž)
- Redakční rada Národního technického muzea (P. Kodera)
- Redakční rada odborného periodika „Památky“ vydávaného Národním památkovým ústavem (P. Kodera)
- Redakční rada odborného časopisu „Bohemia Occidentalis Historica“ vydávaného katedrou historie Pedagogické fakulty Západočeské univerzity (P. Kodera)
- Sborník Západočeského muzea v Plzni, řada Historie (J. Fák, výkonný redaktor)
- Vědecká rada odborného periodika Rakovnický historický sborník (J. Fák)

Členství v komisích AMG

- Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku (H. Fryčková)
- Knihovnická komise (H. Tupá)
- Etnografická komise (J. Kříž)
- Komise konzervátorů a restaurátorů (J. Kovařík)

Rekonstrukce a údržba objektu

Mariánská Týnice, národní kulturní památka
(rej. č. 430, rejstříkové číslo KP: 23944/4–1330)

Činnost oddělení technického a výstavního

Díky pečlivé a kontinuální údržbě je areál Mariánské Týnice vnímán návštěvníky po celý rok velmi příznivě. V letních měsících do kraje září květinová výzdoba v oknech i na pečlivě udržovaných záhonech, v podzimním období přitahuje pozornost pestrou paletou barev. Dlouhodobá péče je věnována parkové úpravě zelených ploch. V zimních měsících zvýšenou péči naopak vyžaduje údržba komunikací a odklizení sněhu a zledovatělých ploch z přístupových cest. Činnost oddělení zahrnuje také péči o vozový park muzea, údržbu rozlehlého parkoviště pro veřejnost a technického zázemí muzea. Oddělení je tedy nepostradatelným útvarem muzea, je nápomocné při opravách, při údržbě budovy proboštství, kostela Zvěstování Panně Marii, stejně tak přilehlých ambitů, rovněž souvisejících ploch a manipulačního zázemí. Pracovníci spolupracují s oddělením správy a prezentace sbírek při péči o sbírkový fond, poskytují součinnost při technickém zajištění instalací výstav i při organizaci kulturních a společenských akcí.

Soustředěná péče o vnější plochy areálu je důležitou vizitkou muzea směrem k veřejnému prostoru, stejně tak v případě barokní stavby kostela, ambitů, proboštství. Je přízpůsobována logicky podmínkám příslušného ročního období. V konkrétním výčtu se jedná o ošetřování trvalé i sezonní zeleně, péče o stromy v arboretu, podobně tak o drobné dekorativní prvky i v exteriéru umístěné exponáty (sochy Oráče a Boženy v arboretu, sv. Jana Nepomuckého a archanděla Rafaela při jižním okraji areálu, venkovní instalaci dřevěné historické rybníční výpustě z rybníka Oborák atd.).

Vnější pláště budov Mariánské Týnice jsou od roku 1993 postupně obnovovány (v roce 2022 obnova omítky i nátěrů v západní části kostela, v roce 2024 obnova omítky a repase barevnosti na vnější severní a jižní apsidě kostela navazující na proboštství, v roce 2025 obnova omítky a repase barevnosti východní apsidy kostela). Stavebně technické oddělení se podílelo na další průběžné údržby (opravy omítek obvodových zdí, retuše barevnosti). Vedle potřeb a aktuálních sezonních úkolů také reaguje na požadavky průvodců pro zajištění plynulého chodu návštěvní sezóny, poskytuje součinnost při revizích vyplývajících ze zákonných předpisů a vyhlášek, bezpečnosti a ochrany při práci, požární prevenci. Práce je organizována v součinnosti s ostatními odděleními muzea.

Investiční akce muzea

Technické oddělení se spolupodílelo na zajištění hlavních investičních akcí, které byly v roce 2025 muzeem realizovány. Významnou stavební činností v roce 2025 byla „Obnova vnějšího pláště kostela Zvěstování Panně Marii východní apsidy“, při níž proběhla oprava fasádních omítek, restaurování kamenných prvků, obnova barevnosti a osazení protiholubích zábran, v návaznosti na podobnou opravu části realizované v předchozím

Kontrolní den stavby, opravy východní fasády kostela v Mariánské Týnici, 24. 6. 2025.

roce 2024 na fasádách severní a jižní apsidy. Stavbu provedla společnost Kypta – Stavoservis, s. r. o., vybraná výběrovým řízením administrovaným ve spolupráci s Centrálním nákupem Plzeňského kraje. Během prací se konaly kontrolní dny za přítomnosti zástupců investora, TDI, památkové péče, zřizovatele, dodavatele a projektanta, kterým byla projektová kancelář Soukup–Opl–Švehla.

V průběhu celého roku 2025 pokračovala příprava stavby nosného objektu pro zvonohru ve východním ambitu v Mariánské Týnici. Vybrané výtvarné řešení, navržené architektem Janem Soukupem z Plzně, podpořené kladným stanoviskem orgánů památkové péče, bylo zpracováno do podoby prováděcí projektové dokumentace. Při přípravě návrhů proběhla řada pracovních konzultačních setkání. Tato fáze projektové přípravy se ukázala jako velmi náročná a vyžádala si značný čas, v důsledku čehož musela být samotná stavební realizace přesunuta na rok 2026.

Celý soubor zvonařským mistrem Petrem Rudolfem Manouškem dodaných 16 zvonů o hmotnosti od 19 až po 190 kilogramů, který byl odlit ve zvonařské dílně ve městě Asten a následně dodán do Mariánské Týnice (na podzim roku 2024), byl po celý rok 2025 s doprovodnou textovou legendou ve formě výstavních panelů vystaven v severní části kostela Zvěstování Panně Marii a těšil se obdivu příchozích návštěvníků. V srpnu 2025 byla P. Manouškem dodána sada bicích kladiv zvonohry i ovládací elektronika. Zvonařský komplet je tak zcela připraven na osazení do nosné konstrukce.

Stavební opravy a bezpečnost objektu

Stavební opravy se soustředily během roku 2025 především na:

Průběžné úklidy exteriérových ploch během všech ročních období, opakované čištění geigerů, svodů i odpadů povětrnostních srážek, čištění od mechu a dalších nánosů, opravy omítek, penetrace a obílení schodiště na kruchtě ve východní i západní části ambitů, úklid stavební ohrady, doplnění dřevěných obvodových stěn skladovacích objektů, výměnu střešní krytiny ve prospěch trapézových plechů namísto destruované azbestové krytiny, opravu vrat do kostela ve východní části areálu. Bylo nutné repasovat poškozené omítky v oddělení kanceláře Centra baroka i v sousedící kanceláři, dále opravit zdívo u parapetu okna centrálního schodiště do patra proboštství, opravit jako každoročně spodní plochu stěn v refektáři. Během jarních měsíců byla sanována obvodová

Oprava fasády východní apsidy kostela, oprava stropu v expozici archeologie, instalace parkovací konstrukce na kola, péče o květinovou výzdobu v Mariánské Týnici v roce 2025.

zeď východního nádvoří, opraven uvolněný plech na balustrádě kostela, zatmeleny a očištěny uvolněné prejzy západní obvodové zdi. V rámci trvalé údržby objektu bylo provedeno také čištění kamenné podlahové dlažby v prvním patře probostství.

Pracovníci oddělení aktivně spolupracovali s dalšími útvary na personálním zajištění služeb v rámci instalace výstav v refektáři, Malé galerii Hospitium, ve východním a západním ambitu, dále při konaných společenských akcích, tj. Májového dne uměleckých řemesel a divadla, barokního festivalu, jarní i podzimní oživé prohlídky, divadelním vystoupení spolku Tyl z Čisté v rámci noci muzeí nebo souboru Kozlík z Kožlan. Dále participovali na průběžných transportech sbírkových souborů do depozitářů nejen mimo hlavní objekt muzea. Pomocný technický servis byl nápomocen při zajišťování archeologických výzkumů a dohledů v určených lokalitách.

Do výstavního sálu refektáře byly pořízeny nové židle náhradou za původní, které po předchozím dlouhodobém užívání vykazovaly potrhané čalounění a mechanické oděry (ty jsou v inventáři ponechány jako doplňkové pro zajištění akcí s vysokou návštěvností). Technické oddělení zajišťovalo údržbu vozového parku, přípravu osobních vozidel na plánované technické prohlídky, doplňování PHM, údržby a opravy travních sekaček plus další zahradní techniky, výměny olejových náplní strojového parku. V exteriéru areálu byl instalován stojan na hromadné parkování kol.

Nezbytnou součástí provozu muzea jsou účasti zaměstnanců na odborných exkurzích, na školení řidičů referentských vozidel a BOZP.

Pečlivému třídění biologického, plastového i ostatního odpadu je kontinuálně věnována priorita a cílená pozornost při respektování směrnice pro nebezpečný odpad vydané Ministerstvem životního prostředí ČR (prostřednictvím firmy Marius Pedersen, a. s.). Dodavatel IT služeb muzea Radomír Křen poskytoval průběžně v pravidelných intervalech aktualizace uložených dat muzea, podílel se na operativním odstranění závad a dílčích přerušení nepředvídatelnými okolnostmi, na modernizaci návštěvnických kiosků v části expozice a centrálního serveru. Realizoval rozšíření návštěvnického komfortu wi-fi sítě v prostoru kostela Zvěstování P. Marie. Uskutečnily se revize elektrických rozvodů, kontroly EZS, komínů, hasicích přístrojů.

V muzejním areálu se proběhlo prověřovací hasičské cvičení (jednotka z Plas v sou-

Celoroční péče o vnější plochy Mariánské Týnice v roce 2025.

činnosti se SDH z Kralovic) za účelem ověření funkčnosti EPS a přístupnosti objektu pro HZS pro případ zásahu.

Porady oddělení se konaly (8. 1., 5. 3., 11. 6., 1. 10. 2025) operativně v návaznosti na požadavky zajištění chodu provozu muzea.

Péče o trvalou zeleň a květinová výzdoba

Venkovní plochy areálu muzea vyžadují celosezonní péči, která začíná úklidem po zimním období, vzápětí jarními pracemi, výsadbami rostlin, osazením nosných truhlíků květenou v oknech přízemí. V horkých dnech probíhá zálivka okrasných ploch v ambitech, arboretu, v jižní a severní části před muzeem. Pro dané účely slouží rozvodná vodovodní síť, podobně tak mobilní nádrž na vodu pro zálivku v místech, v kterých rozvody nejsou. Na podzim bylo provedeno zastřížení keřů a úklid listů, sestřížení buxusů a ničení plevele. Zazimovat bylo nutné trvalou zeleň, vyčistit trávníky, položit nástrahy proti hrabošům, uklidit lavičky do zázemí areálu.

Spolupráce s dalšími odděleními

Zkušený tým oddělení ve spolupráci s kurátory využívá nabytých zkušeností s technickou realizací příslušných výstav. Zadané úkoly zvládá s respektem k bezpečnosti a ochraně exponátů vynikajícím způsobem. Pro oživlé prohlídky zajišťují stanovení pracovníci účelné využití mobiliáře i vybraných kulís, podobně jsou nápomocni při dalších společenských akcích, prostorových instalacích, dovozu exponátů, vytváření zázemí při vernisážích. Tým spolupracuje na ochraně a konzervování sbírkových předmětů pod dohledem příslušného kurátora sbírkových souborů.

Technické a výstavní oddělení je nepostradatelné i při specifických kulturních akcích, koncertech KPH při Základní umělecké škole v Kralovicích (v refektáři, na chodbě probošství, v expozici, v ambitu), v neposlední řadě i pro úklid areálu po venkovních akcích.

Výstavářská činnost

Instalačně byly zajištěny naplánované početné výstavy a další akce roku 2025. K většině muzejních aktivit byly rovněž vyhotoveny a v terénu severního Plzeňska distribuovány tiskoviny pro propagaci akcí (plakáty, pozvánky, šířené i přes web a sociální sítě). Akce jsou rovněž fotograficky dokumentovány.

- Adéla Bouchnerová: Doteky přírody – obrazy a kresby. Výstavní sín Hospitium 14. 1.– 9. 4. 2025.
- Zrození místa, benefiční výstava UVU Plzeňské oblasti pro komunitní centrum v Dolní Bělé. Refektář, 15. 1. – 23. 2. 2025.

- Jubilanti Hollaru 2025. Refektář 4. 3.–6. 4. 2025.
- Dana Raunerová, obrazy a kresby. Refektář 8. 4.–22. 6. 2025.
- Jarní oživlá prohlídka v muzeu (880 let od příchodu cisterciáků do Plas aneb život mnichů v klášteře) 29. 3. 2025.
- Letecká válka nad severním Plzeňskem 1939–1945. Hospitium 29. 4.–31. 8. 2025.
- Noc kostelů v Mariánské Týnici, 23. 5. 2025.
- Barokní podvečer v Mariánské Týnici, 7. 6. 2025.
- Májový den uměleckých řemesel a divadla v Mariánské Týnici, 17. 5. 2025.
- My slavíme společně! – nedělní eucharistie v Mariánské Týnici 18. 5. 2025.
- Dokumentární divadlo Základní školy Pivoňka Chříč, 13. 5. 2025.
- Festival muzejních nocí „Hledání Santiniho tónu“ v Mariánské Týnici 31. 5. 2025.
- Svět zvonů severního Plzeňska, západní ambit v Mariánské Týnici, od 7. 6. 2025.
- Salon 2025 – kresba, grafika, malba, fotografie, ilustrace, socha, objekt, keramika, dřevorezba, umělecké řemeslo. Refektář, 25. 6.–7. 9. 2025.
- Martin Janíček: Zvuky prostoru. Kostel Zvěstování P. Marii a přilehlé ambity (zahájení s vystoupením O. Smeykala) 11. 6.–31. 8. 2025 (prodlouženo do 1. 11. 2025).
- Slavnost u příležitosti vydání sborníku „Pod ochranou Panny Marie Týnecké“, 27. 6. 2025.
- Radost v baroku, koncerty, 5. 7.–13. 9. 2025
- Zvuky prostoru – mezinárodní alternativní festival v Mariánské Týnici, 29. a 30. 8. 2025.
- Nejasná zpráva o Keltech na severním Plzeňsku. Hospitium 3. 9. –30. 11. 2025.
- Mariánská pouť v Mariánské Týnici, 7. 9. 2025.
- Kralovanka, koncert u příležitosti výstavy o tanečních a dechových kapelách severního Plzeňska ve 2. polovině 20. století, 10. 9. 2025.
- Do rytmu – taneční a dechové kapely severního Plzeňska ve 2. polovině 20. století, refektář, 10. 9. –1. 11. 2025. Prodlouženo do 6. 12. 2025.
- Výprava 2025 – obří gongy, Bear Love / UK a australská dirigedoo Ondřeje Smeykala v Mariánské Týnici 12. 9. 2025.
- Z kroniky na scénu, noční prohlídky s divadelním vystoupením divadelního spolu Tyl z Čisté v Mariánské Týnici, 19. a 20. 9. 2025.
- Tisková konference k výstavě „Nejasná zpráva o Keltech na severním Plzeňsku, 25. 9. 2025.
- Den architektury v Mariánské Týnici (Santiniho dílo dokonalé symetrie), 4. 10. 2025.
- Koncert duchovní hudby dětských souborů z Klatov a Kaznějova v kostele Zvěstování P. Marii v Mariánské Týnici, 19. 10. 2020.
- Podzimní oživlá prohlídka „Do rytmu“ v muzeu (s vystoupením Václava Žákovce & Anny Volínové), 1. 11. 2025.
- Jak to bylo doopravdy s pokladem, divadelní hra v podání souboru Kozlík z Kozlan v Mariánské Týnici 13. 11. 2025.
- Advent v muzeu a „Sen v Sargasovém moři“ – nonverbální divadlo Jana Kindla & didgeridoo Ondřeje Smeykala v kostele Zvěstování P. Marii v Mariánské Týnici, 6. 12. 2025.
- Jan Kindl – Lapače světél, hospitium, 6. 12. 2025 – 23. 1. 2026.
- Přemysl Otakar II – král, rytíř, zakladatel, refektáři proboštsví, 15. 12. 2025 – 13. 3. 2026.

Ekonomika a provoz

Provozní příspěvek na rok 2025 schválil zřizovatel organizace, Plzeňský kraj, ve výši 15 782 000 Kč. Na základě předložených neinvestičních záměrů byl tento příspěvek postupně zvýšen o 90 000 Kč na krytí nákladů spojených s pořádáním akcí Letního barokního festivalu, o 130 000 Kč na podporu vědy a výzkumu, na navýšení platových tarifů o 338 132 Kč a na nákup sbírkových předmětů o 60 000 Kč. Účelové investiční příspěvky byly rovněž poskytnuty na obnovu vnějšího pláště věží areálu (4 400 000 Kč) a na akci „6 komínů nad úrovní střechy proboštství“ (1 500 000 Kč) a 1 200 000 Kč na terasní zeď – zajištění svahu pod severní stranou. Výnosy ze vstupného včetně tržeb z přednáškové činnosti činily 1 482 200 Kč, dalšími významnými položkami byly tržby za prodej upomínkových předmětů v částce 422 453 Kč a za archeologický výzkum ve výši 211 460 Kč.

Nejvýraznější nákladovou položkou jsou výdaje na mzdy a odvody sociálního a zdravotního pojištění. Za elektrickou energii na osvětlení a vytápění celého objektu akumulacími kamny jsme zaplatili 789 989,85 Kč.

Odpisy dlouhodobého majetku činí 2 219 672 Kč.

Do nákladů na nákup drobného dlouhodobého majetku ve výši 67 068,03 Kč patří například psací stůl, bezpečnostní kamera, televize do průvodcovny. Spotřeba materiálu ve výši 393 128,41 Kč zahrnuje náklady na kancelářské a čisticí prostředky, ale i spotřebu pohonných hmot, materiál na údržbu.

Ostatní služby jsou činnosti, které organizace realizuje prostřednictvím svých dodavatelů, v roce 2025 činily 1 666 100,03 Kč. Zahrnují například nájemné za depozitární prostory, revize strojů a technické prohlídky, služby na ostrahu objektu, praní prádla, tisk sborníků, služby za telekomunikační poplatky, likvidaci odpadů, vazby knih, kulturní vystoupení a ostatní.

Za poslední etapu obnovy vnějšího pláště kostela jsme zaplatili 1 847 694,48 Kč.

Celkové výnosy dosáhly částky 20 928 970,85 Kč.

Náklady činily celkem 19 491 765,74 Kč.

Organizace vytvořila zisk ve výši 1 437 205,11 Kč.

Investiční náklady

V roce 2025 pořídila organizace nový trezor za 84 492,- Kč, sbírkové předměty za 97 010 Kč. V srpnu jsme převzali bicí kladiva a ovládací elektroniku ke zvonům do zvonohry v hodnotě 524 205,88 Kč.

Ekonomika organizace

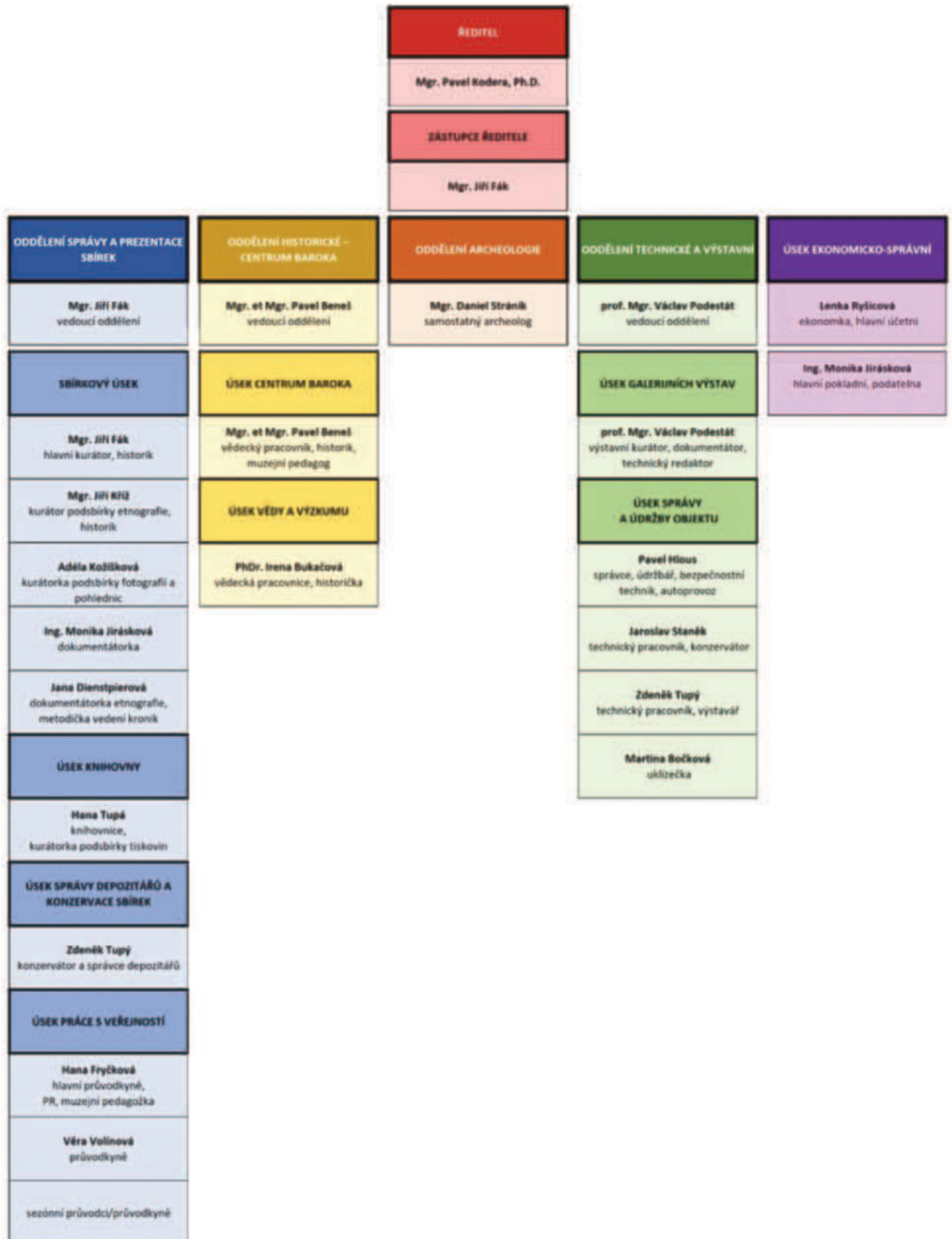
NÁKLADY	v Kč
Spotřeba materiálu	393 128,41
Spotřeba energie	789 989,85
Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	2 560,35
Prodané zboží	310 447,22
Opravy a udržování	2 123 986,55
Cestovné	20 941,00
Náklady na reprezentaci	26 526,18
Ostatní služby	1 666 100,03
Mzdové náklady	8 642 368,00
Zákonné sociální pojištění	2 756 852,00
Jiné sociální pojištění	23 034,78
Zákonné sociální náklady	336 961,94
Jiné daně a poplatky	3 250,00
Odpisy dlouhodobého majetku	2 219 672,00
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	67 068,03
Ostatní náklady z činnosti	19 539,75
Kurzové ztráty	6,58
Daň z příjmů	89 332,97
Náklady celkem	19 491 765,74
VÝNOSY	v Kč
Výnosy z prodeje vlastních výrobků	21 272,00
Výnosy z prodeje služeb	1 693 660,00
Výnosy z pronájmu	14 696,00
Výnosy z prodaného zboží	422 453,00
Čerpání fondů	1 929 974,48
Kurzové zisky	425 395,05
Příspěvek na provoz od Plzeňského kraje	16 421 520,32
Výnosy celkem	20 928 970,85
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	1 437 205,11

Stav pracovníků

Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici ke dni 31. 12. 2025

Funkce	Jméno, výše pracovního úvazku
ředitel	Mgr. Pavel Kodera, Ph.D. 1,0
zástupce ředitele, hlavní kurátor, vedoucí oddělení správy sbírek, historik	Mgr. Jiří Fák 1,0
vedoucí oddělení historického – Centra baroka, historik, muzejní pedagog	Mgr. et Mgr. Pavel Beneš 1,0
vedoucí oddělení technického a výstavního, výstavní kurátor, dokumentátor, technický redaktor	prof. Mgr. Václav Podestát 0,75
samostatný archeolog	Mgr. Daniel Stráník 1,0
ekonomka, hlavní účetní	Lenka Ryšicová 1,0
hlavní pokladní, dokumentátorka	Ing. Monika Jirásková 1,0
vědecká pracovnice, historička	PhDr. Irena Bukačová 0,5
kurátor podsbírky etnografie, historik	Mgr. Jiří Kříž 1,0
knihovnice, kurátorka podsbírky tiskovin	Hana Tupá 0,625
dokumentátorka etnografie, metodička vedení kronik	Jana Dienstpierová 0,4
kurátorka podsbírky fotografií a pohlednic	Adéla Kožíšková 0,6
hlavní průvodkyně, PR, muzejní pedagožka	Hana Fryčková 1,0
průvodkyně	Věra Volínová 1,0
technický pracovník, konzervátor, výstavář	Zdeněk Tupý 1,0
správce, údržbář, bezpečnostní technik, autoprovoz	Pavel Hlous 1,0
technický pracovník	Jaroslav Staněk 1,0
úklid	Martina Bočková 0,75

Organizační struktura zaměstnanců v roce 2025

Rok 2025 navázal na předchozí období jak bohatým programem pro veřejnost, tak řadou badatelských aktivit a péčí o sbírkový fond i svěřený areál národní kulturní památky. Muzeum uspořádalo 12 nových výstav (další 4 putovní byly instalovány na sedmi dalších místech), k nimž proběhlo 10 vernisáží a 22 komentovaných prohlídek či doprovodných akcí. Celkem se v muzeu konalo 14 větších programů pro veřejnost. Hudebníci nejrůznějších žánrů odehráli 13 samostatných koncertů, přičemž dalších 11 hudebních vystoupení (včetně studentských koncertů) bylo součástí jiných akcí. Vedle divadelních nočních prohlídek se uskutečnila tři samostatná představení. V kostele byly odslouženy tři bohoslužby. Na základě velkého zájmu veřejnosti o formát „konvojů“ po památkách (v minulých letech za poznáním Santiniho architektury) byly připraveny nové trasy s názvem „Putování cisterciáckou krajinou aneb konvoj za poznáním plaské krajiny“. Pokračovaly také prezentace v rámci Archeologického léta. Uspořádány byly 2 přednáškové cykly – „Za poznáním baroka“ (4 přednášky) a „Za poznáním Keltů na českém západě“ (5 přednášek). Pracovníci muzea pak pro veřejnost připravili dalších 14 tematických přednášek při různých příležitostech. Realizována byla také řada edukačních programů pro školy a několik speciálních prohlídek pro osoby se zdravotním znevýhodněním.

Celková návštěvnost byla ve srovnání s předchozím rokem mírně nižší, což bylo patrně způsobeno uzavírkou hlavní příjezdové komunikace. Přesto si cestu do muzea našlo přes 31 tisíc návštěvníků, z nichž téměř 11 tisíc se zúčastnilo akcí a aktivit.

V odborné rovině muzeum spolupracovalo s Archeologickým ústavem AV ČR na badatelském projektu Regionální spolupráce AV ČR, v součinnosti s Národním památkovým ústavem pak na uspořádání mezinárodní konference k dějinám plaského kláštera. Instituce vydala tři samostatné publikace a čtyřmi čísly byl uzavřen 35. ročník Vlastivědného sborníku, čtvrtletníku pro regionální dějiny severního Plzeňska.

Hospodaření organizace skončilo s kladným výsledkem. Toho bylo dosaženo především díky energetickým úsporám a zvýšeným výnosům ze vstupného.

Obě složky činnosti Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici – muzejní i památková – se účelně doplňují. Tato synergie umožňuje plně využívat národní kulturní památku nejen pro cestovní ruch, ale i pro vzdělávání a společenský život regionu.

V Mariánské Týnici 19. 3. 2026

Mgr. Pavel Kodera, Ph.D.
ředitel muzea

II. VÝKONY MUZEA, GALERIE

a		č. ř.	Celkem
		1	2
Počet uspořádaných výstav celkem (součet ř. 0210 až 0217)		0201	28
v ř. 0201	vlastních (základních)	0202	28
z toho	putovních	0203	4
	počet instalací putovních výstav	0204	4
	počet zapůjčených výstav do zahraničí	0205	
v ř. 0201	převzatých (zapůjčených)	0206	
v tom	od jiných muzeí v ČR	0207	
	ze zahraničí	0208	
	jiných (ze soukromých sbírek atd.)	0209	
v ř. 0201	výtvarné umění	0210	7
	umělecké obory ostatní	0211	1
	archeologie a historie	0212	7
	historie přírody a přírodovědné obory	0213	
	věda a technika	0214	
	etnografie (etnologie) a antropologie	0215	
	všeoobecní, kombinované	0216	4
	ostatní	0217	9
	Počet návštěvníků expozice a výstav muzeí a galerií (vč. návštěvníků poboček) - (součet ř. 0219 až 0222)	0218	20 615
	v tom	za vstupné celé	0219
za vstupné snížené (vč. rodinného vstupného)		0220	11 127
za vstupné zvýšené za speciální služby		0221	
neplatících		0222	3 358
Počet oznámků z celkového počtu návštěvníků (z ř. 0218)	0223	1 085	
Počet speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím	0224	18	
z toho	počet nabízených edukačních programů	0225	10
Počet účastníků speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím (z ř. 0225)	0226	2 239	
z toho	počet účastníků edukačních programů k výstavám a expozicím	0227	1 925
Počet skupin (ekurzí) absolvujících tyto programy (z ř. 0226)	0228	60	
z toho	pro děti a mládež	0229	5
	pro žáky a studenty (MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ)	0230	45
	pro pedagogy	0231	2
	pro etnické menšiny	0232	
	pro seniory	0233	3
	pro návštěvníky se zdravotním postižením	0234	5
Počet kulturně výchovných a vzdělávacích akcí pro veřejnost, jejichž je muzeum (galerie) pořadatelem (bez výkladu ve výstavních prostorách a programů uvedených v ř. 0234)	0235	51	
z toho	počet samostatných scénických vystoupení	0236	15
	počet přednášek	0237	25
Počet návštěvníků kulturně výchovných a vzdělávacích akcí (z ř. 0235)	0238	10 702	
z toho	samostatných scénických vystoupení	0239	1 622
	přednášek	0240	487
Počet sympozií, konferencí a seminářů (pořádaných muzeem, galerií)	0241	1	
Počet účastníků sympozií, konferencí a seminářů	0242	120	
Počet titulů vydaných neprohodných publikací dle zák. č. 37/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů	0243	3	
z ř. 0243	náklad (počet výtisků v ks)	0244	1 500
Počet titulů vydaných periodického tisku dle zák. č. 46/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů	0245	1	
z ř. 0245	náklad (počet výtisků v ks)	0246	270
Počet titulů vydaných audiovizuálních děl dle zák. č. 273/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů	0247		
z ř. 0247	náklad (počet v ks)	0248	
Počet titulů elektronických dokumentů včetně internetu	0249		
z toho	virtuální výstavy	0250	
	virtuální prohlídky expozic, výstav a prostor	0251	1
	výpukmné zprávy, digitální monografie nebo periodika	0252	
Počet titulů z ř. 0243, ř. 0245, ř. 0247, ř. 0249, které jsou autorskými díly zaměstnanců muzea	0253	4	
Počet dnů, kdy bylo muzeum otevřeno pro veřejnost	0254	293	
Kontrolní součet (ř. 0201 až 0254)	0259	61 814	

III. PRACUJÍCÍ OSOBY A DOBROVOLNÍCI

Pracující osoby	č. ř.	Osoby v pracovněprávním vztahu z toho			Osoby v jiném než pracovněprávním vztahu (OSVČ, smlouvy o dílo aj.) ⁶
		zaměstnaní celkem	zaměstnaní v pracovním poměru (v prepoutaném stavu)	osoby pracující na základě některé z dohod o práci konaných mimo pracovní poměr (DPP, DPČ) ⁷	
a	b	1	2	3	4
Celkový počet pracujících osob	0301	41,0	15,6	23,0	
z toho	doborní pracovníci ⁸	0302	23,0	10,9	10,0
Celkový počet odpracovaných hodin	0303	X	X		1 861,0
Dobrovolníci					
a	č. ř.	Celkem			
Počet dobrovolníků (fyzických osob)	0304				
Počet hodin odpracovaných dobrovolníky	0305				

IV. PŘÍJMY, RESP. VÝNOSY⁹

a	č. ř.	Celkem v tis. Kč	
1	2	3	
Třžby za vlastní výkony (výrobky, služby) a za zboží	0401	4 082,0	
z toho	vybrané vstupné	0402	1 423,1
	třžby z prodeje upomínkových předmětů, propagačních materiálů, programů apod.	0403	449,7
Příspevky, dotace a granty na provoz ze státního rozpočtu	0404		
Příspevky, dotace a granty na provoz z rozpočtu kraje	0405	16 415,3	
Příspevky, dotace a granty na provoz z rozpočtu obce	0406		
Příspevky, dotace a granty na provoz od ostatních subjektů	0407	6,2	
Příspevky, dotace a granty na provoz ze zahraničí	0408		
z toho	z fondů EU	0409	
Dary a sponzorské příspěvky	0410		
Ostatní provozní výnosy výše neuvedené	0411		
Příjmy (výnosy) celkem (součet ř. 0401 + ř. 0404 až 0408 + ř. 0410 + 0411)	0412	20 503,5	
Dotace a granty na investice ze státního rozpočtu	0413		
Dotace a granty na investice z rozpočtu kraje	0414	71 600,0	
Dotace a granty na investice z rozpočtu obce	0415		
Dotace a granty na investice od ostatních subjektů	0416		
Dotace a granty na investice ze zahraničí	0417		
z toho	z fondů EU	0418	
Dotace a granty na investice celkem (součet ř. 0413 až 0417)	0419	71 600,0	
Vlastní výklady ¹⁰	0420		
Kontrolní součet (ř. 0401 až 0420)	0459	186 079,8	

V. VÝDAJE, RESP. NÁKLADY⁷

a	č. ř.	Celkem v tis. Kč	
1	2	3	
Spotřeba materiálu, energie, zboží a služeb	0501	2 851,8	
z toho	nájem	0502	250,5
Osobní náklady (součet ř. 0504 až 0507)	0503	11 736,2	
v tom	mzdy	0504	8 267,2
	ostatní osobní náklady	0505	375,2
	náklady na zdravotní a sociální pojištění	0506	2 756,9
	ostatní sociální náklady	0507	336,9
Náklady na restaurování, konzervování a preparování (dotadavěský)	0508		
Daně a poplatky (bez daně z příjmů)	0509	3,2	
Daň z příjmů (úct. skupina 59)	0510	89,3	
Odpisy dlouhodobého majetku	0511	2 219,7	
Ostatní provozní náklady výše neuvedené	0512		
Výdaje (náklady) celkem (součet ř. 0501 + ř. 0503 + ř. 0508 až 0512)	0513	16 900,2	
Nezbytné základní provozní výdaje (z ř. 0513)	0514		
Investiční výdaje (na hmotný a nehmotný majetek) celkem	0515	705,7	
v tom	hmotný majetek ¹¹	0516	705,7
	nehmotný majetek ¹²	0517	
Kontrolní součet (ř. 0501 až 0517)	0559	47 198,5	

⁶ Vztahuje se na osoby pracující pravidelně na základě smlouvy – licenční smlouvy a autorské dohody, smlouvy o spolupráci, smlouvy o dílo aj. Zahnuje osoby samostatně výdělečně činné, zaměstnané ve vlastním podniku a pomáhající rodinní příslušníci. Pokud se alespoň jedna smlouva či dohoda vztahovala k odborné činnosti, uvede se pouze jednou jako odborný pracovník.
⁷ Uvede se počet fyzických osob bez ohledu na počet uzavřených dohod. Pokud se alespoň jedna dohoda vztahovala k odborné činnosti, uvede se pouze jednou jako odborný pracovník.

⁸ Vědeckí pracovníci, kurátoři sbírek, kvalifikovaní konzervátoři, restaurátoři, lektori a pracovníci managementu, přičemž jejich vzdělání není pro výkaz rozhodující.
⁹ Pokud se Vaše převážující ekonomická činnost nevztahuje k muzejní a galerijní činnosti, uvedte prosím pouze údaje za muzejní a galerijní činnost. Údaje se uvádějí za běžný rok.
¹⁰ Vložené finanční prostředky z vlastních zdrojů (rezerv apod.).
¹¹ Vstupní cena vyšší než 40 000 Kč a provozně-technické funkce delší než jeden rok (§ 26 ZDP).
¹² Vstupní cena vyšší než 60 000 Kč a doba použitelnosti delší než jeden rok (§ 32a ZDP).

VI. KNIHOVNY MUZEJ A GALERIE

Evidenční číslo knihoven evidovaných elektronicky záloha č. 207001 Sb.		3836/2003	
a		C.č.	Celkem
		1	2
Počet knihoven		0801	1
z toho	přístupných veřejnosti**	0802	1
Počet knihovních jednotek		0803	17 540
Počet přístupů v evidenčních jednotkách		0804	264
Počet evidovaných návštěv knihovny ve sledovaném roce		0805	135
z toho	zaměstnanců muzea a galerie	0806	73
Počet registrovaných uživatelů knihovny		0807	37
Počet výpůjček otkam		0808	598
z toho	státních výpůjček	0809	-475
Počet svezit/přijetých jiných knihovnařů (MVS)		0810	16
Počet svezit/přijetých jiných knihovnařů (MVS)		0811	32
Výdaje na knižní fond v tis. Kč		0812	22,0
Počet zaměstnanců knihovny (přepočtený stav)		0813	0,6
z toho	odborných pracovníků	0814	0,6
Počet obdivovatelů jasnoutů		0815	
Počet hodin odpracovaných dobrovolníky ročně		0816	
Kontrolní součet (č. 0801 až 0816)		0859	19 195,2

VII. OBJEKTY PROHLÁŠENÉ ZA NEMOVITOU KULTURNÍ PAMÁTKU

a		C.č.	Celkem
		1	2
Počet nemovitých objektů kulturních památek, z nichž vykazují organizace k 31. 12. hospodář		0701	1
z toho	národních kulturních památek	0702	1
Počet nemovitých objektů kulturních památek, které vykazují organizace k 31. 12. ušvé na základě nájemní smlouvy		0703	
z toho	národních kulturních památek	0704	
Počet m ² plochy přístupné veřejnosti		0705	1 663
z toho	počet m ² výstavní plochy	0706	1 663
Kontrolní součet (č. 0701 až 0706)		0759	3 326

VIII. ELEKTRONICKÉ A PŘEVODOVSKÉ SLUŽBY MUZEA (GALERIE)

a		C.č.	Celkem
		1	2
Počet návštěv virtuálních stránek muzea za sledovaný rok		0801	163 291
z toho počet návštěv	on-line katalog sbírek muzea	0802	
	on-line katalog knihovny	0803	
	virtuální prohlídky expozic a výstav	0804	
	digitální výstavní zprávy a dokumenty, monografie a periodika	0805	
	Materiály pro návštěvníky ze zpravodajských podíbrán (mapy, kalendář a zpravodajské)	0806	Ne
Přílohy VlnF1 v produkčních muzeu	0807	Ano	

Sbírka muzea (galerie) je zapsána v CES **Ano**
(zákon č. 122/2000 Sb.)

IX. SBÍRKY, DOKUMENTACE, ODBORNÁ ČINNOST

a		C.č.	Celkem
		1	2
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů otkam k 31. 12. sledovaného roku		0901	29 474
z toho	počet evidenčních čísel, která jsou archivována	0902	
	počet evidenčních čísel, která jsou navázána národní kulturní památkou nebo národní kulturní památkou	0903	1
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci (katalogizovaných) v elektronické podobě otkam k 31. 12.		0904	26 377
z toho	digitalizovaných v podobě obrazového záznamu	0905	26 377
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů prezentovaných formou on-line katalogu na internetu		0906	
Počet evidenčních čísel předmětů zpracovaných za sledovaný rok		0907	503
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vyřazených ze sbírek za sledovaný rok		0908	
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených jinému zařízení		0909	486
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vyřazených od jiného zařízení		0910	17
Počet inventarizačních (revizních) sbírkových předmětů za sledovaný rok		0911	2 365
Počet konzervačních sbírkových předmětů za sledovaný rok		0912	38
z toho	vlastní kapacitou	0913	26
Počet restaurovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok		0914	
z toho	vlastní kapacitou	0915	
Počet preparovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok		0916	
z toho	vlastní kapacitou	0917	
Náklady na nákup sbírkových předmětů (v tis. Kč)		0918	96 310,0
Počet zpracovávaných vědeckovýzkumných úkolů za sledovaný rok		0919	5
Počet výstupů přebit úkolů vztahem k vývoje		0920	2
Počet zaměstnanců muzea podílejících se na přebit vědeckovýzkumných úkolů (zř. 0917) za sledovaný rok (přepočtený stav)		0921	5,5
Počet badatelských úkolů za sledovaný rok (nášby, dotazy, konzultace, sbírání a relikvie atd.)		0922	134
Kontrolní součet (č. 0901 až 0922)		0958	188 124,5

** Pro poskytování knihovnických služeb.

Odesláno dne: 10.03.2026 10:55:54	Razítka: Jméno (hůlkovým písmem) a podpis vedoucího zpravodajské jednotky: Muzeum a galerie severního Plzeňska, Mariánská	Výkaz vyplnil – jméno (hůlkovým písmem) a podpis: Mgr. Jiří Fák Telefon: 373396418 E-mail: info@matiaskatynica.cz
--------------------------------------	---	--

Muzeum a galerie severního Plzeňska
MARIÁNSKÁ TÝNICE / Hospitium

Adéla Bouchnerová

DOTEKY PŘÍRODY / obrazy a kresby

14.1.—9.4.2025

• Otevřeno: Po-Pá / 9-15 hodin

Výstava „Doteky přírody“ Adély Bouchnerové ve výstavní síni Hospitium, 14. 1.– 9. 4. 2025.

**MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
MARIÁNSKÁ TÝNICE**

Anna Čečilová	Klára Pěchoučková
Miloslav Čech	Marek Piší
Pavel Falátek	Milan Plucar
Dagmar Fila	Naděžda Potůčková
Jana Frolíková	Kristýna Roudová
Milena Helusová	Zdeněk Rumler
Eva Hubatová	Vojtěch Sušanka
Jana Kadeřábková	Luboš Šefna
Zuzana Kantová	Lydie Šloufová
Jana Kindelmannová	Jana Vacková
Alice Kopečková	Helena Vendová
Martin Koranda	Ivana Vyhnalová
Milena Kutková	Marie Zajíčková
Petr Kutek	Simona Zelenková
Lucie Mádlíková	

ZROZENÍ místa

Benefiční výstava
Unie výtvarných umělců Plzeň
pro komunitní centrum v Dolní Bělé

15.1. – 23.2.2025
→ Dražba děl a dernisáž výstavy 23. února 2025 od 15 hodin

o úterku: 9-15 hodin, po-pá: 10h-18h

Benefiční výstava „Zrození místa“ UVU Plzeňské oblasti v refektáři pro komunitní centrum v Dolní Bělé, 15. 1. – 23. 2. 2025.

JUBILANTI HOLLARU
2025

František Hodonský, Ladomír Netušil, Josef Odrůška, Kamila Štancová,
Rostislav Vaněk, Josef Werner, Helena Horáková, Boris Jirka, Vlasta Matoušková,
Jiří Samek, Milan Bauer, Zbyněk Hrabá, Pavel Píekar, Tomáš Smetana,
Milos Sláma, Jana Hubáňková, Lucie Rasková, Milan Stary, Jana Šindelová,
Eduardo Lara, Eva Jakubcová

**Muzeum a galerie severního Plzeňska
MARIÁNSKÁ TYNICE 4. 3. — 6. 4. 2025**

■ vstupné: po-pá 9-13 hodin | duben 01-02 9-13 hodin

Výstava „Jubilanti Hollaru“ v refektáři, 4. 3.–6. 4. 2025.

**880 LET OD
PŘÍCHODU
CISTERCIÁKŮ
DO PLAS**
aneb
život mnichů
v klášteře

**JARNÍ OŽIVLÁ PROHLÍDKA
V MUZEU 29.3.2025 od 14 hodin**

PROGRAM:
Příchod cisterciáků; Architektura cisterciáckých klášterů; Znaková řeč omichů; Klášterní vzdělávací; Kuchyň; Pevná údržba; Klášterní 16-členný; Dých; Klášterní kuchyně; Pevná údržba cisterciáků; Znaková řeč omichů; DDM Pevná údržba; Kuchařské dílny; Občerstvení zajišťuje 55 a 25 Jasmína, p.á.
* od 14,30 h a 15,30 h komentovaná prohlídka výstavy „Apoteóza cisterciácké krajiny“

**GUTTA | KONCERT PLZEŇSKÉHO SOUBORU
STŘEDOVĚKÉ HUDBY od 16,30 hodin**

**MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
V MARIÁNSKÉ TÝNICI**

vstupné: 500 | 50 Kč | 50 Kč | 0-15 let | zdarma do 6 let

www.marianskutynice.cz

Jarní oživlá prohlídka v muzeu 29. 3. 2025.

„Archeologická dílna“ pro žáky základní školy v Kralovicích, 1. 4. 2025.

MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
MARIÁNSKÁ TÝNICE

Dana Raunerová
/ obrazy a kresby

8.4. — 22.6.2025

otevřená 10-17 hod. úterý 10-18 hod. úterý, úterý, úterý

MARIÁNSKÁ TÝNICE PLZEŇSKÝ KRAJ

Výstava „Dana Raunerová, obrazy a kresby“ v refektáři, 8. 4.– 22. 6. 2025.

Výstavu Dany Raunerové v refektáři provázelo během jejího trvání několik recitačních setkání s dětmi ze základních škol (Kozojedy 6. 5., Čistá 15. 5., Kralovice 20. 5., Třemošná 27. 5., Horní Bříza 17. 6.).

MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
MARIÁNSKÁ TÝNICE

Dana Raunerová
OBRAZY A KNIŽKY

8.4. — 22.6.2025

MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA MARIÁNSKÁ TÝNICE.
AUTORKA OBRAZŮ, KRESEB A KNÍŽEK O ZVÍRATECH D. RAUNEROVÁ
A DĚTI ZE ZÁKLADNÍCH ŠKOL REGIONU SE SVÝMI UČITELI
VÁS ZVÍJÍ NA

**VYSTOUPENÍ DĚTÍ ZE ŠESTI ZÁKLADNÍCH ŠKOL REGIONU
S PROGRAMEM Z KNÍŽEK O ZVÍRATECH
I NA SETKÁNÍ S AUTORKOU - KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA**

29. 4. / 15.00 - KŘEST 3. ROZŠÍŘENÉ VYDÁNÍ KNÍŽKY O ZVÍRATECH 2
- vystoupi děti ze Základní školy PERNAREC

6. 5. / 16.00 - program Základní školy KOZDJEJ
15. 5. / 16.00 - program Základní školy ČISTÁ
20. 5. / 16.00 - program Základní školy KRALOVICE
27. 5. / 16.00 - program Základní školy TŘEMOŠNA
17. 6. / 16.00 - program Základní školy HORNÍ BRÍZA

**TĚŠÍME SE NA VAŠI NÁVŠTĚVU A NA TO, ŽE PODPORÍTE PŘEDEVŠÍM DĚTI,
KTERÉ SE NA VYSTOUPENÍ SE SVÝMI UČITELKAMI FILNĚ PŘIPRAVUJÍ.
ZAZNĚNÍ I FISHČKY VZNIKLE NA TEXTY Z KNÍŽEK O ZVÍRATECH.
SVOU NÁVŠTĚVU MŮŽETE SPOJIT S PROHLÍDKOU SANTINHOVÉHO AREÁLU.**

Výstavu Dany Raunerové v refektáři provázelo během jejího trvání několik setkání s dětmi ze základních škol (Kozojedy 6. 5., Čistá 15. 5., Kralovice 20. 5., Třemošná 27. 5., Horní Bříza 17. 6.).

Za poznáním Baroka

VIII. ročník tematických přednášek v Plasích / jaro 2025

pořádá Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici p. o.
/ Centrum baroka
a Státní oblastní archiv Plzeň
/ SOkA Plzeň-sever, Plasy

★ **Pondělí 28. 4. 2025 (v 17 hod.)**
prof. Mgr. Helena Kazárová, Ph.D.
(Hudební a taneční fakulta AMU, Ústav taneční vědy, Praha)
Žánrové náměty tance na bálech a na jevištích raného novověku

★ **Pondělí 5. 5. 2025 (v 17 hod.)**
Mgr. Rudolf Šimek
(Podbrdské muzeum, Rožmítal pod Třemšínem)
Ikony Panny Marie Svatohorské – fenomén zalánská madona

★ **Pondělí 19. 5. 2025 (v 17 hod.)**
Ing. Lenka Křesadlová, Ph.D.
(Národní památkový ústav, ÚOP v Kroměříži,
Metodické centrum zahradní kultury)
**Baroko v zahradním umění IV.
aneb barokní oranžerie a jejich rostliny**

★ **Pondělí 26. 5. 2025 (v 17 hod.)**
prof. Ing. PhDr. Jan Royt, Ph.D., DrSc.
(Ústav pro dějiny umění FF UK,
Ústav dějin křesťanského umění KTF UK, Praha)
Mojmír Horyna a umění baroka
(věnováno nedožitému jubileu předního českého historika umění)

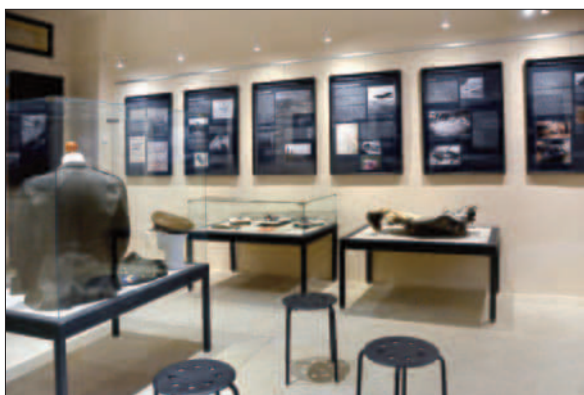
★
Místo konání: **PLASY**
Státní oblastní archiv Plzeň-sever, Stará cesta 358.

Program jarního cyklu „Za poznáním baroka“ v roce 2025; prof. Jan Royt 26. 5. 2025 (dole).

Muzeum a galerie severního Plzeňska
Mariánská Týnice | malá výstavní síň Hospitium

LETECKÁ VÁLKA

nad severním Plzeňskem
1939–1945

29. 4. — 31. 8. 2025
Komentovaná prohlídka
18. 7. 2025 od 17:00

Otevřeno denně mimo pondělí od 9:00 do 18:00.

www.marianskatynice.cz

Výstava „Letecká válka na severním Plzeňsku“ v Hospitiu, 29. 4.–31. 8. 2025.

Dokumentární divadlo Základní školy Pivoňka Chříč, 13. 5. 2025.

MÁJOVÝ DEN

UMĚLECKÝCH ŘEMESEL A DIVADLA V MARIÁNSKÉ TÝNICI

17.

května 2025

Program:

10:00-10:30	Slavnosti – hudba / Janek Štěpánek
10:00-10:30	Slavnosti Novopánského Pánovce / Janek Štěpánek
10:00-10:30	Harcovní z Bolešovic – historické souboje / Janek Štěpánek
10:30-11:00	Od močály k prameni – přehled o Týnici / Čtyřlístek, Miroslav Štěrba, M. Štěrba
10:30-10:50	DM Pánovčan – tanecní skup / Janek Štěpánek
11:00-12:00	Vánoš – zbor / Janek Štěpánek
12:00-12:15	Merica: Sálus Pauli moštro – tanec / Janek Štěpánek
12:00-12:30	Slavnosti Novopánského Pánovce / Janek Štěpánek
12:15-12:45	Harcovní z Bolešovic: Zpracování – šerm / Janek Štěpánek
12:45-12:30	Slavnosti – hudba / Janek Štěpánek
12:00-12:30	Uspokojení hudebníků ZHS Plzeň / Janek Štěpánek
12:30-10:00	Slavnosti Novopánského Pánovce / Janek Štěpánek
12:30-14:00	MS Královice Královice, ZS Královice, DM Zlín, Tanecní klub Královice – tanecní skup / Janek Štěpánek
14:30-14:20	Merica: Starobytanky v tanec a divadlo – tanec / Janek Štěpánek
14:30-14:45	Lutinské divadlo Třemošná: Adamaš mezi Brnošky – pohádka / Janek Štěpánek
15:00-15:00	Slavnosti – hudba / Janek Štěpánek
15:00-15:00	Slavnosti Novopánského Pánovce / Janek Štěpánek
15:00-15:30	Harcovní z Bolešovic: Jan Žižka a družba jeho přítele – šerm / Janek Štěpánek
15:30-15:45	Merica: Právnice odpo – tanec / Janek Štěpánek
15:45-17:00	Slavnosti – hudba / Janek Štěpánek

Časová osa je orientační, program je závislý na počasí a kapacitě místa. Vstupné je 10 Kč, děti do 10 let zdarma. Vstupné je 10 Kč, děti do 10 let zdarma. Vstupné je 10 Kč, děti do 10 let zdarma.

VESTUPNÉ: Dospělí 100 Kč
 Děti do 10 let 50 Kč, děti do 5 let 20 Kč – při předložení průkazky ZTP, 50 Kč
 100 Kč a více 80 Kč, 10 Kč
 100 Kč a více 80 Kč, 10 Kč

Organizátor: Střední škola Horní Břčva, 15 a 25. Jarošovic, DM Pánovčan
 Zábavní program vyřizován

Májový den uměleckých řemesel a divadla v Mariánské Týnici, 17. 5. 2025.

„My slavíme společně!“ – nedělení eucharistie v Mariánské Týnici 18. 5. 2025.

23.05.25

NOC KOSTELŮ

WWW.NOCKOSTELU.CZ

Mariánská Týnice u Kralovic

Jedno z nejvýznamnějších pozdních mird baroka v západních Čechách, je neotřesitelné svědkem a historii gloriózního církvečeského kláštera. Dílo architekta Jana Blažejho Santiniho – Aibela (1677– 1723) oslovuje Panna Marii Týneckou dokonalou architekturou a uměním.

V rámci projektu Noc kostelů představíme formou komentovaných prohlídek pomůckou historii umění, která vypráví se srozumitelnou a zajímavou formou o historii a umění v klášterní zlatověčeské krajině. V pozdním kostele budou mít návštěvníci příležitost prohlédnout si kostelní zvon odlišných zvonařů Petra R. Monušilky pro přípravu zvonníku zvonů do východního umění.

20:00–21:00 Komentovaná prohlídka kostela a ambity
21:30–22:30 Komentovaná prohlídka kostela a ambity
23:00 Ukončení programu

Kostel a ambity budou pro veřejnost otevřeny od 18 hodin (vstup od parkoviště západním ambitem).

Pro návštěvníky Noc kostelů 2025 bude možnost využít zvláštní vlakový spoj z Lužné a Rakovníka přes Rakovník do Kralovic a z kralovického nádraží se svazek autobusem ve 21:20 hodin do Mariánské Týnice. Autobus zaplatí i cestu zpět z Mariánské Týnice ve 22:30 hodin na kralovické nádraží k odjezdu vlaku ve 22:55 směr Rakovník.

Kromě zvláštního vlaku bude platná i návratní autobus z nádraží Kralovic a zpět.

Prohládky (úctěnou 30 Kč) probíhají na www.noc-kostelu.cz a ve všech parkovištích 24. listopadu ve 18:00.

Noc kostelů v Mariánské Týnici, 23. 5. 2025.

Festival muzejních nocí 2025
v Muzeu a galerii severního Plzeňska v Mariánské Týnici

Hledání Santiniho

alternativně laděný
hudebně-výtvarný program
pro specifické prostory architektury J. B. Santiniho

v Mariánské Týnici v sobotní podvečer

31. května 2025

Sbor hudby a Petr Níkl

od 19:00

možná prohlídka aktuálních výstav a muzea

19:30

hudba v refektáři

20:20

hudba, výtvarná performance a video projekce v ambitu

21:25

zvukový environment a výtvarná performance v kostele

22:00

ukončení akce

Hudebníci:

Lucie Páčová • Mikoš Chadima
• Josef Ostřanský • Petr Tichý • Petr
Randula • Václav Košťál • Ivo Chmelář

Výtvarníci:

Petr Níkl • Laco Garaj

Vstupné 100,- Kč (dětí do 15 let zdarma) | www.marianskatynice.cz

Festival muzejních nocí pořádá AMG ČR s podporou MK (<http://www.muzejnoci.cz>).

Muzeum a galerie severního Plzeňska
v Mariánské Týnici

SVĚT ZVONŮ

severního
Plzeňska

7. 6.—1. 11. 2025
| západní ambit

PRODLOUŽENO DO 6. 1. 2026

*Středověké zvony mají často a také i přestože někdy byly
stavěny pod vlivem výrazných vlivů, ale jejich zvuk má
vlastní charakter, který je spojen s tím, jak byly
stavěny a jak byly zvony zvony, ať už zvony
stavěny v Plzeňsku, nebo v jiných částech
Čechy, nebo v jiných částech Čechy.*

www.marianskatynice.cz

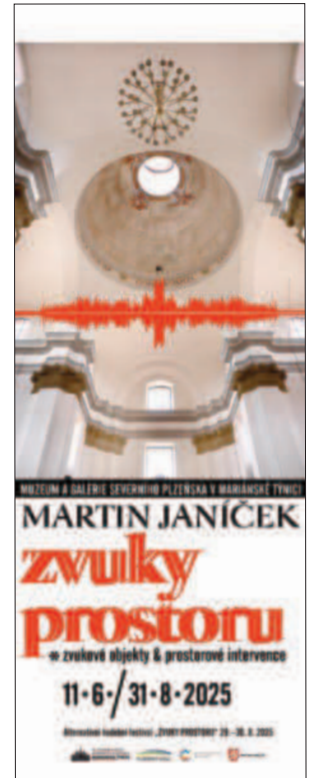
MARIÁNSKÁ
TÝNICE

PLZEŇSKÝ KRAJ

Západočeská
banka

Výstava „Svět zvonů severního Plzeňska“ 7. 6. 2025–6. 1. 2026; Barokní podvečer 7. 6. 2025 (dole).

Zahájení výstavy „Zvuky prostoru“ Martina Janíčka v Mariánské Týnici, 11. 6.–31. 8. 2025
(trvání výstavy prodlouženo do 1. 11. 2025).

Zahájení výstavy „Zvuky prostoru“ Martina Janíčka v Mariánské Týnici (s vystoupením O. Smeykala),
11. 6.–31. 8. 2025 (trvání výstavy prodlouženo do 1. 11. 2025).

**PUTOVÁNÍ CISTERCIÁCKOU
64
KRAJINOU**

ANEŽ
**KONVOJ ZA POZNÁNÍM
PLASKÉ KRAJINY II**

rozšířený program výstavy Svět zvonů severního Pohánka konaný v západním areálu
Muzea a galerie severního Pohánka v Mariánské Týnici

14. června 2025 / 14:00

14:00 MARIÁNSKÁ TÝNICE - sraz před západním areálem
(komerčně profilovaná výstava Svět zvonů severního Pohánka)

14:30 přesun k Hubenovu
15:00 **DVŮR HUBENOV** - sraz před dvorem
16:00 přesun ke Kalcí
16:30 **DVŮR KALEC** - sraz před dvorem
17:30 zakončení

*Vstupné na komerčně profilovanou výstavu v Mariánské Týnici včetně v rámci výstavy 25 let Pohánka krajiny
na dvůr Hubenov pro jednotlivce: 80 Kč, na dvůr Kalcí dobrovolné*

Rezervace nutná: 373 396 410 (Út. lis 9 - 17 hodin)
Kapacita konvoje maximálně 90 osob

*Exkurze pod vedením Mgr. et Mgr. Pavla Benešů
předsedy Muzea a galerie severního Pohánka v Mariánské Týnici, p. o. (Cisterciácká krajina)*

*Dopravu v osobní či veřejné dopravě s sebou, vstupnice se konají formou konvoje (automatizované) osobních
Délka trasy cca 27 km*

MARIÁNSKÁ TÝNICE | CISTERSCAPES

Putování cisterciáckou krajinou aneb konvoj za poznáním plaské krajiny II
(Mariánská Týnice, Hubenov, Kalcí), 14. 6. 2025.

Putování cisterciáckou krajinou aneb konvoj za poznáním plaské krajiny II
(Mariánská Týnice, Hubenov, Kalec), 14. 6. 2025.

**Muzeum a galerie
severního Plzeňska
Mariánská Týnice**

S ▲ L O N 2025

25. 6. — 7. 9.

KRESBA • GRAFKA • MALBA • FOTOGRAFIE •
ILUSTRACE • SOCHA • OBJEKT • KERAMIKA •
DŘEVOŘEZBA • UMĚLECKÉ ŘEMESLO

Dana Baraný | Jaroslav Berančík | Pavel Benčík
 Alice Daněšková | Milostava Dymálová | Jan Eckert
 Jaroslav Frank | Karel Hajný | Petr Hartman
 Vladimír Havlíček | Václav Hvizda | Marie Jaroňková
 Aneta Jirková | Jana Kapová | Hana Karbanová
 Miloslava Karišová | Zdeněk Klíma | Barbora Kubišková
 Jiříšek Kuvšík | Dušan Kucman | Renata Kucmanová
 Alena Kapečková | Dušan Kormaník | Milena Kufková
 Petr Kubík | Štěpán K. Lašínková | Alena Marková
 Luděk Měch | Miloslav Michálek | Václav & Václav Misařík
 Pavel Moutný | Jana Poříčková | Stanislava Píková
 Radmila Potáčková | Václav Podstátý | Jiří Rádík
 Dana Rázerová | Jiříšek Richter | Jana Šlechťáková
 Jaroslav Škrtar | Zdeněk Šlechťáček | Eva Škorpová
 Lucie Šroubková | Václav Šumák | Jaroslav Štěpánek
 Karel Svager | Stanislava Tučková | Petr Uhlík
 Anna Urbanová | Jana Vačková
 Zdeněk Vápeník | JIŘÍ Zemek

Otevřeno: 09-18 hodiny

Výstava „Salon 2025 – kresba, grafika, malba, fotografie, ilustrace, socha, objekt, keramika, dřevořezba, umělecké řemeslo“ v refektáři muzea, 25. 6.–7. 9. 2025.

Slavnost u příležitosti vydání sborníku „Pod ochranou Panny Marie Týnecké“, 27. 6. 2025.

Zažijte baroko!

Radost v baroku – Kralovicko

Sobota **5. 7. 2025** – 18.00 h., **Mariánská Týnice**, ambít bývalého kláštera

Jitro v barokním zpěvu

Účinkuje: **královehradecký smíšený sbor Jitro** oceněný na mnoha koncertech a soutěžích sbormistr a varhaník **Václav Metoděj Uhlíř**

Program: Claudio Monteverdi, Antonio Lotti, Jan Dismas Zelenka

Sobota **19. 7. 2025** – 18.00 h., **Kralovice**, kostel sv. Petra a Pavla

Královské koncerty barokní Francie

Účinkuje: **Julie Braná** – barokní flétna, **Melusine de Pas** – viola da gamba, **Edita Keglerová** – cembalo
Uznávané mezinárodní trio představí "zlátý věk hudby" na dvoře Ludvíka XIV.

Program: Marin Marais, Jacques Morel, François Couperin

Sobota **26. 7. 2025** – 18.00 h., **Strážné**, kostel sv. Martina

More Maiorum - Musica Antiqua

Vokální těleso se skvosty klášterních archivů, um. vedoucí **Jakub Kydlíček**, varhany **Lukáš Vendl**
Program: Vatikánský traktát Organum, dílo Perotina Magna a Giovanniho Pierluigiho da Palestriny a Liturgické barokní písně ve zpracování Leoše Janáčka.

Sobota **9. 8. 2025** – 18.00 h., **Potvorov**, kostel sv. Mikuláše

Victoria Ensemble – Jásej, srdce!

Účinkuje: **Viktorie Kaplanová** – soprán, umělecká vedoucí, **Marie Vencourová** – flétna, **Helena Matyášová** – violoncello, **Jan Hajic** – cembalo

Oslava Stvořitele a přírody v melodických vrcholného baroka v podání předních českých hudebníků.
Program: Johann Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Bohuslav Matěj Černohorský a další

Sobota **23. 8. 2025** – 18.00 h., **Mariánská Týnice**, ambít bývalého kláštera

Viento Marero – flétna a kytara v hudbě 17.–21. století

Účinkuje: **Michaela Meca** – příčná flétna, **Jiří Meca** – barokní kytara

Manželé proslavení svojí virtuózní hrou, profesori Církvní konzervatoře v Opavě.
Program: Jean Philipp Rameau, Francisko Humel, Ludwig van Beethoven, Alexandre Glize

Vstupné na jednotlivé koncerty: plně 230 Kč / slevy 180 Kč (studenti, důchodci)

Vstupenky na místě koncertu i v předprodeji na www.plzenskavstupenka.cz

Další informace: www.zapadoceskebaroko.cz a www.koncerty-plzensko.cz

Západočeské baroko

Cykus finanční podpory Plzeňský kraj

PLZEŇSKÝ KRAJ

Pořádá Spolek Koncerty Plzeňsko ve spolupráci s RKF Kralovice, Muzeem v Mariánské Týnici, Městem Kralovice, Spolkem Potvorov a Spolkem Gryspek

Sponzoruje: Cukrárna u Pešků, ZDV Štichovice, Plzeňské mýtné služby, RNDr. Libor Fiala

Epilog: sobota **13. 9. 2025** v 18.00 hodin, **Kralovice**, kostel sv. Petra a Pavla
Brilantní smyčce – **Josef Špaček** a **Tomáš Janník**, koncert Spolku Gryspek

KONCERTY PLZEŇSKO

© Plzeňsko

MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA V MARIÁNSKÉ TÝNICI

ZVUKY PROSTORU

MEZINÁRODNÍ ALTERNATIVNÍ FESTIVAL
29. / 30. srpna 2025 v Mariánské Týnici

pátek 29. 8. od 17:00:
Georgy Sagdasarev (KZ/CZ) | barytonsaxofon
Daniel Neumann (D) | zvuková instalace
Marek Matyja (CZ) | šakuhaci flétna
Christof Fröhlichsen (D) | kytara
... & jam session

sobota 30. 8. od 17:00:
Michael Delie (USA) | Intonating Strings
Miloš Vajtěchovský &
Lucie Páchevová (CZ) | Gradient Ticha
Laurie Amat (USA) | zpív
NOE-KDR. (CZ) | gongy

Volání: oba dny 350,- v p/úterodej - SoBul / 400,- na místě
jeden den 200,- v p/úterodej - SoBul / 250,- na místě

www.marianskatynice.cz

„Zvuky prostoru–mezinárodní alternativní festival“ v Mariánské Týnici, 29. a 30. 8. 2025.

„Zvuky prostoru – mezinárodní alternativní festival“ v Mariánské Týnici, 29. a 30. 8. 2025.

Zahájení výstavy „Nejasná zpráva o Keltech na severním Plzeňsku, 3. 9. 2025.

Mariánská pouť v Mariánské Týnici, 7. 9. 2025.

**MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
V MARIÁNSKÉ TÝNICI | zahrada**

KRALOVANKA hraje Do rytmu!

u příležitosti zahájení výstavy o tanečních a dechových
kapelách severního Plzeňska ve 2. polovině 20. století

10. 9. 2025 od 16,45 hodin

Nad Lužnicí, Na krásné Šumavě, Zahrádečka, Loučil se mladý voják, Plzeňské náměstí,
Ten večer májový, Od Tábora, Moje česká vlast, Borkovická, Třeboňská kasárna, Fláma,
Kolíně–Kolíně, Zvoneček, Dulidaj, Polka domova ...

■ **VSTUP ZDARMA**

MUZEUM A GALERIE
SEVERNÍHO PLZEŇSKA
MARIÁNSKÁ TÝNICE

PLZEŇSKÝ KRAJ

Hudební vystoupení „Kralovanky“ u příležitosti výstavy o tanečních a dechových kapelách severního Plzeňska ve 2. polovině 20. století, 10. 9. 2025.

Do rytmu!

Taneční a dechové kapely severního Plzeňska
ve 2. polovině 20. století

10. 9. > 1. 11. 2025

otevíráno: 9–17 mimo pondělí (září, říjen, listopad)
■ ve středu 10. 9. od 16,45 hodin zahrájí taneční a dechová kapela KRALOVANKA,
od 18,00 hodin zahájení výstavy s hudebním doprovodem duha Václav Žákovec & Anička Volínová

MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA V MARIÁNSKÉ TÝNICI

MUSEUM GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA
MARIÁNSKÉ TÝNICE
PLZEŇSKÝ KRAJ

Zahájení výstavy „Do rytmu – taneční a dechové kapely severního Plzeňska ve 2. polovině 20. století“, 10. 9. 2025 (trvání výstavy prodlouženo do 6. 12. 2025).

Výstava „Do rytmu – taneční a dechové kapely severního Plzeňska ve 2. polovině 20. století“,
10. 9.–1. 11. 2025 (trvání výstavy prodlouženo do 6. 12. 2025).

Konference „Plaský klášter v souvislostech“, 11.–13. 9. 2025.

Výprava 2025

OBŘÍ GONGY
BEAR LOVE/UK

AUSTRALSKÁ
DIDGERIDOO
ONDŘEJ
SMEYKAL

12.9. 1830h
Mariánská Týnice
Kralovice

Vstupné 420,-
tel.: 373 396 410

MARIANSKATYNICE.CZ
SMEYKAL.COM

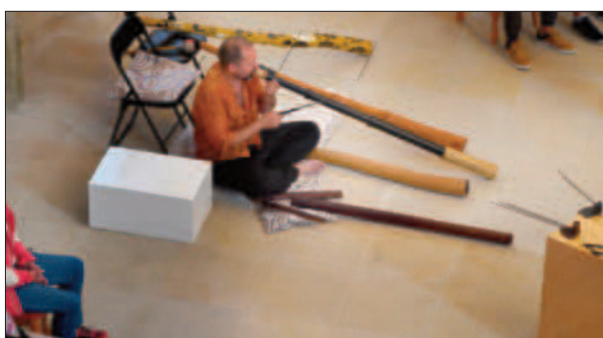

MUZEUM a GALERIE
SEVERNÍHO PLZEŇSKA
MARIÁNSKÁ TÝNICE

PLZEŇSKÝ KRAJ

Obří gongy, Bear Love / UK a australská dirigedoo Ondřeje Smeykala
v Mariánské Týnici 12. 9. 2025.

Meditativní vystoupení Výprava 2025 se uskutečnilo v kostele Zvěstování Panně Marii v Mariánské Týnici 12. 9. 2025. Velšský hudebník Bear LOVE rozezněl prostor jedním z největších symfonických gongů na světě (2,2 m) za doprovodu australských didgeridoo českého hráče Ondřeje Smejkala.

„Z kroniky na scénu“, noční prohlídky s divadelním vystoupením divadelního spolu Tyl z Čisté v Mariánské Týnici, 19. a 20. 9. 2025.

Tisková konference k výstavě „Nejasná zpráva o Keltech na severním Plzeňsku, 25. 9. 2025.

ZA POZNÁNÍM ...

KELTŮ

NA ČESKÉM ZÁPADĚ

VIII. ročník tematických přednášek | podzim 2025

pořádá Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, p. o.
a SDA Plzeň – Státní okresní archiv Plzeň-sever v Plasích

Středa 1. 10.
Mgr. David Daneček (Archeologický ústav AV ČR Praha) a
Mgr. Daniel Stránil (Muzeum a galerie severního Plzeňska v M. Týnici):
Keltové na severním Plzeňsku

Středa 22. 10.
Doc. PhDr. Jiří Málková, Ph.D., DSc. (Národní muzeum):
Nálezy keltských mincí v západních Čechách

Středa 12. 11.
PhDr. Jitka Vičková:
Keltské náboženství, druidové a kult hlavy

Pondělí 24. 11.
Mgr. Milan Meliška (Západočeské muzeum v Plzni):
Podmokelský poklad

Přednášky se konají v sále archivu V PLASÍCH (Stará Cesta 558, Plzeň)
vždy OD 17 HODIN (vstup zdarma).

www.marianskatytnice.cz

Muzeum a galerie severního Plzeňska
MARIÁNSKÁ TÝNICE

PLZEŇSKÝ KRAJ

Státní okresní archiv v Plzni
Státní okresní archiv Plzeň-sever

Program podzimního přednáškového cyklu „Za poznáním Keltů na severním Plzeňsku“
1. 10.–24. 11. 2025.

15. festival architektury ve 100+ městech po celé České republice a na Slovensku

DEN ARCHITEKTURY

ČT 2/10 – 7/10 ÚT 2025

MARIÁNSKÁ TÝNICE – Santiniho dílo dokonalé symetrie (komentovaná prohlídka kostela Zvěstování Panny Marie a ambitů)

Mariánská Týnice, jedno z nejvýznamnějších poutních míst baroka v západních Čechách, je neodmyslitelně spjata s historií plaského cisterciáckého kláštera.

Dílo architekta Jana Blažeje Santiniho-Aichela (1677–1723) vznikalo v letech 1711–1777. ovšem tradice poutního místa sahá až do 13. století. Sakrální památka oslavuje Pannu Marii Týneckou dokonalou architekturou a uměním. Po mnoha historických peripetích, jakými bylo zrušení kláštera roku 1785 a postupné chátrání, které vyústilo v roce 1920 ve zřícení kopule chrámu, přišla postupná záchrana. Zásadní bylo přispění architekta Hanuše Zápala (1885–1964) a Jednoty pro záchranu Mariánské Týnice. Zřízení muzea v roce 1952 vedlo k naplnění nové funkce objektu. Příkladná obnova od roku 1990 vedla k zásadním opravám. Kupole kostela byla obnovena a následovala dostavba východního ambitu, která po více než tři sta letech naplnila dokonalou symetrii podle Santiniho návrhu. **V rámci projektu Dne architektury přiblížíme formou komentované prohlídky pohnutou historii areálu, která vyústila ve zdařilou záchranu.**

Průvodce: Mgr. et Mgr. Pavel Beneš, historik umění

Omezená kapacita 50 osob.

sobota 4. 10. | 15:00 | Mariánský Týnec 1. sraz na parkovišti před vstupem do západního ambitu

Za lokální finanční podpory a spolupráce

DA donarchitektury.cz

kruh.info

Koncert duchovní hudby dětských souborů z Klatov a Kaznějova v kostele Zvěstování P. Marii v Mariánské Týnici, 19. 10. 2020.

PODZIMNÍ OŽIVLÁ PROHLÍDKA *v muzeu*

Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici

14.00–14.30 Ustoupení ZOH ZUS Kralovice / první ročník
14.30 >>> Křesť. hudba **DO RYTMU** – dočlovák, tančení a hiphopové kapely na koncertním Plzeňsku
14.30–16.00 Hudobní nástroje, bicí a žánrový
15.00–16.00 Namontovaná prohlídka výstavy v rotundě **„DO RYTMU“**
16.00–17.00 K poslechu hraje **Ústava Záhovec & Anna Seimová**
 > **Doopravda** výstava k 75. výročí založení **Hudební školy v Kralovicích**
 + Tvoření s **Pohodáčkou**, občerstvení a **sladké dobrotky z GS a ZS Jesonice**

1. 11. 2025 pondělí 14.00–17.00
od 14. do 17. hodin

MARIÁNSKÁ TÝNICE PLZEŇSKÝ ÚSTAV

Podzimní oživlá prohlídka „Do rytmu“ v muzeu, 1. 11. 2025.

Podzimní oživlá prohlídka v muzeu s vystoupením Václava Žákovce & Anny Volínové, 1. 11. 2025.

**CISTERCIÁCKÉ
STOPY V KRAJINĚ**

po přesně 240 letech
od zrušení plaského kláštera

ODPOLEDNÍ KOMENTOVANÁ PROCHÁZKA
Z MARIÁNSKÉ TÝNICE K ZELENÉMU KŘÍŽI A ZPĚT
ZAKONČENÁ POSEZENÍM U KRBU
A OBRAZOVOU PREZENTACÍ HODNOT ZDEJŠÍ KRAJINY

8/11/2025
14:30

- na závěr krátká duchovní vzpomínka
na poslední místní mnichy cisterciáky,
kterým se zrušením kláštera převrátil život
vzrušen uopama -

Akce je součástí realizace projektu "EHL.cz", který je spolufinancován ze státního rozpočtu prostřednictvím Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Cisterciácké stopy v krajině – odpolední komentovaná procházka z Mariánské Týnice k Zelenému kříži a zpět, 8. 11. 2025.

„Jak to bylo doopravdy s pokladem“ divadelní hra v podání souboru Kozlík z Kožlan v Mariánské Týnici 13. 11. 2025.

MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZENSKA
MARIÁNSKÁ TÝNICE

ADVENT V MUZEU

OD 17 HODIN
„SEN V SARGASOVĚM
MORÍ“
světelné loutky
JANA KINDLA
& didgeridoo
ONDŘEJE SMEJKALA

• Vystavení Karlovojský zářivky star 210 let
 • Měsíčníků záměly
 • Jan Karel: Loutky, světlo, zářivé vystavy
 • Měsíčník jarmak, světelné výstavy, teplejší svět
 • Půlnoční světelné muzeum
 • Rozsvícení star 1000 Právníků letoviska
 • v sobotu 16 a 25. prosince, 8. 0.
 • Provozování světelných, světelných divadel, představení světelných lampových
 světla a koncertů na světelných divadlech (v sobotu)

6.12.2025 od 14 hodin

Vstupní: 100 Kč | 80 | 60 Kč; včetně divadla 200 | 150 Kč
 Cena programu vybrána: www.marianskatynice.cz

PŘÍSTUPNÉ NA DIVADLO V
 100 Kč dospělí | 120 Kč děti
 80 Kč do věku 80 cm zdarma

Advent v muzeu 6. 12. 2025.

Výstava v Hospitiu „Jan Kindl– Lapače světla“ 6. 12. 2025– 23. 1. 2026.“

MUZEUM A GALERIE SEVERNÍHO PLZEŇSKA V MARIÁNSKÉ TÝNICI
/kostel Zvěstování Panně Marii

**SEN
V SARGASOVÉM
MOŘI**

**nonverbální divadlo
JANA KINDLA
& didgeridoo
ONDŘEJE SMEYKALA**

Propojení velkých světelných loutek
s koncertem profesionálního hráče
na australské didgeridoo
ponoří diváky do hlubin oceánu,
kde čas plyne velmi, velmi pomalu...

Zářící objekty plují nad hlavami
temným prostorem,
loutek přibývá,
z diváků se stávají loutkovoďiči.
Hudba dotváří magickou atmosféru,
probouzí iluzi celého orchestru
podmořských hudebníků,
dýchá celým chrámem.

Vhodné pro malé i velké diváky.
(Kostel není vytápěn – doporučujeme teplé oblečení.)

Veškeré 180 Kč dospělí | 130 Kč děti
ceti do výšky 80 cm zdarma (příspevek na GoOut.cz)

Začátek v 17 hodin
Představení navazuje na odpolední program ADVENT V MUZEU
www.marianskatynice.cz

6. 12. 2025

„Sen v Sargasovém moři“ – nonverbální divadlo Jana Kindla & didgeridoo Ondřeje Smeykala
v kostele Zvěstování P. Marii v Mariánské Týnici, 6. 12. 2025.

Výstava „Přemysl Otakar II – král, rytíř, zakladatel“ v refektáři proboštství, 15. 12. 2025–13. 3. 2026.

Silvestrovské požehnání v kostele Zvěstování P. Marii 31. 12. 2025.

inv. č. 17193

inv. č. 4726

inv. č. 3177

inv. č. 15380

Ošetřování a konzervace sbírkových předmětů v roce 2025.

inv. č. 27564

inv. č. 27564

inv. č. 27535

inv. č. 15563

inv. č. 8731

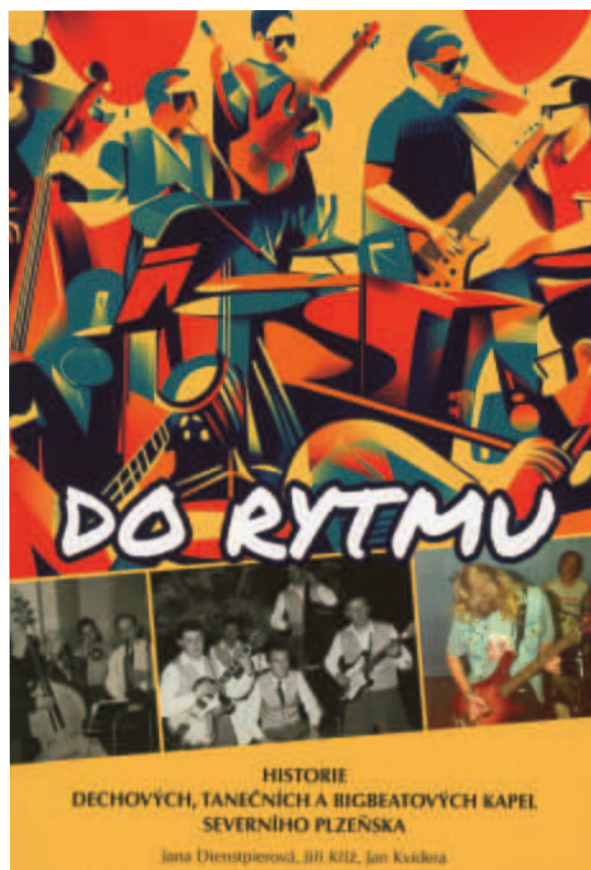
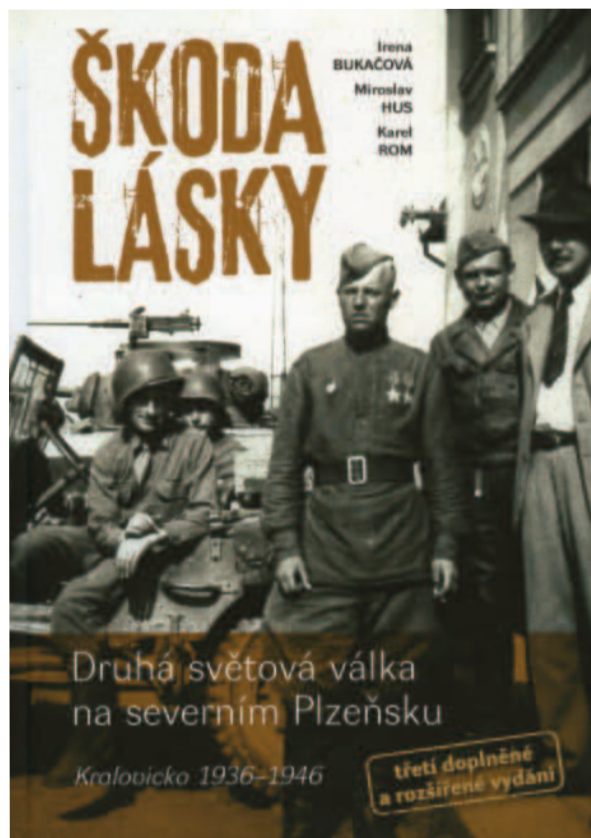
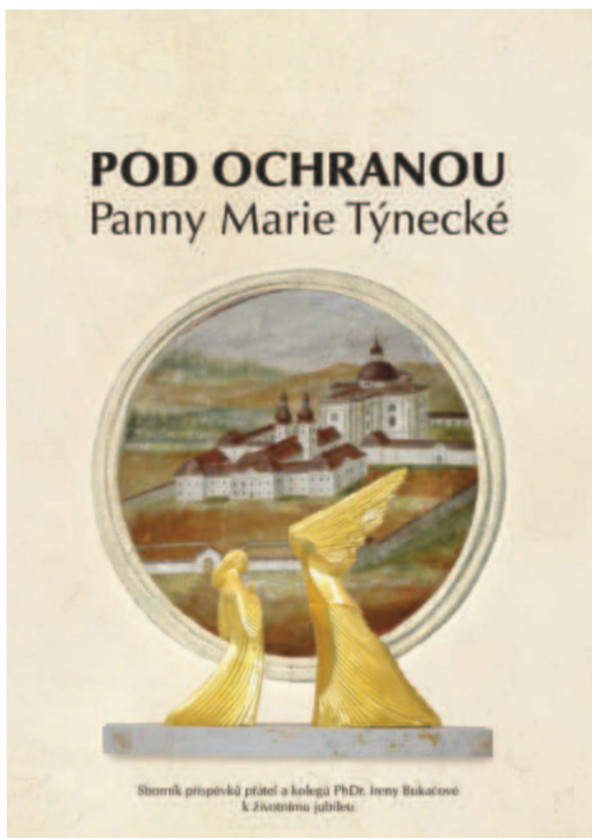
inv. č. 15622

inv. č. 27543

inv. č. 27335

Tituly publikací vydaných v roce 2025.

Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici

PUTOVÁNÍ & ROMANTIKY

Ema Sutnarová — housle
Tereza Podlipská — zpěv
Michal Kořánek — klavír

15.6.2025 **18:00**
VSTUPNÉ
DOBROVOLNÉ

Kruh přátel hudby při ZUŠ Kralovice
Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici

69. sezóna 24/25

6. 11. 2024	19h	19. 03. 2025	19h
Důvěrná sdělení		Barocco eroico!	
Klavírní kvarteto: Jožeta Šuka & Magdalena Borová		Vojtěch Peška / Ondřej Bernovský / Helena Matyášková	
Klavírní kvarteto a recitace		Kontratenor, varhany, akordeon	
11. 12. 2024	19h	16. 04. 2025	19h
Vánoční koledování & úsměvem		S akordeonem kolem světa	
7 okružní soubor: Usměv z Horní Lhvy		Šulbica kvintet	
22. 01. 2025	19h	Recitace, klasická balety, smyčce, perkuse, trubky	
Ozvěny Concertino Praga 2021		21. 05. 2025	19h
Kristian Mládek / David Pěruška / Veronika Janková		Od kořenů ke koruně	
Hosté: <i>violinista a klavír</i>		Kompozovaný pořad písní Šalibora Barty	
12. 02. 2025	19h	Kateřina Chrástková / Tereza Hanzlíková Burková / Willem Bard	
PBtet - Prague Brass Quintet			
Žalostní kvinteto			

Koncerty se konají v sálech Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici od 19 hodin. Zvláštní umělecký večer sestává z ráno od kořenu ke koruně se uskuteční v Libosově domě Kralovice. Dřívno z Kralovic je místo koncertu je zaplněno sdělením v následujících čísel: 18.30 Lhva zám Kralovice / 19.02 ZUŠ Kralovice.

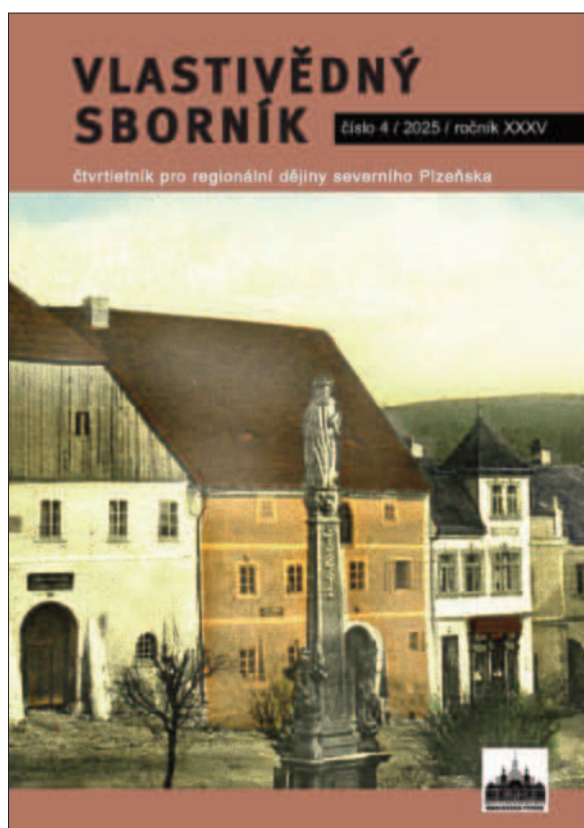
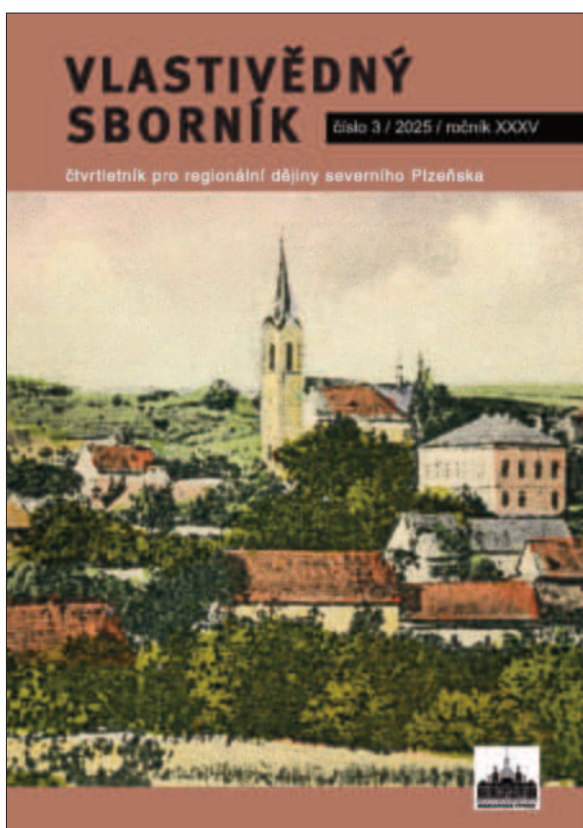
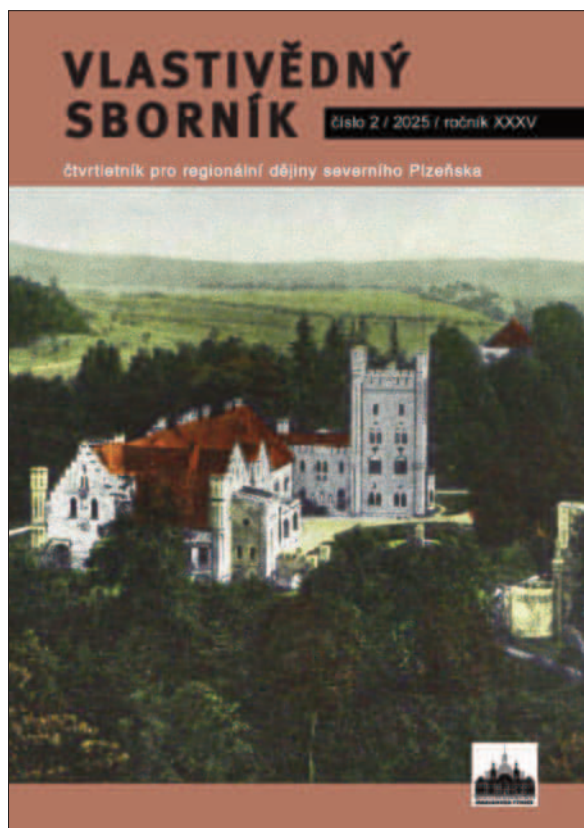
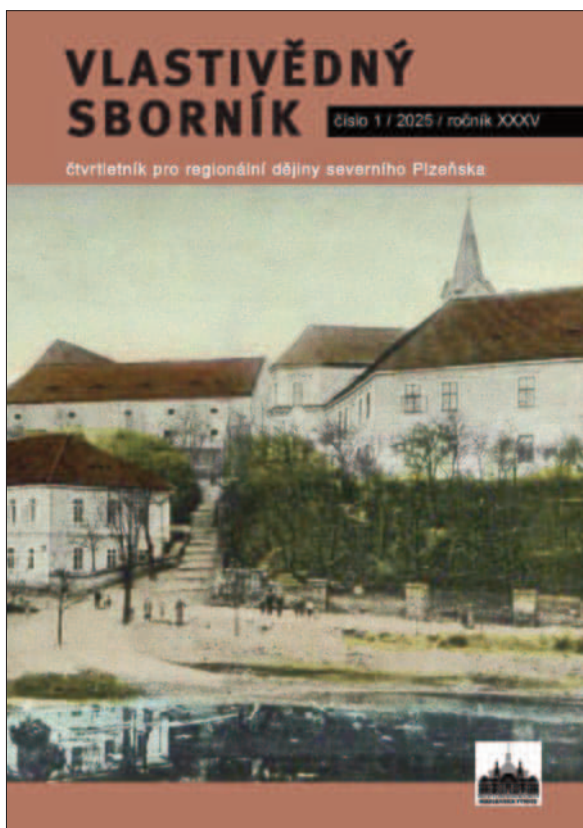
Akordion vstupenky na koncertní sezónu 2024 / 2025 v hodnotě 600 / 350 Kč lze získat v Turistickém středisku města Kralovic (místní: Chvalcova 32, Kralovice).

Vstupenky na jednotlivé koncerty v ceně 200 / 150 / 50 Kč budou v prodej vltý na místě koncertu slevě nejvíce 30 minut před jejím zahájením nebo v omezeném množství opět v Turistickém středisku města Kralovic.

Rezervace vstupenek i abonmá je možná prostřednictvím e-mailu: kph.kralovice@proton.com nebo na telefonním čísle: 004 872 913

Koncerty v Mariánské Týnici pořádané ve spolupráci s KPH ZUŠ Kralovice.

Vlastivědný sborník, čtvrtletník pro regionální dějiny severního Plzeňska,
č. 1–4, 2025, ISSN 1801-0032.

Novoročenka muzea „PF 2025“ odkazující k archeologickým nálezům z keltského období.

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Muzea a galerie severního Plzeňska
v Mariánské Týnici, p.o.
za rok 2025

Text: Pavel Beneš, Irena Bukačová, Jiří Fák,
Hana Fryčková, Pavel Kodera,
Václav Podestát, Lenka Rysicová,
Daniel Stráník, Hana Tupá
Fotografie: Ivo Karásek, Pavel Kodera,
Blanka Křikavová, Václav Podestát,
Daniel Stráník, Zdeněk Tupý
Sazba a grafická úprava: Václav Podestát

Foto na titulu a v tiráži: Mariánské Týnice,
pohled k jižnímu průčelí, 2025 (Václav Podestát).